SAYI:12
12 OCAK 1990
..0 TL (KDV DAHİL)

İŞÇİLERİN SESİ

...sak ve baskı 'demokrasi'si

Özal, bir başbakan ağzıyla "ekonomiyi yönlendiririm" diye demeçler verirken, yarı-başkanlık sistemine uygun uygulamalar sürüyor.

Sosyo-ekonomik, politik tüm uygulama ve eğilimler, ülkede "markosvari" bir gelişimi çağrıştırıyor. Bu gelişmelere karşı koyabilmek için koşullar açıkça, hayatın her alanında halkın örgütlü gücünün devreye sokularak gerekli direnme organlarının yaratılmasını dayatıyor.

...le bir dizi gelişmeler yaşanıyor. Yaşa...osyo-ekonomik, politik yönüyle bir bu...içine sokulmaya çalışılıyor. Oysa ...alabildiğine açık ve anlaşılır.

...AŞTIRILAN BASKI VE YASAKLAR

...Kürt halkına karşı insanlık dışı uygu...milize etme, baskı ve zorla sindirme ça...rüyor. Soykırım biçimindeki bu ...(Kürt halkına yapılan baskı, yasak ve ...ekler saptırılıp toplum doğru bilgilen... tutularak yaşanılan sıradan olaylar gi...neye çalışılıyor.

...eler üzerinde oyunlar oynanıyor ve fa...ır yine bir **"Sağcı-solcu çatışması"** ola...yor. Polis-İdare-Sivil Faşist işbirliğiyle ...ganlar desteklenip korunuyor; yalnız... ve canını korumak isteyen devrimci ...ğrenciler cezaevlerine tıkılıyor.

...ları ihlalleri ve işkence sistemli bir şe...h ediyor. Cezaevlerinde tutuklu ve hü... insanlık dışı koşullar ve ...r-açlık grevlerinde, dayaklarda ölüm...eva görülüyor.

...ve 163. maddelerin kaldırılması, ulus...zleşmelere imza atılması ve hatta ...eni bir düzen partisi olarak siyasal sah...leşme) çıkmaya çalışması (dahası bir ...silcısinin, **"barış, demokrasi"** konula...görüşlerinin TBKP ile aynı olduğun söy...mokratikleşme"nin belirtileri olarak ...tutulmaya çalışılıyor.

Türk-İş ve sendikaların genel kurullarında "sendikal oligarşiler" oluşturularak, devlet sendikaları yapı olarak pekiştiriliyor; işçi sınıfına yönelik işten atmalar ve polis-işveren saldırıları akılalmaz şekilde yoğunlaştırılıyor.

Anayasasından tüm yasalara, kararnamelere ve tüzüklere dek bütün devlet kurum ve örgütleri birer anti-demokratik yapılar olarak işlerken, devlet televizyonunda Doğu Avrupa'daki sosyalist görünümlü bürokratik diktatörlükler kanıt gösterilerek **"sosyalist sistemin iflas ettiği"** propaganda ediliyor.

ADI VAR KENDİ YOK DEMOKRASİ

Ülkemizde emperyalist ABD'nin geri bıraktırılmış bir ülke düzeyinde kaba ve acemice taklidi yapılıyor. Nasıl ABD bir yandan, Doğu Avrupa'daki gelişmelere karşı "demokratik- özgürlükçü" bir yüz takınırken, aynı zamanda Panama'yı işgal edip kan dökerek gerçek (emparyalist) yüzünü gösteriyorsa; ülkemizde de bir yandan dışarıya karşı **"demokratik ülke"** görüntüsü sergileniyor, diğer yandan (Doğu'da, üniversitelerde, işyerlerinde..) ülke içinde baskı, yasak ve şiddet uygulamaları ile "gerçek yüz" gösteriliyor.

ABD Senatosunun Ermeni Tasarısına rağmen, ABD'nin Panama İşgali resmen destekleniyor ve bağımlılık ilişkisi teyid ediliyor. Emperyalizme, uluslararası finans kuruluşlarına bağımlılık ilişkileri hayatın tüm alanlarına, sosyo-ekonomik, politik tüm ilişkilere dek yansıyor.

Burjuva demokrasisiyle uzaktan yakından ilgisi olmayan bir **"demokrasi"** görünümü altında faşizmin kurumsallaşması sıçratılıyor. Ülkedeki faşizm, **"demokrasi"** postuna büründürülüp, topluma kabul edilebilir gösterilmeye çalışılıyor.

1990 BÜTÇESİ VE GİTTİKÇE YOKSULLAŞAN HAYAT

Ülkedeki Çankaya güdümlü siyasal yönetimin savruk uygulamaları için de, ekonomik bunalım daha da derinleşerek sürüyor. Yeni ekonomik politikalar fütursuzca uygulamaya konuluyor; örneğin özelleştirmeler adı altında ülke kaynaklarının

Devamı 2.sayfada

Demokrasi: Bir sınıf tarafından bir başka sınıfa, nüfusun bir bölümü tarafından nüfusun bir başka bölümüne karşı sistemli zor uygulanmasını sağlayan örgütlenme.

Yazısı 2.sayfada

Yeni yönetimden ANAP memnun

Türk-İş gemisi iyice sağa yattı

Türk-İş genel kurulu sonucu işçi sınıfının örgütlü gücünün yaratılması ve bunun sendikal yönetimlere taşınmasının önemini göstermektedir.

Devrimci Sendikal yapılanmanın nüvesi olan, mücadelenin ana halkasını oluşturan işyeri komite ve konseylerinin yaratılması da atılması gereken ilk adımdır.

Sonucu baştanbelli, Türk-İş Genel Kurulu yapıldı. Kimilerinin "Bahar rüzgarları Türk-İş'e taşınacak, taşınıyor. Şevket'e güle güle demesine rağmen bahar rüzgarları hazan yapraklarını bile dökmeden Türk-İş Genel Kurulu sonuçlandı.Genel Kurul sonucuyla da Türk-İş gemisi iyice sağa yattı.

İşçi sınıfının kapitalizmin sonuçlarına olan tepkisi, bugün siyasi iktidarda somutlaşmıştır. Bu tepkiden dolayı sendikal alanda bugün çıkıp kimse ANAP yanlısı, ANAP'la ilişkili olarak görünmek istemiyor. Çünkü işçi sınıfı yaşadıklarının öğretisi ile sağı reddetmekte, sağı devletle özdeşleştirmektedir. Bundan dolayı varolan devlet sendikası yapısını korumaya çalışan herkes "demokratlığa" sıvanmış durumda. Dipten gelen dalganın korku-

Devamı 2.sayfada

Melih Pekdemir dünyadaki ve Türkiye'deki değişmeleri değerlendirdi

"İflas eden emekçilerin iradesini karşısına almış bürokrasidir"

"YAŞASIN SOSYALİZM"

"Sosyalizm, sınıflı toplumdan sınıfsız topluma bir geçiş sürecidir, SSCB'de ve Doğu Avrupa'da yıllardır bu süreçten bir geriye dönüş yaşanmıştır. Şu günlerde olup bitenler yılların birikiminin sonucunda ortaya çıkmaktadır. Ve bütün bunların sorumlusu sosyalizm değil, revizyonist-bürokratik diktatörlüklerdir."

"Umut, 141-142'siz bir Türkiye'de değildir. Umut, halkın fiili kazanımlarındadır; halkın demokratik haklarını fiilen kullanmadaki kararlılığında ve kendi demokrasisini kendi elleriyle kurmadaki azminde yatmaktadır."

Yazısı 3.sayfada

1990 yılı bütçesi

...ekçi sınıflardan al, ...kellere ver

...bütçesi Meclis'te, iktidar çoğunluğu... ve burjuva muhalefetin sessizliği sa...n şeklini alıp resmileşiyor. Bundan ...gibi, bu bütçe de halk güçlerinin ira...a, sermayenin genel çıkarları doğrul...azırlandı ve son biçimini alırken de ...ece milletvekillerinin birbirinin tekrarı ...şma özetleri sunuldu.

... emekçi sınıflar açısından, bütçe ve ...ağı kesin olsa bile) program hedefle...ni iki açıdan büyüktür. Birinci olarak, ...ali sermaye ve onun devletinin izleye...ji ve taktikleri öğrenip girişecekleri ge...e yeni dayatmalara karşı uyanık olmak ... İkinci ve esas olarak da, devletin sı...nı, hangi sınıfların çıkarlarını korudu...: kitlelerinin önünde teşhir edebilmek ...bir gerçekliği siyasal ve politik bilince ...bilmek açısından.

...ütçesi de öncekilerle tutarlı bir biçimde yine emekçilerin sırtında ayakta durmayı hedefliyor. Bütçe gelirlerinin çok büyük bir bölümünün emekçi sınıflardan sağlanması öngörülürken, harcamaların büyük kısmı iç /dış borç ödemelerine, özel yatırımcılara destek olarak, ve askeri güvenlik alanlarında ayrılmıştır. Yatırımlara ayrılan pay giderek azalırken, Diyanet, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, TBMM, Savunma, iç güvenlik gibi üretken olmayan alanlara ayrılan paylar hızla artmaktadır. Dolaylı vergiler , dolaylı(üstü örtülü) sömürme teknikleri olarak giderek gelişirken, tekelci mali sermayenin vergi payı azalmaktadır.

Bütçe adlı komedinin ilk perdesi memur maaşlarıyla açılıyor. Geçinme endeksleri % 80 üzerinde enflasyon tahminleri getirirken memurlara % 24'lük bir zam öngörüldü. Oysa, bütçe toplam harcaması bile bir önceki yıla göre % 98 artarken TBMM bütçesi % 123 arttı. Dahası,

Devamı 6.sayfada

Çelik-İş genel kurulu:
Sonucu eski polis belirledi

Yazısı 4.sayfada

TİSK'te yeni patron Refik Baydur

"Türkiye'de çalışma barışını sağlıklı götürmenin yolu diyalogdur. Herkese açık bono veririm ve derim ki, hiçbir işyerinin kapısının kırılmasına ne izin verdim nede o yolda çalışanlarla mücadeleden elimi geri çektim. Neymiş, Şevket Yılmaz'ın Washington'da, Cenevre'de parası varmış. Hepsini helal ediyorum o söyleyenlere, gitsinler alsınlar, benden açık bono. Ben demiyorum ki, yarın bu işyerlerinde, yarın girilemeyecek durumda olacak tadilleri yapın. Hayır, ben onun kapısını kapatanlarla gece mücadele ediyorum."

Bu sözler Şevket Yılmaz'a ait. Yılmaz. Tezkoop İş Sendikası genel kurulundan TİSK(Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) genel kuruluna gitmek üzere ayrılırken, öyle bir izlenim yarattı ki, bütün işverenler çakılıp kalacak koltuklarına ve herkes "TİSK genel kurulundan bir Şevket Yılmaz geçti diyecek. Ne gezer. Tersine Yılmaz işverenlere açık bono veriyordu. İşverenlere açık bono verilir mi- İşverenlerin tarih boyunca işçilerin hanesine iyi bir şeyler yazdığı görülmüş müdür? "Çalışma barışına" denen şey işverenler için barış, huzur ve rahatlık, işçiler için ise açlık ve sefalet. Aralık genel kurulların ve işçi direnişlerinin bir simgesi haline gelen 'ekmek yoksa barış da yok' sloganı bunun açık bir göstergesi değil mi?

2 gün süren TİSK Genel Kurulu 29 kişilik yönetim kurulunun oluşması için yapılan seçimlerle son buldu. Yönetim Kurulu üyeleri

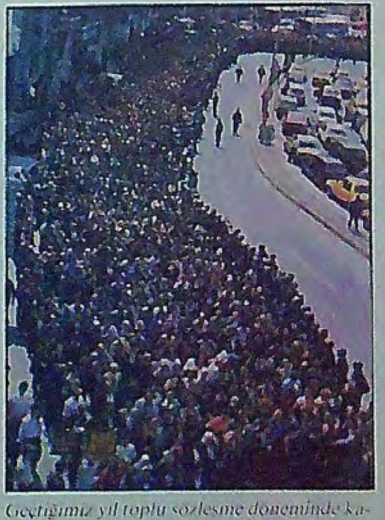
Devamı 2.sayfada

820 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme dönemi öncesi "toplumsal uzlaşma" çağrıları

Sözleşme yılında eskimeyen oyunlar

Yeni toplu sözleşme dönemine girilirken "toplumsal uzlaşma" çağrıları yapmak tesadüf değildir. Bu çağrının anlamı, faturası hep emekçilere çıkartılan düzen çarklarının, vidalarının sağlamlaştırılmasıdır. Soygun, sömürü, talan düzeninin işçi sınıfına onaylatılması çabasıdır.

Öte yandan Türk-İş'ten gelen üstü kapalı "evet"leme. İşte en büyük tehlike...Sınıfı satmanın adına "toplumsal uzlaşma" diyen uzlaşmacı mantık.

Geçtiğimiz yıl toplu sözleşme döneminde kamu işyerlerinde yaşanan hareketlilik işverenleri ve siyasal iktidarı ürkütmüştü

Sıcak bir döneme giriyoruz. Önümüzdeki dönemde yaklaşık 820 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerine başlanacak. Bu yoğun döneme girilirken işverenler de ellerindeki tüm silahları kullanmaya hazırlanıyor. İşçi kıyımları birbirini izler, adeta Mart-Nisan eylemlerinin faturası çıkarılmaya çalışılırken, en yetkili ağızlardan "toplumsal uzlaşma" çağrıları yapılıyor. Soygun, sömürü, talan düzeni işçi sınıfına, emekçi halklara onaylatılmak isteniyor. Uzlaşma çağrılarının işçiler için oldukça önem taşıyacak bir döneme denk getirilmesi tesadüf değil.

"...Ülkenin ekonomik ve sosyal dengesinin tesisi ve muhafazası, devletin olsun, fertlerin olsun, her kesimin ihtiyaçları arasında, makul bir denge kurulmasına bağlıdır. Bunu ancak hep birlikte, birbirimizle anlaşarak, birbirimizin haklarına saygı göstererek sağlayabiliriz" diyor Cumhurbaşbakanı.

En büyük işveren örgütlerinden biri olan MESS'in başkanlığını yapmış, ABD'nin ve tekelci burjuvazinin istekleri doğrultusunda çalışan, "enflasyonu işçi ücretleri azdırıyor" diyen Özal, bugün milli birlik, beraberlikten

Devamı 7.sayfada

DEMOKRASİ

Demokrasi "Bir sınıf tarafından bir başka sınıfa, nüfusun bir bölümü tarafından nüfusun bir başka bölümüne karşı sistemli zor uygulanmasını sağlayan örgütlenme"dir.

12 Eylül darbesinin ardından neredeyse 10 yıl geçti. 1990'lar Türkiye'sinde, üzerinde en çok konuşulan konuların başında **'demokrasi'** geliyor. 12 Eylül 1980'i izleyen günlerde binlerce insanın gözaltına alındığı, işkenceden geçirildiği, işçi ve emekçilerin her türlü özgürlüklerinin rafa kaldırıldığı ve bu uygulamaların günümüzde de sürdürüldüğü düşünülürse yığınların **'demokrasi'** sözcüğüne neden sihirli bir değnek gibi sarıldığı kolayca anlaşılabilir. Tabii, sarı sendikacıların, 12 Eylül faşizminin en has işbirlikçilerinin, kendi içinde farklı tek bir sese tahammül edemeyen muhalefet liderlerininki de. Demokrasi sözcüğünün kimi zaman baskıcı faşist otoriter bir düzenin adı olarak kullanılabildiğinin, 1983 seçimlerinin ardından yapılan **'demokrasiye geçiyoruz, geçtik''** yaygaralarının kendilerine hiç de özgürlük getirmediğinin farkında geniş emekçi yığınlar **'Gerçek demokrasi istiyoruz''** sloganın öne çıkması bu yüzden. Demokrasi üzerinde tartışmanın bu konuda ülkemizde yaratılan bulanıklığı gidermesi gerektiği işin bir yanı. Diğer yandan Doğu bloku ülkelerinde ortaya çıkan gelişmeler, **'varolan sosyalizm'in içinde bulunduğu durum, bu ülkelerde geçmişten beri sözedilen kitle insiyatifinin geliştirilemeyişi vb.sorunun yeniden yeniden tartışılmasını gerekli kılıyor.**

BURJUVA DEMOKRASİSİ VE DEVLET

Sanayı devrimi ile birlikte Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde patlak veren devrimci savaşımlar feodal ilişkileri ve kalıntılarını parçalayıp dağıttı. Kapitalist üretim ilişkileri kendilerini engelleyen kösteklerden kurtuldular ve hızla gelişecekleri bir yol açtılar. Bu çağın bütün devrimlerinde halk yağınları kesin bir rol oynadı. Feodaliteye karşı gerçekleşen savaşımda bayraklaştırılan **'eşitlik ve özgürlük'** sloganına sahip çıktı. Ancak burjuva demokrasısinin iki temel kavramı olan eşitlik ve özgürlüğün gerçekten ne anlama geldiği çabuk anlaşıldı. Sopalı sömürü sona ermişti ama üretimin yapıldığı giderek büyüyen alanlarda artı değer yoluyla sömürülüyordu geniş yığınlar. Kapitalist demokrası mekanizmasinin seçim yasasından, temsili kurumların işleyişine, toplanma ve örgütlenme özgürlüğünden, basın özgürlüğüne getirilen kısıtlamalara kadar bağrında sınıf çelişkilerini barındıran bir toplumda biçimsel olmaktan öteye gidemediği görüldü. Toplum üyelerinin üretim araçlarının mülkiyetine göre eşitliğinin varolmadığı, ücretli emekle sermaye arasındakı çelişkinin sürdüğü bir toplumda demokrasinin yalnızca burjuvazinin egemenliğini sürdürme araçlarından biri olduğu kavrandı.

Demokrasi de bir devlet biçimidir ve devletin bir sınıfın bir başka sınıfı baskı altında tutmasına yarayan bir araç olduğu gerçeği krallıkta da demokratik cumhuriyette de değişmiyordu. Burjuva ideologlarının söyledikleri gibi herkesı kapsayan evrensel, her dönemde varolacak bir demokrasi yoktur. Işçi ile burjuvayı, zengin ile yoksulu, kadın ile erkeği eşitleyen bir demokrasi sömürünün varlığını gizlemeye çalışmanın bir ifadesi olabilirdi ancak. Kapitalist sömürünün dar çerçevesi içine sıkışıp kalan bu demokrasi sonuçta hep azınlık için, yalnızca varlıklı sınıflar, yalnızca zenginler için bir demokrasi olarak kalıyordu.

Kapitalist toplumda bugünün ücretli köleleri, siyasal ve toplumsal yaşamın dışındadır. Geniş emekçi yığınların bir avuç azınlık tarafından sömürüsü ancak onlar üzerinde kurulacak baskıcı bir aygıyla gerçekleşebiliyor. Toplumun bütününü ilgilendiren kararlara katılım ayrı bir siyasal alana katılım anlamını taşıyor ve bu alan toplumun tüm üyelerine açılmış değil. Kapitalist toplumda en olgun biçimine ulaşan toplum ile devlet arasındaki ayırım temsili demokrasi yoluyla güçlendiriliyor. Bireyler kendilerini ilgilendiren kararların alınma sürecine doğrudan değil, **'siyasal yetkilller'** aracılığıyla katılıyorlar. Yani siyasi faaliyetlerini ancak kendi iradelerini **'siyasal yetkililere'** devrederek gerçekleştirebiliyorlar. Bu yüzden burjuva demokrasisi kişileri etkisizleştiriyor, pasifleştiriyor, devletin yapısından dolayı insanların toplumsal kararlara doğrudan katılımını engelliyor. Parlamenter sistem yoluyla hem burjuvazinin farklı dilimlerinin ortak egemenliği mümkün hale geliyor, hem de bu **"demokrasi"**nin yalnızca varlıklı sınıflar için demokrasi olduğu gerçeği gizlenebiliyor. Yani bir taşla iki kuş vuruyor burjuvazi.

SOSYALİZM VE DEMOKRASİ

Demokrasiyi, "bir sınıf tarafından bir başka sınıfa, nüfusun bir bölümü tarafından nüfusun bir başka bölümüne karşı sistemli zor uygulanmasını sağlayan örgütlenme" olarak tanımladık. Sınıflı toplumlara özgü bir devlet biçimi olduğuna göre, sosyalist topluma özgü bir demokrasiden sözetmek de olanaklı. Sosyalist demokrasi kavramı proletarya diktatörlüğü kavramı ile sıkı sıkıya bağımlı. Üretim araçlarının tüm toplumun ortak mülkiyeti altında olduğu sosyalist toplumda, sömürülen bir çoğunluğun sömürücü azınlığı baskı altında tutmasına yarayan baskı aygıtına, devlete yine gereksinme var. Özel aygıt yine zorunlu ama bu artık gerçek anlamda devlet değil, **"devlet olmayan devlet"**. **"Sümürücülerin sırtının yere gelmesi"** insanlar üzerine uygulanan zorun ve her türlü zorun bir insanın bir başka insana, nüfusun bir bölümünün nüfusun öteki bölümüne boyuğun eğme zorunluluğunun ortadan kaldırılması ancak bu "geçiş devleti" ile sağlanabilir. Neden bir "geçiş devleti". Sosyalizme kadar bütün egemen sınıflar, baskı altında tutulan halk kitlesine göre küçük bir azınlık idiler. Her olayın somut içeriğini bir yana bırakırsak bütün devrimlerin ortak biçimi azınlık devrimi olmalarıydı. Oysa sosyalizmde ilk kez çoğunluk için, ezenler için değil, ezilenler için demokrasi olanaklı hale gelmiştir. İnsanlığı ücretli kölelikten kurtarmak bir avuç sömürücünün direncini kırmak için bir dizi sınırlama da zorunludur. Bu direncin kesin olarak kırıldığı, toplumsal üretim araçlarıyla ilişkileri bakımından toplum üyeleri arasındaki ayrımın silindiği noktada devlet de ortadan kalkar ve özgürlükten sözetmek olanaklı hale gelir. Ancak ve ancak o zaman gerçekten tam, gerçekten hiçbir istisna tanımayan demokrasi olanaklı duruma gelecek ve uygulanacaktır. Bu aynı zamanda demokrasinin de gereksizleşmesi ve sönmeye başlamasıdır.

İşte sosyalist demokrasi **'devlet'** durumundan **devletsizlik' durumuna geçiş sürecine özgü bir biçimdir. Ve dayandığı sınıfın doğası gereği temsili demokrasiden farklı olarak toplumu çoğunluğun yönetmesidir. Bu demokrasinin dayandığı ilkeler sözkonusu geçiş sürecinin yöneldiği hedeften bağımsız değildir. Sosyalist toplumda devlet, kendisini sönüp giden bir devlet olarak yeniden üretmesini sağlayacak bir örgütlenme biçimine dayanır. Kitlelerin toplumun düzenlenmesine, yani siyasal kararlara doğrudan katılımı esastır. Doğrudan katılım ve kitlelerin denetimi 'siyasal'** olanın soyut, toplumun dışında, ayrı bir alan olarak varlığını ortadan kaldırmaya yönelir. İstisnasız bütün memurların her işe seçimle gelip her an görevden alınabilmelerinin olanaklı olması, aylıklarının normal bir **'işçi ücreti'** düzeyine ind si gibi basit, anlaşılması kolay dem önlemler kapitalizmden sosyalizme yolda köprü işlevi görür. Kuşkusuz lemler **'mülksüzleştiric mülksüzleştirilmesi'** yani üretim a üzerindeki kapitalist özel mülkiyetin list mülkiyet durumuna dönüşmesi de gerçek anlamını bulur.

İşçi sınıfının ilk iktidar girişimi ola Paris Komününün temel örgütlenme kitlelerin daha önce toplumsal işbö rafından kendilerine kapatılmış olan ra katılımlarının sağlanmasıdır. Bu mahalle düzeyinden başlayıp toplum tüne ilişkin kararlara uzanan bir zin karar mekanizmasının işletilmesi a taşır. Bütün siyasal işlevler özgül siy teliklerinden arındırılmıştır. Bütün iç revler ve bu arada polislik, do doğruya yerel konseylerde seçilen çağrılabilir delegelere verilmiştir. Bu va demokrasisinin temsili niteliğine olarak doğrudan demokrasinin yolun ması ve buna bağlı olarak da siyas lerin özel kişilerin mesleği ol çıkarılmasıdır.

Paris Kömününü işçi sınıfına kaz ğı en önemli deneyimlerden biri sosy mokrasinin, ancak halkın ge belirleyici olduğu işyeri ve bölge ko vb. organları aracılığıyla siyasal k doğrudan katılımı, bu organları bire organı haline dönüştürebilmesi, s ilişkileri buralarda yeşertebilmesi v **insanı'** yaratarak gerçekleştirilmes cak böylece devlet, sınıfsız toplum giderek söner.

'Varolan sosyalizm'in bugünkü ne baktığımızda bütün bunları göre teyiz. Sosyalist demokrasinin olmaz koşulu olan **'geri çağırma, rişimi ve insiyatif, doğrudan ka** mekanizmalarının yokluğu, iktida yonlarının kitlelerin elinde olmama na, kitlelerin muhalefetinin bile ne imkansızlaştığı katı bir bürokratik d pısı, farklılaşmış ücretleriyle, halkı de ve ona yabancılaşmış bürokratla karşıyayız. İktidarı kitlelere de **'çözünen'** bir devlet değil, gittikçe devlet, daimi ordu ve polis, Türkiy nıfı ve emekçi halklarımız kurtuluş yönelirken bu tür bir sosyalizm ar hesaplaşmak gerektiği gerçeğini b gözardı etmemeli.

HABERLERİN DEVAMI

Türk-İş gemisi

Baştarafı 1.sayfada

sunun ifadesi olan bu tavırları, daha önce sendikaların genel kurullarındaki konuşmalarda ve çalışma raporlarında görmüştük. Türk-İş genel kurulunda da aynı hava hakimdi.

Sosyal demokrasi geleneksel "devletin bekaası" her şeyden önce gelir" tavrını bu genel kurulda da gösterdi. 1974'lerden gelen sendikal platformu düzen partilerinin ittifak alanı olarak gören sosyal demokrasi genel kurulda bu doğrultuda hareket etti ve ilişkilerini buna göre belirledi. Sendikal alandaki "Güçlü sendika için geniş tabanlı yönetim" ve sendikal yapının sınıf karakterinin reddedilerek kitle örgütüne indirgenmesi eğilimi, sosyal demokrasinin ittifaklar politikasıyla örtüştü. Bu politikaya güç ve taze kan kattı. Genel kurul öncesi sosyal demokratların il toplantıları bu doğrultuda gelişti.5 kişilik komisyon kurularak karşı tarafla ilişkiler organize edilmeye çalışıldı.

Sosyal demokrasinin sendikal alandaki önde gelen adlarının adaylıklarını açıklamamaları, genel kurul öncesi Yol-İş Başkanı Bayram Meral'in ittifak koordinatörlüğüne sıvandırılmasının nedenleri burada yatmaktadır. Özellikle delegasyon ağırlığı olan sosyal demokrat sendikaların geniş tabanlı liste oluşturma girişimleri devrimci, demokrat-ağırlıkta-yeni yönetime gelen dürüst, sınıfın yanında olan "sosyal demokratlar" tarafından engellendi. Balaban'ın "sosyal demokratların liderliğine soyundurulması ve yeni adların liste içinde yer alması böylece sağlandı.

Seçim öncesi bazı sosyal demokratların, "ilkeli ve geniş tabanlı yönetim" eğilimine sahip olanların Şevket Yılmaz'a bağlılık telefonları etmeleri ve bunun kendisini sandıkta göstermesi, Şevket Yılmaz'ın oylarını çoğalttı.

Şevket Yılmaz ekibinin bir gün önceden "kazandık" demesinin garantisi buralarda yatıyordu.

Tek-Gıd-iş'ten sosyal demokrasinin beklediği oyun çıkmaması, Tek Kop-İş'in en hararetli sosyal demokrat kesilmesine rağmen oylarıyla Şevket Yılmaz'a çiçek sunması açık örneklerden yalnızca bir kaçı..

Petrol-İş ve Harb-İş'in ağırlığını koymamasını ve net olarak "sol" listenin organizasyonunu gelişi güzel bırakmalarını sosyal demokrasinin öteden beri gelen sendikal alandaki politikasından ayrı düşünmemek gerekir.

Sosyal demokrasi siyasal alanda çıkış yaptığı dönemlerde bile sendikal platformda her zaman geniş ittifaklar doğrultusunda tavır almıştır. Pazarlıklar sayısal üstünlük şeklinde gelişmiştir.

Bu politaka gereği sendikal alanda sertleşme veya böylesi bir yönelim yapı gereği sosyal demokrasinin her zaman korkulu rüyası olmuştur. Sınıfın mücadelesini düzen kanallarına akıtmak, eritmek parçalamak sosyal demokrasının temel işlevidir.

Söylemlerinde her ne kadar farklı "radikal" (genel grev gibi) ifadeler de olsa-zaman zaman genel kurulda bu yapıldı-öz olarak sendikal platformda düzen partilerinin ittifakı, sorunları parlamento içinde çözümleme uğraşı sosyal demokrasinin temel politikası olmuştur.

Munır Ceylan'ın "biz sosyal demokratlar olarak çıkmıyoruz ilkelerimiz ve programımız var, bu doğrultuda hareket ediyoruz" demesine rağmen bunun altında yatan yukarıda saydığımız nedenlerle, Munır Ceylan'ın kendi kişisel çıkarlarının çakışmasıdır. İlkeler olarak sunulan "ilkesizlik manzumesi" Türk-İş çalışma raporunun içinde zaten vardır.

Teksif delegasyonuna bile"biz de bunları sonuna kadar savunuyoruz" dedirtecek denli yuvarlak ve içeriksizdir.

Sınıf bilimine, dayanmayan sınıfın mücadelesinin ürünü olmayan Sendikal yapıyı bir yığın, kitle örgütü gibi görmenin ifadesi olan "ilkelerle" yönetime talip olma ve bu perspektifle hareket etme işçi sınıfının mücadelesini düzene eklemlendirme çabasından başka bir şey değildir.

Fehmi Işıklar: Yanınıza gelmek isterdim, ama yanlış anlaşılır diye korkuyorum.
İmren Aykut: Olurmu hiç Fehmiciğim, şimdi toplumsal uzlaşma zamanı!..

YENİ YÖNETİM DYP BELIRLEYİCİLİĞİNDE SİYASİ İKTİDARI MEMNUN EDEN VE CIMBIZLANMIŞ BİR SOSYAL DEMOKRAT ADLA OLUŞTU.

Genel Kurul boyunca Şevket Yılmaz ve ekibi, "Sol" listeye saldırırken, saldırı sonrasında "birlik ve beraberlikten" söz ettiler. Şevket Yılmaz Listesini oluştururken her ne kadar katı bir listeyle çıksa da, "birlik, beraberlik" ve geniş tabanlı ittifakın adları listesinin içindeydi.

Yol-İş yönetiminden sosyal demokrat Bamyacı'yı çekip alırken hem Yol-İş'te pürüz törpüleniyor hemde listesinde sosyal demokrat bir adın yer almasını sağlıyordu. Şevket'le Türk-Metal ittifakının ürünü olarak Demiryolu-İş başkanı Türk-İş yönetimine alınıyor ve bu siyasal iktidarda bir ölçüde (ANAP'ın MHP kanadı belirliyiciliğinde) memnun edilmeye çalışılıyordu. Diğer taraftan DYP ağırlığını koyuyordu. Demirel bu memnuniyetin TÜRK-İŞ yönetiminin belirlenmesinden hemen sonrasındaki ziyaretiyle gösteriyordu

Ayrıca kalp hastası Orhan Balta'nın bir koltukta iki karpuz taşıyamayacağından dolayı, Kaya Özdemir genel sekterer yardımcılığına gelmiştir. Aynı zamanda devletin maaşlı memuru olarak, Çalışma bakanlığına danışmanlık yapan Kaya Özdemir böylece "gerçek" genel sekreterliği üstlenmektedir.

Sonuçta DYP'nin belirleyiciliğinde, siyasi iktidarı da memnun eden sosyal demokratlardan cımbızlanmış bir adla Türk-İş yönetimi belirlendi. Genel Başkanlığa **Şevket Yılmaz**, Genel Sekreterliğe **Orhan Balta**, Genel Mali Sekreterliği Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreterliğine **Mustafa Başoğlu**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Mehmet Bamyacı** geldi. Türk-İş gemisi böylece iyice sağa yattı.

Diğer yandan devrimci, demokrat, sosyalist delegeler genel kurulda örgütlü güçlerini oluşturmadı ve kendilerini ifade edemediler. Sınıf ve kitle sendikal ilkelerini savunan ve hayata geçirmeye çalışan Tümtiş ve Hava-İş delegasyonu da Türk-İş genel kurulunun havasını değiştirmiş kürsülerde işçi sınıfının sesini yükseltmişlerdir.

Ülkemizde Marcosvari gelişmeler yaşanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçimiyle girilen bu süreç önümüzdeki günlerin daha ağır geçeceğinin ilk belirtilerini vermektedir. Ve bütün fatura işçi sınıfı ve emekçi güçlere çıkarılacaktır. İşçi sınıfı bugün emekçi güçler içinde bütün eksikliğine rağmen ve sendikal platformda da olsa tek örgütlü güçtür. Bu gücün sınıfın genel mücadelesine bağlı bir şekilde devrimci sendikal yapılanmasını yaratmak acil bir görevdir. Türk-iş genel kurulu bir kez daha bu görevin önemini göstermiştir.

Türk-İş genel kurulundan çıkan sonuç: "Her ne olursa olsun sınıfın mücadelesi düzene eklemlendirilmeli, eritilmelidir" doğrultusundadır. Bu Mart-Nisan eylemlerinin sarı uzlaşmacı ve devlet sendikal yapısına verdiği koru rüzgarıdır.

Gelişmeler böyle olsa bile önümüzdeki günlerde Türk-iş'in "radikal" bazı tavırlar içine girmesi şaşırtıcı olmamalıdır. Bunlerın ilk belirtisi Türk-İş genel kurulunda alınan kararlar ola lendirilebilir.

Bu "radikal" karar ve tavırlar (sok genel grev gibi) kontrol altında tutulup tilerinin programının bir parçası olara dırılmak istenecektir. Özellikle DYP siyasal iktidara karşı muhalefetinin sen beslenmesi gayretindedir.

Fakat böylede olsa önümüzdeki günl nıfının mücadele eğrisi, sınıfın öz gücü ye sokularak örgütlülüğün bir üst çıkmasının dinamiklerini taşımaktadır.

Türk-iş genel kurulu sonucu da işçi sı gütlü gücünün yaratılması ve bunun se netimlere taşınmasının önemini göste Gerçek anlamda sınıf ve kitle sendikal sendikal) yapısının yaratılması, işçi sınıf deki temel görevdir. Devrimci sendikal y vesi olan ve mücadelenin ana halkasını işyeri komite ve konseylerinin yaratılm ması gereken ilk adımdır.

Sendikal örgütlülüğün yaratılması ve tırılması sınıfın üretimden gelen gücünü siyatifinin devreye sokulması ile mü İşyeri komite ve konseyleri sendikal dem okulu olurken aynı zamanda sınıfın k adım atmasını sağlayacak mücadele oda sınıfının önümüzde yaşayacağımız zor ması da işyeri temelindeki örgütlülükler mite ve konseyleri) oluşturarak sendi bütününü de sınıfın söz, karar, yetki sa sını sağlamaktır. Sınıfın genel mücadel olun bu gelişim gerçek anlamda sınıf ve dikal yapısının yaratılmasında temel h

Yasak-baskı demokrasisi

(Baştarafı 1.sayfada)

yerli-yabancı sermayaye peşkeş çekilmesi hızlandırılıyor. İyice pekiştirilen bağımlılık ilişkileri içinde ülkedeki gelir dağılımındaki uçurumlar da alabildiğine büyüyor. (Ulusal gelirden ücretliler % 15.3, tarım kesimi % 16.6 pay alırken faiz, kar ve rant kesimi (egemen güçler) % 68 pay alıyor. İşçi sınıfı ve emekçi kitleler için yaşam iyice cehenneme dönüştürülürken, uluslararası tekeller ve onların yerli işbirlikçileri, istedikleri gibi at koşturmaya, sömürüyü en üst noktaya çıkartmaya çalışıyorlar.

Kısacası uygulanan gümrük indirimleriyle uluslararası tekelci sermayeye trilyonlar nasıl akıtılır? Halkı ilgilendiren (sağlık, eğitim ve üretime dönük yatırım gibi) temel alanlar dururken, 1990 Bütçesi üretim dışı alanlara (savunma, içişleri, diyanet.. ayrılan şaşılacak büyüklükteki paylarla nasıl bir "imam bütçesi"ne dönüştürülür? Emekçi ve halkın alınteri enflasyon, vergi, vb. yollarla da nasıl sömürülür? (Kimin elleri kimlerin cebinde?) en çıplak, en açık biçimde yaşayıp görüyoruz.

KİM YAPIYOR BU ZAMLARI?

Petrol ürünlerine yapılan zamlardan habersiz olduğunu söyleyen başbakan, "nereden çıktı bu zam, sırasımıydı?" diye Keçeciler'e çıkışıyor.

Yine hastane hizmetlerine yapılan zamlara ilişkin Keçeciler, **"hastane ücretlerinde artış yok"** derken, ABD'de dolaşan Sağlık Bakanı Halil Şıvgın, **"Türkiye'deki tüm hastanelerde muayene ve tedavi ücretlerini aynı düzeye getirerek Tek Fiyat Uygulamasını başlatıyoruz."** diye açıklıyor yapılan zammın gerekçesini.

Kit ürünlerine yapılan zamlarda da, hükümetin aldığı diğer kararlarda da, dışardan bakıldığında görüler uyumsuzluk ve kargaşa, yarı-başkanlık sistemi doğrultusundaki uygulamalar çerçevesinde bakanlar, başbakan ve cumhurbaşkanı arasındaki ilişkilerin yeniden düzenlenmesinden kaynaklanıyor. Böylece, Çankaya güdümlü, işlevsiz, göstermelik birhükümet başkanı, yetkileri, birbiriyle ilişkileri ve kararları Çankaya tarafından belirlenen bakanlar görüntüsü sislerin arkasında yavaş yavaş netleşiyor. Bu netleşme, aynı zamanda siyasal iktidarların şimdiye kadar hiçbir zaman halkın çıkarlarının temsilcisi olmadığını, egemen güçlere hizet ettiğini de şimdiye kadar hiç olmadığı kadar açık biçimde halkın gözünde ortaya çıkarıyor.

IMF, Dünya Bankası, OECD gibi uluslararası finans kuruluşlarının doğrudan ilişkiler ve raporlarında, **"İhracata dayalı sanayileşme sistemi (emperyalist ekonomik işbölümü)nin ve buna dayalı ekonomik gelişimin tehlikeye girdiği"** vurgulanıyo. Uluslararası tekellerin, ülkedeki ekonomik programın uygulamaları üzerindeki endişeleri, ülke üzerinde denetimi artırırken, Türkiye uyarılıyor.

Emperyalist Yeni Ekonomik İşbölümü içinde emperyalizmle iyiden iyiye bütünleştirilen Türkiye'nin yüzünü 193'e dek AT kapısı da kapanıyor.

Özal, bir başbakan ağzıyla **"ekonomiyi yönlendiririm"** diye demeçler veriyor; varolan siyasal yönetim işlevsiz, biçimsel bir yönetim olarak varlığını sürdürüyor. Kamu finansman dengeleri, ithalat rejiminin düzenlenmesi, enflasyon, banka sistemleri, parasal program ve kamu açıkları, vb. ekonomik konular, doğrudan egemen sınıfların ekonomi kurmaylarıyla ilişki içindeki Çankaya tarafından yürütülüyor. Ekonomik-politik olarak ülke yönetimi, yarı-başkanlık sistemine uygun biçimde tek merkezli olarak Çankaya'da biçimleniyor.

Sosyo-ekonomik, politik tüm bu uygulamalar ve eğilimler, kurumlaştırılan faşist yapılar, artan baskı, yasak ve tüm anti-demokratik uygulamalar zam, enflasyon ve dış borçlarla işçi sınıfı ve emekçi kitleler için dayanılmazlaşan yaşam koşulları, ülkede "Markosvari" bir gelişimi çağrıştırıyor.

Gelişmeler bu yönde seyrederken hayatın her alanında işçi sınıfı emekçi kitleler açısından bu gelişmeler karşı direnmenin gerekliliği daha bir öne çıkmaktadır. Dayanılmazlaşan sosyo-ekonomik koşullarla birlikte yoğunlaşan baskı-yasak uygulamalarına karşı, gerekli direnme organlarının zaman geçirilmeden oluşturulması ertelenemez bir gereklilik haline gelmiştir. Bu nedenle hayatın her alanında bu yönde, fabrikalarda, okullarda, mahallelerde emekçi halk güçlerinin örgütlü gücünün devreye sokulması, hayatın açıkça dayattığı bir gerçeklik olmaktadır.

İşçi

Baştarafı 8.sayfada

sulu bir evde kalıyordum. Et alabilyordum, iş sorunum yoktu. Burada bir gecekonduda kalıyorum. Dam akıyor. Burada çalışma koşulları da çok ağır.

Kazlıçeşme'nin etkin işyerlerinden birisi olan Omurtak'ta sendikal örgütlenmeye yönelik bu saldırıya karşı 26 Aralık günü Deri-İş Kazlıçeşme binasında işçilerin de katıldığı bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasından sonra, işyerinin önünde bekleyen atılan işçileri desteklemek amacıyla işyerine doğru yürüyüşe geçtiler. Çığ gibi büyüyerek, 800 kişiye ulaşan işçi topluluğu **"İşçiler elele genel greve" "işçi kıyımına son" "Kahrolsun Faşist Diktatörlük"** sloganlarıyla işyerinin önüne kadar geldi. Burada Deri-İş teşkilatlandırma sekreteri **M.Kılıçaslan'**ın yaptığı konuşmadan sonra işçiler dağıldılar.

Eylemin coşkusu ve işçilerin eyleme katılması göstermiştir ki, kitlelerin somut taleplerini sahiplenen ve yürekli, gerçekçi bir önderlikle donanan hareketlenmele dir kitlelere aşılanmaya çalışılan duy tepkisizlik apolitiklik zincirini kırabi dir.

TİSK'te

(Baştarafı 1.

kendi içlerinden yeni patronların Refik Baydur başkanlığa getirilir Eylül'den sonra "şimdiye kadar işçi dü, bundan sonra biz güleceğiz" söz rihe geçen Halit Narin devri kapanm

TİSK'te gerçekleştirilen yönetim liği geçtiğimiz günlerde Ticaret ve odalarında da gündeme gelen 'AN rekâtı'nın bir devamı niteliğinde. cumhurbaşkanı seçilmesi ile Türk Marcosvari bir başkanlık sistemine do aldığı şu günlerde, ANAP sermaye ör gütsellikleri ile tam bir bütünleşme Bu bütünleşme egemen sınıfların v temsilcilerinin üzerinde anlaştıkları teme geçişi daha da kolaylaştıracak. kamu ve özel sektörde yüzbinlerce işçi sayan toplu iş sözleşmelerinin imzala bir yıl olacak. İşveren örgütleri bu d siyasal iktidarla oluşabilecek en küç rüş ayrılıklarını bize ortadan kaldırm tercesine gerçekleştirilen bir bütünleş giriyorlar. Türk-İş Genel Kurulu da dü duğunde, işçi sınıfının haklarını koru yeni haklar elde etme mücadelesinin tın geçeceği açık.

[...]aşasın sosyalizm"

SUNUŞ

[...]ğimiz günlerde İnsan Hakları Haftası nedeniyle çeşitli etkinlikler ya- [...]Bu etkinlikler sırasında A.T.O'nın 16 Aralık günü düzenlediği sempoz- [...]i konuşmacılardan biri olan Melih Pekdemir dünyadaki ve Türkieye'deki [...]elere işaret ederek devrimcilere düşen görevlerin neler olduğu konu- [...] görüşlerini açıkladı. Biz aşağıda okuyacağınız bir röportaj ile Melih [...]ir'den bu konuşmada değindiği konuları açmasını istedik. İki bölüm [...]yayınlayacağımız röportajda, önce dünyadaki ve Türkiye'deki son ge- [...]r üzerinde duracağız. İkinci bölümde ise devrimci hareketin yeniden [...]esi sorunu karşısındaki tavır, sol hareketteki dağınıklık karşısında bir- [...]şmaları ve birleşik devrimci muhalefet hareketinin yaratılması gereği [...] hareketinin sorunlarına ilişkin sorularımızı yönelteceğiz..

[...]dengelerinin altüst olduğu bir 1917 kadar önemli bir 1988-1990'da mut- [...]reye girmek, sürükleyici halkayı yakalamak gerekiyor. Sosyalizmin ölüp [...]lunda çığlıkların atıldığı bir dünyada ve solu etkisizleştirme programının [...]mekte olduğu bir Türkiye'de 'yaşasın sosyalizm' diye bağırmak bugün [...] bir duygusallığın ötesinde devrimci bir tutum olarak kabul edilmelidir.

[...] ve Türkiye'de çok önemli değişmeler [...]liyor. Bütün bu gelişmeler ışığında dev- [...]erin yeniden tanımlanması kendini da- [...]urumda önümüzde duruyor. Ne var ki [...] sol hareketteki ayrılıklar ve özel ola- [...]i hareketteki dağınıklık ortamında, bu [...]e şekilde tanımlanacağını tespit edebil- [...]artışmalı bir konu olma özelliğini taşı- [...]u tartışmalardaki görüşlerinizi öğrene- [...]n, sanırız öncelikle dünyadaki ve [...]ki değişmeleri nasıl değerlendirdiğinizi [...]vleşimize başlamak uygun olacak.

[...]n de belirttiğiniz gibi dünyada ve Türk- [...] önemli değişmeler meydana geliyor. [...]nyada meydana gelen değişmeler yep- [...]neme girmekte olduğumuzun çarpıcı [...]iyle dopdolu.. Önümüzdeki görevlerin [...]mından kuşkusuz bütün bunların ele [...]rekiyor. Ama gelişmelerin henüz tüm [...] yaşandığı şu günlerde bu kolay bir iş [...] sıcaklığını koruyan bu gelişmeler ele [...]endiğinde adeta ellerimizi yakıyor ya da [...]leki olağanüstü hız bütün bunların el- [...]sını olanaksız hale getiriyor. Belki de [...] değerlendirme bakımından gelişmele- [...]ğumasını ve nispeten durulmasını, ele [...] elde tutulabilir bir noktaya erişmesi-

[...]er somuttur, [...]naşıktır. Bu [...]ı algılaya- [...]bilimsel bir [...]ısına sahip [...]nümkün.

[...], gerekecek. Ama Berlin duvarının yı- [...]ır dünyada ve 141-142'nin [...]ndan söz edilen bir Türkiye'de oturup [...]e mümkün değil. Daha sağlıklı bir de- [...] için beklerken ve fakat oturup bekle- [...]şmelerin yönelimini görmeye çalışmak, [...]olan dış ve iç sürece ilişkin yeni politi- [...]ıck de zorunlu bir görev.

[...]ün, öznel konumumuz itibarıyla geliş- [...]udan ya da dolaylı etkileyecek müda- [...]larından oldukça uzaktayız. Açıkça [...]erekirse büyük ölçüde devre dışıyız. Bu [...]n için çok acı bir gerçek. Ama bu ger- [...]anda boyun eğmek de doğru değil. Dün- [...]rinin alt üst olduğu bir 1917 kadar [...]1989-1990'da mutlaka devreye girmek, [...]halkayı yakalayabilmek gerekiyor. Sos- [...]üp bittiği yolunda çığlıkların atıldığı bir [...] solu etkisizleştirme programının sür- [...]te olduğu Türkiye'de "yaşasın [...] diye bağırmak, bugün romantik bir [...]ğın ötesinde, devrimci bir tutum olarak [...]nelidir. Çünkü yaşanılan kargaşa, kar- [...] olduğu kadar devrimin de dinamikle- [...]te gelişmektedir.

[...]ıda, son çözümlemede geçerli [...]ık olanı, ilk çözümlemede orta- [...] bir aceleci tercih insanları zor [...] bırakabilir. Dün, "sosyal- [...]lizm" "Maocu faşizm" tespitle- [...]da koparılan kavgaların taraftar- [...]gün nasıl kolkola yürümek [...]ıda kalmışlarsa, yine bugün Ça- [...]'yu kanlı diktatör ya da sosyaliz- [...]hramanı olarak ilan eden [...]ır yarın aynı akıbete uğrayabilir-

[...]n belki de her zamankinden fazla soğuk- [...]k gerekiyor. Kargaşa karşısında umut- [...]pılmadan ya da sonu belirsiz bir gelecek [...] bulunuyormuş gibi bir karamsarlığa [...] gelişmelerde bize güç katacak dinamik- [...]e mevzilenmek kendini dayatıyor. O hal- [...]ak iş, karşımıza çıkan her yeni değişme [...] karşısında acele cevaplar bulmaya çalı- [...]tik anlamda sağa sola savrulmak ya da [...]elişmeyi eski genel geçer yanıtlarımızla [...] yerine. Devrim perspektifini koruyabil- [...] prespektif ışığında devrimin imkansız- [...]sında devrimin imkanlarını bulmak ve [...]ır. Olup biteni tasvir etmekle yetinme- [...]imci bir tahlile yönelebilmektir. Bu ise, [...]r sorulara genel geçer cevaplar bulmaya [...]ı, öncelikle soruları ve sorunları yeniden [...]ir biçimde tasnif etmeyi gerektiriyor. Bu- [...]sorulmuş sorulara cevap bulmak yeri- [...]kle soruların doğru sorulması üzerinde [...]dır. Bu anlamda, örneğin SSCB'de ve Do- [...]a'da meydana gelen gelişmeleri devrim [...]evrim ikileminin dışında yeni ve özgün [...]larak ve yeni kavramlarla tartışabilmek [...] tutum sayılmalıdır.

[...]m, sınıflı toplumdan sınıfsız topluma bir [...]ıdır. SSCB'de ve Doğu Avrupa'da yıl- [...]üreçten bir geriye dönüş yaşanmıştır. Şu [...]lup bitenler, yılların birikimin sonucun- [...]çıkmaktadır. Ve bütün bunların sorum- [...]yalizm değil, revizyonist bürokratik [...]klerdir. Bu anlamda bugün iflas eden [...]n iradesini karşısına almış olan bürok- [...]n vcut gelişmeler, ancak ve ancak emek-

"Biz emekçilerin özgür iradesinin ürünü olan bir sosyalizmin tarafını tutuyoruz, kendimizi devrim-karşı devrim şeklindeki sahte ikilemlerle sınırlamıyoruz"

çilerin iradesinin doğrudan ürünü olabilen bir sosyalizmin iflas etmeyeceğinin yaşayabileceğinin de somut tarihsel birer kanıtı olmaktadır. Sosyalizmden kapitalizme dönüş süreci, enternasyolanizmden nasyonalizme dönüş ile birlikte yaşanmaktadır. Bu anlamda, SSCB'yi bekleyen en büyük tehlikelerden birisi, gündeme getirilen kapitalist uygulamaların zorunlu sonucu ulusal pazar ve ulusal kimlik arayışlarıyla ulusal ayaklanmaların kendini dayatmasıdır..

Öte yandan, bütün bu gelişmelere bakarak bu ülkelerde kapitazmin, basit bir restorasyonunu beklemek de kolay değildir. (Belki tarihsel bakımdan teşkil edebilir.) Kapitalizmin doğrudan gerçekleşmesi, bu ülke işçilerinin karşısına yıllardır yaşamadıkları ölçüde ağır ekonomik sömürü yaptırımları, işsizlik, hayat pahalılığı ve korkunç ekonomik eşitsizlik ile birlikte çıkacaktır. Bu durumda emekçiler kazanılmış ekonomik-sosyal haklarının ellerinden nasıl alınmakta olduğunu kendi öz deneyimleriyle somut olarak göreceklerdir. Bütün bu olumsuz gelişmeleri, bürokratik diktörülükleri yıkmak için harekete geçen ve şu dönemde son derece politize olmuş emekçilerin kolayca ve köleco kabul etmeleri söz konusu olamaz.

Bugün bürokratik diktatörlükler karşısında yer alan emekçiler, yarın kapitalizmin doğrudan yerleştirilmesi girişimlerine de direneceklerdir. Bu direnişin başarısının güvencesi, emekçilerin özgür iradelerinin ürünü olan siyasi araçların yaratılabilmesinde ve toplumsal değişmede oynayacakları önderlik rolünde, emperyalist-uluslararası burjuvazi ile işbirliği yapan burjuva unsurları etkisizleştirme güçlerinde yatmaktadır, başka bir yerde değil..

Ayrıca, gelişmelerin bürüneceği biçimler, SSCB ve Doğu Avrupa'daki dinamikler arasındaki benzerlikler ve farklılıklarla da nitelenecektir. SSCB'de ağırlıkla yukardan reform ile başlayan değişim ve bu sayede Doğu Avrupa'da açılan bir yol sözkonusu olurken, Özellikle Doğu Avrupa'da aşağıdan zorlama da ön plana çıkmaktadır. Bu ülkeler bakımından dış faktörün (ABD ve Batı Avrupa emperyalizmi ile SSCB'nin müdahaleleri) belirleyiciliği yanı sıra, milyonlarca insanın aylar boyunca meydanlarda bağıra çağıra hükümet düşürmeleri, bakan değiştirmeleri, istediklerini yaptırmaları yeni türden bir politik müdahale biçimi olarak belirmiştir. Bu türden müdahalede, ABD stratejistlerinin hesaplarını ve Gorbaçov politikalarındaki öngörüleri aşan dinamikler bulunduğunu görmemek mümkün değildir. Bütün bu müdahalelerin etkinliği bakımından SSCB ve Doğu Avrupa ülkeleri arasındaki farklılıklar yanısıra, Doğu Avrupa ülkelerinin kendi aralarındaki farklılıklar da önem kazanmaktadır. En son Romanya, bu bakımdan kendine özgü farklılığıyla, yaşanan olaylara damgasını vurmuştur.

Evet, gerçekten de kimileri Romanya'da bir karşı devrim yapıldığından söz ederken kimileri de bir devrim gerçekleştiğini ileri sürmektedir. Romanya'da neler oluyor?

Bu sorunuza, Romanya'daki gelişmeler bakımından yapılan değerlendirmelerdeki basitliğe işaret etmek için, bir başka soruyla cevap verebilirim: Romanya'da kimi alkışlayacağız, kime yuh çekeceğiz? Romanya'nın görece farklılığı bu ülkede kanlı bir iç savaşın yaşanmış olmasından (belki de yaşanacak olmasından) kaynaklanıyor. Bir yanda, adına sosyalizm diyemeyeceğimiz bir Çavuşesku rejiminin ve karşısında yine adını sosyalist ya da (gerçek anlamda) demokratik kavramlarıyla ifade edemeyeceğimiz bir siyasi muhalefet hareketinin yer aldığı mücadelede kimin haklı kimin haksız olduğu konusunda çeşitli yorumlar yapılıyor.

Çavuşesku gerçekten de sosyalizmi ve devrimi mi temsil ediyordu ve karşıtları sosyalizmin düşmanı karşı devrimciler mi? Yoksa Çaveşusku bir kanlı diktatör ve karşıtları da demokrasi güçleri midir?

Gerçekler somuttur. Bu gerçekleri önce olanca somutluğu ile algılayabilmek önemlidir. Görmek istediğimizi görmüş olmakla yetinirsek pek sorun yok: Devrim ya da karşı devrim der, işin içinden çıkabiliriz. Gerçekler somuttur, ama karmaşıktır. Bu karmaşayı algılayabilmek bilimsel bir bakış açısına sahip olmakla mümkündür. Olanca karmaşa karşısına teorik bir soyutlama için Marksizmin bilimsel öncüllerinden sapmamak, sosyalizm nedir-ne değildir sorusunu bir kez daha sormak gerekir.

"Türkiye'nin tanımlanmasında, doğusuna (İran, Afganistan, Ortadoğu) ilave olarak batısının da (Yani Doğu Avrupa'nın) önemli bir faktör olarak öne çıkması ve bu faktörün Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolünün tayininde belirleyici hale gelmesi, Emperpalizm-Türkiye ilişkilerinde askeri, ekonomik ve politik boyutlarda yeni gelişmelere yol açacak bir nitelik kazanmıştır."

Çaveşevsku için, diğer emsalleriyle kıyaslandığında, bazı olumlu ölçütler ortaya koyabilmek belki mümkündür. Ama bütün bunlar, soğukkanlılıkla ele alındığında, onun sosyalizmi temsil eden bir tarihsel kişi ya da temsil ettiği düzenin sosyalizm olduğunu göstermeve vetmemektedir. Çavuşevsku, haksız ve meşruiyetini yitirmiş bir konumda iken yıkılmıştır. Ama bu durum da, Çavuşevsku'nun karşıtlarının meşru ve haklı bir konumda olduklarının kanıtı olmamaktadır. Her şey bir yana, Çavuşevsku karşıtlarının ABD ve SSCB tarafından manipule edildiğini gösteren güçlü belirtiler söz konusudur. Kısacası, karşı karşıya bulunduğumuz gerçekler, 'kanlı Çavuşevsku' ve "proletarya diktörülüğünü yıkmak için tezgahlanmış bir karşı devrim" ikileminin ötesinde-üstünde bir karmaşaya denk düşmektedir...

Bugün, bütün bu gerçekleri, tarihsel bir süreç olarak değerlendirilmek durumunda olan sosyalizmin teori ve pratiğinin geçmişi/geleceği ışığında kavramaya çalışmak anlamlı ve geçerli bir tutum olarak kabul edilmelidir. Mevcut gelişmelerin politik değerlendirmesinde de bu tutum dikkate alınmalıdır.

Politikada, son çözümlemede geçerli olabilecek olanı, ilk çözümlemede ortaya koyan bir aceleci tercih insanları zor durumda bırakabilir. Dün, sosyal emperyalizm-maocu faşizm tespitleri etrafında koparılan kavgaların taraftarları, bugün nasıl kolkola yürümek durumunda kalmışlarsa, yine bugün Çavuşevsku'yu kanlı diktatör ya da sosyalizmin kahramanı olarak ilan eden politikalar görünümleriyle değerlendirilmemelidir.

Bolşevik devrimini, Lenin'in mühürlü trenle Rusya'ya geçmesine izin veren Almanlar mı yaptırmıştır? Ya da, 1921'de Kronştadt'ta ayaklananlar, işçi oldukları için, bu bir devrim miydi? Üstelik onlar sosyalizme karşı olmadıklarını da söylüyorlardı..

Bugün Romanya'daki ayaklanmanın ardında ABD'nin ve SSCB'nin tezgahladıkları oyunların bulunmasından hareket ederek, bir çırpıda Çavuşevsku'yu sosyalizmin kahramanı ilan etmemeliyiz. Ya da sosyalizmi adına yaptıkları kötülükler bir bir ortaya dökülen (ki bunları biz onbeş yıldır söylüyorduk!) Çavuşevsku'nun karşısındaki tüm güçleri sosyalizm ve demokrasinin temsilcileri olarak benimsememeliyiz. Bu sorunların çözümleri bu kadar kolay olmasa gerek..

Kuşkusuz bütün bu değerlendirmelerde en büyük handikap emperyalizmin ve revizyonizmin özellikle kitle ileşitim araçları sayesinde kurdukları tuzaklara düşmekte yatmaktadır. İşte bu nedenle de olaylar olanca soğukkanlılıkla değerlendirilmeye çalışılmalı, emperyalizmin basın tröstleri ağından çarpıtılıp gelen tek yanlı bilgilerin ötesindeki gerçek durumu görebilmek için, Romen emekçilerin hangi yönde ve hangi örgütlerle hangi tercihlerde bulunabilecekleri konusundaki gelişmeleri izlemek önemli bir çözümleme aracı olarak benimsenmelidir.

"Türkiye bakımından 1980'lerdeki gelişmeler dikkate alınarak tercih edilen bir programla ABD'nin bugün yetinmesi söz konusu olamaz. Özal'ın dayandığı, ikinci güç olan yerli tekelci burjuvazi de ABD'nin ve Batı Avrupa'nın şaşkınlığını paylaşarak kısa dönemli tercihlerini net bir şekilde ortaya koyamamanın tedirginliğini yaşamaktadır.

Peki, sonuç olarak, devrimciler, Romanya'da kimin tarafını tutacaklardır?

Elbette bütün bu söylediklerimizden tarafsız olduğumuz ya da gelişmeler karşısında kayıtsız-ilgisiz bir konumda olduğumuz anlaşılmamalıdır. Öncelikle, yaşanılan ve hatta yaşanılacak olan bir Çavuşevsku ve karşıtları mücadelesinde taraf olabilmek için bu taraflardan birini kendimize yakın bulmak gerekir. Bir kaç hafta öncesindeki, iktidardaki Çavuşevsku ile muhalefet arasındaki iç savaşta, dış faktör hesaba katıldığında, Çavuşevsku'ya nispeten "haklı" ya da nispeten daha az haksız yani ehven-i şer olarak görebilmek söz konusu olabilirdi. Ama bugün, iktidardaki "muhalefet" karşısında (çünkü henüz onlar da tam anlamıyla iktidar değiller!) mücadele eden muhalefetteki Çavuşevsku yanlılarını tutmak doğru olmaz. Çünkü hiç bir Marksist, Romen emekçilerine, yeniden, Çavuşevsku rejimi gibi bir rejime dönülmesini hedef gösteremez. Bu rejimi daha gericilere karşı savunmak zorunda kalmak ba,kadır (çünkü "kötü Çavuşevsku"yu çok daha kötü gericilere, diyelim ki faşist kral yanlılarına karşı savunmak bile gerekli olabilir); Ama artık yıkılmış olan bu rejime övgu ler düzmek ve bunun yeniden kurulmasından yana olmak başkadır, ki bu hiç kabul edilmez.

Sonuç olarak biz, emekçilerin özgür iradesinin ürünü olan bir sosyalizmin tarafını tutuyoruz. Ve bugünkü gelişmeler çerçevesinde kendimizi devrim-karşı devrim şeklindeki sahte ikilemlerle sınırlamıyoruz.

Böyle bir ikilemin ötesinde, yine de söz konusu son gelişmeler ışığında, özel olarak sosyalizm ve sosyalist demokrasi bakımından gündeme gelen sorunlar karşısında şimdiden bir değerlendirme yapmak mümkün değil mi?

Bu konuda en kolay yanıt, 1975'lerden itibaren, bir geçiş süreci olarak sosyalizme ilişkin teorik tezlerimizin ve modern revizyonizme ilişkin politik eleştirilerimizin hayatın kendisi tarafından kanıtlanmakta olduğunu vurgulamaktır. Ama ben bunu gerçekten de kolay ve yetersiz bir yanıt olarak değerlendiriyorum. Şimdi gerekli olanı söyleyebilmek için, gerçekten de kapsamlı bir değerlendirme söz konusu olmalı ve eski teorik tespitlerle yetinmeden, teorinin yeniden üretilmesi çabasını önplana alarak, yeni gelişmeleri çözümlemeye yönelik derinlemesine bir faaliyetin içine girilmelidir. Böyle bir çaba öncesinde, kişisel düzeyde konuşmak yerine, bütün devrimci arkadaşlarımla birlikte kapsamlı bir tartışma içine girmeyi tercih ederim...

Ama şimdiden altı çizilmesi zorunlu bir tutumdan sözedebilirim: Burada teorinin yeniden üretilmesi gereğini ortaya koyarken, Marksizmin bitmiş-tamamlanmış bir teori olmadığı gerçeğinden hareket ediyoruz. Marksizm, pratik süreç üzerinde yükseldiği ölçüde ve aynı zamanda pratikteki gelişmelerle tamamlanmakta olan bir teorik süreçtir. Bugün bize düşen görev Marksizmin öncüllerinden yola çıkarak sosyalizmin sorunlarını bugünün koşulları ışığında yeniden tartışmak, bu anlamda Marksist teoriyi hazır reçete niteliğinden uzak bir tutumla ele almayı başarmaktır. Öte yandan, sorunların kaynağında Marksizmin yetersizliğini bulan her yaklaşım, Marksizmin revize edilmesi rektife edilmesi (ve bu şekilde onun öncüllerinden vazgeçilmesi) gibi önermelerle, çözümü Marksizmin dışında aramaya yöneldikçe, kendini gerçek çözüm alanının da dışına taşımış olacaktır. Marksist teorinin yeniden üretilmesi, onun sürekliliğinin sağlanmasından başka birşey değildir.

Sosyalizmin uluslararası sorunlarını işte bu anlayışla tartışabilmeliyiz. Evrensel teorinin yeniden üretilmesi çabasına, özel olarak kendi somut pratiğimizdeki sorunlarımız düzleminde katılabildiğimiz ölçüde anlamlı ve geçerli sonuçlara ulaşabileceğiz. Enternasyonalist görevler, bugün her zamankinden daha fazla, her ülke Marksistinin devrimin gerçekleşmesi yolunda harcayacağı çabalarla yerine getirilecektir. Bu anlamda devrim perspektifini kaybetmeden Türkiye'deki gelişmeleri sağlıklı değerlendirebildiğimiz ölçüde dünya devrimi sürecine ilişkin tartışmalarda da sağlıklı bir yaklaşım ortaya koyabileceğimize inanıyorum.

O halde biz de söyleşimize Türkiye'deki gelişmeleri nasıl değerlendirdiğinizi sorarak devam edelim. 1990'larda nasıl bir Türkiye tablosu çiziyorsunuz?

Bugünün Türkiye'sini yansıtacak birtablo çizerken, süreçte şekillenmeye başlayan unsurları kaba hatlarıyla ayırt etmeye çalışmakla işe başlayabiliriz. Türkiye'de süreç bir iç savaş yönünde mi gelişiyor, yoksa iç barış yönünde mi gelişiyor? Bu soruya, bugün Türkiye'de nispi demokratik hakların kazanılmasının bile kolayca ve mevcut imkanlarla, devrimci zorlama olmaksızın gerçekleşmeyeceği şeklinde yanıt verebiliriz. İç barış imkanlarını dışta bırakan bu yanıtta, 12 Eylül programının tamamlanması için çaba sarfeden güçlerin tercih edecekleri araçların niteliği önem kazanıyor. Ve bu araçları geçersiz kılacak olan muhalefetin, özellikle halk mahalefetinin etkinliğinin ne olduğu gündeme geliyor.

12 Eylül programının tamamlanması çabasının anlamı nedir?

Bunun ekonomik anlamı, Türkiye'nin emparyalizme entegrasyon önündeki tıkanıklıkların aşılması, bir yanda ABD istekleri karşılanırken diğer yanda AT'ye kapağın atılması arzusu ve buna bağlı olarak tekelci burjuvazinin 12 Eylül'ce çözülemeyen bir dizi sorununa yeniden ve günün dış ve iç koşullarına uyumlu bir tarzda el atılmasıdır. Siyasal anlamı ile 12 Eylül'ün yerleştirmeye çalıştığı siyasal üst yapının yine günün gereklerine uygun tarzda, gerektiğinde reorganize edilerek kurumlaştırılmasıdır. Bunun toplumsal anlamı, her zaman olduğu gibi, ekonomik ve siyasal yaptırımların faturasının emekçi halk güçlerine çıkarılmasıdır. Programın asıl anlamı burada ortaya çıkmakta, programı toplumsal muhalefetin gücü ölçüsünde zayıflayan bir nitelik kazanabilmektedir. Halkın aleyhine yeni kararlar alınırken, siyasal düzeyde MARKOS'vari düzenlemelerle, yarı başkanlık sistemi ile sömürge tipi faşizmin bir çeşitlemesi olarak sivil bir diktatörlüğün yerleştirilmesine çalışılmakta, territoryal sistemli iç düşman olarak görülen toplumsal muhalefetin ezilmesi için yeni düzenlemelere gidilmekte, Kürtlere yönelik kontrgerilla pervasızca uygulanmakta, dinsel gericilik halk muhalefetinin sahte hedeflere kanalize edilmesinde ve giderek bastırılmasında etkili bir araç olarak takviye ve teşvik edilmektedir. Bütün bunların ekseninde solu etkisizleştirme programı yatmakta, programın bir parçası olarak 141-142. maddelerin tartışılması ile itinalı bir şekilde gündemdeki yerine konmaktadır. Elbette 141-142 konusunun siyasal gelişmelerde oynayacağı olumlu ve olumsuz roller üzerinde özel olarak durmak gerekir. Ama bundan önce, 141-142 kaldırılsa da kaldırılmasa da, Türkiye'de 12 Eylül programını tamamlama çabalarının kazanacağı biçimler üzerinde durmak, değerlendirmemizi daha anlamlı kılacaktır. Bugün 12 Eylül programını tamamlama çabası Özal'ın katettiği mesafede somutlaşmaktadır. Ve Özal'ın az bir mesafe katettiği söylenemez. Bu programın tamamlanmasını kuşku yok ki en çok isteyenlerin başında Özal gelmektedir.

Ama bugün bu istek ne denli gerçekçidir?

Özal, kendisinin de bir çok kez ifade ettiği gibi, gelmiş geçmiş siyasetçilerin ABD ile en uyumlu çalışanlarından biri ve yine kendi ifadesiyle (ve zaten kendisi de bir 12 Eylülcü olduğu için) 12 Eylülcülerle de en uyumlu çalışan siyasetçilerden biri olarak bilinmektedir. Bu nedenle Özal'ın şimdi uygulamakta olduğu program, ABD'nin 1980 başlarında gerekli gördüğü ve 12 Eylülcüler tarafından hayata geçirilmiş olan bir ve aynı programın devamıdır. Özal dün olduğu gibi bugün de böyle bir programın temsilcisi ve icraatcısı olarak görev yapmaktadır.

Özal bu programı sonuca ulaştırmak için çaba sarfederken 1990'lar dünyasında ve Türkiye'sinde bu programa karşıt faktörler güç kazanmakta ve programın uygulanmasını büyük ölçüde geçersiz hale getirmektedir. Çünkü programın gerekçeleri ve verileri (girdileri) 1980'ler dünyasındaki güçler dengesine ve özellikle Ortadoğu bağlamındaki bir Türkiye'ye göre tanımlanmıştır.

"Düşünme ve örgütlenme özgürlüğünün kısmen de olsa genişletilmesi kuşkusuz olumlu bir gelişmedir. Ama böyle bir gelişmeden Özal'ların da bir kazancı olacaktır. Böylece solu etkisizleştirme programı, meşru sol-meşru olmayan sol ayrımı temelinde daha etkili bir tarzda uygulanabilecektir. Reformizm nispeten daha özgür, devrimcilik ise her zamankinden daha fazla yasak hale getirilecektir.

Bilindiği gibi, Türkiye 1980'ler dünyasında, ABD'nin gözünde Ortadoğu bağlamında ve Afganistan ile İran'da meydana gelen gelişmeler ışığında değerlendirilmek durumunda olan bir faktördü. ABD'nin Türkiye'ye yüklediği rol, yerli tekelci burjuvazinin çıkarlarıyla bağdaştığı için (ki bağdaşmaması düşünülemezdi) 12 Eylül programı gündeme getirilmişti. ABD stratejistleri SSCB'nin o yıllardaki durumuna göre değerlendirme yapmışlardı; oysa 1980'lerin ortalarında zuhur eden bir Gorbaçov faktörü ve Gorbaçov politikalarıyla belirginleşen gelişmeler, güçler dengesinin yeniden gözden geçirilmesini zorunlu kılmaya başladı. Şimdi artık görülüyor ki, 1990'lar dünyasındaki gelişmeler önemli ölçüde SSCB ve Doğu Avrupa'daki değişmelerin güçler dengesinde yol açtığı alt üst oluşa göre belirlenecektir.

Böylece dış faktörde meydana gelen bu önemli değişiklik, zaten ülke içindeki dinamiklerin yol açtığı tıkanmalarla çeşitli yerlerinden delinerek malül hale gelmiş bulunan 12 Eylül programının mevcut koşullarda sürdürülmesinin anlamını yitirmesinde pay sahibidir. Türkiye'nin tanımlanmasında, doğusuna (İran, Afganistan, Ortadoğu) ilave olarak batısının da (yani Doğu Avrupa'nın) önemli bir faktör olarak öne çıkması ve bu faktörün Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolünün tayininde belirleyici hale gelmesi, emperyalizm-Türkiye ilişkilerinde askeri-ekonomik ve politik boyutlarda yeni gelişmelere yol açacak bir nitelik kazanmıştır.

Yani SSCB'deki değişmelerin Türkiye'yi yakından etkileyeceğini mi söylüyorsunuz?

Evet, SSCB'deki değişmeler bir çok ülkeyi olduğu gibi Türkiye'yi de yakın etkisi altına almıştır. Türkiye açısından, doğrudan bir etkiden ziyade, bunların Batı Avrupa'ya ve ABD'ye etkisi dolayısıyla askeri politik ekonomik düzeylerde meydana gelen gelişmeler önem taşımaktadır. Türkiye'nin jeopolitik konumu yeniden tanımlanmakta, NATO ve AT bünyesinde ortaya çıkabilecek yeni yapılanmaların Türkiye'yi hangi ölçüde "off side"a düşüreceği tartışma konusu olmaktadır. Gelişmelerin içeriğinin netleşmesi ölçüsünde yanıtları bulunabilecek bir dizi soru sayılabilir.

"12 Eylül programı yalnızca dış faktör bakımından değil, iç faktörler bakımından da sorgulanan bir nitelik kazanmıştır."

Türkiye, askeri önemini kaybedecek bir NATO nedeniyle emperyalizmin gözünde askeri önemi artan bir konuma mı yükselecektir? Yoksa NATO ile birlikte Türkiye'nin askeri önemi de ortadan kalkacak mıdır? Yıllardır AT'nin kapısında dolanıp duran Türkiye'ye bu kapı artık bütünüyle kapanmış mıdır? Bu tür bir gelişme Türkiye'ye başka tür ekonomik bağımlılıklar mı getirecektir? Ekonomik düzlemde Türkiye'ye tercih hakkı bırakılmış mıdır? Türkiye'nin savunma harcamaları azalacak mıdır, artacak mıdır? AT'daki tıkanma nedeniyle ekonomik bağlantıları beklentileri felce uğrayan ve üstelik askeri harcamaların artmasıyla borç yükü fazlalaşacak olan bir Türkiye'de çökertici bir ekonomik kriz ve buna bağlı bir dizi sorun sıralanmış olmaz mı? Yoksa, evet, yoksa askeri nedenle daha fazla ekonomik yardım alan ve üstelik askeri harcamaları da azalan bir Türkiye'de tekelci buruvazi köşeyi dönmez mi? Türkiye'nin askeri öneminin artmasıyla ordunun siyasetteki ağırlığı daha mı fazlalaşır; tersi söz konusu olursa ordu siyasetten elini mi çeker?! Özellikle SSCB'deki son gelişmeler, yerli tekelci burjuvazinin gözünde komünizmi bir tehlike olmaktan çıkarır mı? Yoksa, AT'ye girmekten umudu kesmiş bir tekelci burjuvazi 141-142'yi kaldırma lüksünden vaz geçer mi? Avrupa'daki dengesizlikler, zaten kan-barut içindeki Ortadoğu'yu ve elbette Türkiye'yi derinden etkilerse, Türkiye'ye Ortadoğu ateş çemberinde bugünkünden daha fazla bir rol yüklenir mi?

Bu soruların yanıtlarını önümüzdeki gelişmelerde hep birlikte bulacağız. Peki 12 Eylül programının tamamlanması önünde iç faktörler bakımından ne gibi engeller yer almaktadır?

Elbette dış faktörlerdeki bu önemli değişikliklerin yanı sıra, buna doğrudan bağlı olan ve dolaylı bağlı olan yönleriyle, asıl olarak iç faktördeki değişmeler de kendini dayatmış durumdadır. 12 Eylül programı yalnızca dış faktör bakımından değil iç faktörler bakımından da sorgulanan bir nitelik kazanmıştır. Söylemeye gerek yok ki, bir yanda burjuvazinin siyasi iktidarı ve burjuvazının siyasi muhalefeti, diğer yanda halk muhalefeti bu sorgulama işleminin önemli unsurlarını oluşturmakta, burjuvazinin siyasi iktidardaki temsilcileri programın sonuçlandırılması için süreci zorlamaktadır.

Son aylarda Özal'ın cumhurbaşkanı olmasıyla ANAP'ın dağılacağı beklentisi içine giren ve bu umutla Özal'ın seçimini adeta kolaylaştıran burjuva muhalefet, ne denli haklı çıkacaktır? ANAP'ın dağılma süreci, kuşku yok ki, birbirine sımsıkıya kenetlenmiş bir güruhun dağılmasındaki zorluklarla birlikte yaşanacak ya da yaşanmayacaktır. Suç örgütleri kolay dağılmazlar. Suç ortakları, birbirlerini satacak daha elverişli bir şebeke ya da affı cürümde bulunacakları bir ortam yaratılana dek birbirlerine sımsıkı sarılma ihtiyacını duyarlar..

Bugün burjuvazinin siyasi iktidarı böyle bir ANAP'ın da ötesinde Özal'ın kişiliğinde cisimleşmiş gibi görünmektedir. Özal, iktidar partisi ANAP'ın denetimini, hükümetin denetimini ve devletin denetimini tek elinde toplamış durumdadır. Siyaset bilimi bu durumu diktatörlük olarak tanımlar. Yasama yetkisi meclisin elinden bütünüyle çıkıp ANAP grubunun, dolayısıyla Özal'ın elinde durduğu, yürütme işlevi Özal'a bütünüyle sadık bir başbakanın hükümetince yerine getirildiği ve hukukun ayaklar altına alındığı bir dönemde yargı işlevsiz kaldığı sürece, bunun başka bir tanımını bulmak mümkün değildir.

Özal bugün siyasi arenada gerçekten de insiyatifi elinde tutan bir kimlikle yer almakta ve bu kimliği her gün siyasi muhalifleri etkisizliğiyle onaylanmaktadır. Özal her istediğini, daha doğrusu kendisinden her isteneni kademe kademe gerçekleştiren bir "yetenek" olduğunu kanıtlamıştır. Ama önündeki engel de küçümsenmemelidir. Değişen bir dünyada ve değişen bir Türkiye'de değişmeyen bir programı sonuna kadar götürebilmek için süper yetenekler bile yetersiz kalabilir.

Oza'ın hiç şansı yok mu diyorsunuz?

Özal'ın tek şansı belki de bu program karşısında burjuvazinin dayatıcı bir siyasi muhalefetinin bulunmamasıdır. Kendi hesaplarına uygun düştüğü için cumhurbaşkanlığına Demirel'in ve İnönü'nün desteğiyle seçilmiş olmasının yol açtığı siyasi avantajları değerlendiren Özal, bu iki muhalefin erken seçim dayatmalarını hiçe sayabilmektedir. Bu nedenle, Özal açısından bu programın, kendi dayandığı güçler bakımından taşıdığı anlamı belirliyici olmaktır. ABD'nin değişen dünya dengeleri karşısında tercihlerinin ne ölçüde ve hangi boyutlarda farklılaşacağı konusunda sanırım ABD'nin "think tank"leri bile henüz kesin bir karara ulaşabilmiş değiller. ABD stratejistleri, açık bir şekilde, değişmelerdeki hızdan başları dönmüş şaşkınlıklarıyla orta yerde durmakadır. Malta'da da izlendiği gibi, global politikalarda insiyatif Gorbaçov'da, daha doğrusu Gorbaçov'u bu politikalara zorlayan kendi sisteminin içdinamiklerinde yatmaktadır. Kişi iradelerinin (stratejistlerin öngörülerinin) ötesindeki bu dinamikler ise henüz bir alt üst oluşu ifade etmekten fazla somut bir görünum kazanamadığı gibi, bu belirsizlikler sürecinde ABD'nin neyi-nasıl tercih edeceğini net bir şekilde kestirebilmek de henüz mümkün değildir. Kestirilebilen şey ise, Türkiye bakımından, 1980'lerdeki gelişmeler dikkate alınarak tercih edilen bir programla ABD'nin bugün yetinmesinin söz konusu olamayacağıdır. Özal'ın dayandığı ikinci güç olan yerli tekelci burjuvazi de, ABD'nin ve Batı Avrupa'nın şaşkınlığını paylaşarak, kısa dönemli tercihlerini net bir şekilde ortaya koyamamanın tedirginliğini yaşamaktadır. Tekelci burjuvazi bir yanda Doğu Avrupa'daki gelişmelerle yeni bir çehreye bürünen Avrupa'nın yanında ve aynı şekilde bu değişimler nedeniyle dengesini yitiren ABD'nin yanı başında kendisine düşecek (yeni) rolün belirlenmesini beklemekten öte bir şey yapabilecek bir durumda değildir. Özal'ın yanına alması ve dikkate alması gereken güçlerden, kurumlaşmış iktidar alternatifi ordu ise yıpranmış (ve bu nedenle "zinde güç" olamayan) konumuyla devreye girme bakımından istekli görünmemektedir. Ordunun belirliyeci rolü bugün için asıl olarak Kürtlere karşı kontrgerilla yöntemlerindeki becerisinde aran-

(Devamı 7 sayfada)

Çelik-İş Genel Kurulu

Sonucu eski polis belirledi

Metin Türker, siyasi iktidar, Mees, Türk-Metal'in temsilcisi ve aynı zamanda eski polis olan M.Gökçeoğlu'nun dublörlüğünde de başarısızdı

Kaldırın kollarınızı kaldırın''. Bu sözler Çelik-İş sendikası İstanbul şube başkanı Muzaffer Gökçeoğlu'na ait. Genel kurulda, işten atılma ile tehdit edilip sindirilmiş, çoğu naylon 105 delege bu komutla kolunu indirdi, kaldırdı. Çelik-İş sendikası genel kurulunda bir askerlik eğitimini andırırcasına bu sahneler sık sık tekrarlandı. Mafyayla, Çelik patronlarıyla ilişkileri işçiler tarafından ileri sürülen İstanbul şube başkanı Gökçeoğlu, bir **''komutan''** edasıyla emirler yağdırdı. Genel Başkan Metin Türker'e gereğinde **''bozuğunu attı''**, genel kurulun **''asker''** delegeleriyle tek hakimi olduğunu gösterdi. Genel kurul sonuçları da buna göre belirlendi. Gökçeoğlu Çelik-İş'de **''Monarşi''**'sini kurdu.

Karabük ve İskenderun'dan gelen 70 civarında devrimci, demokrat, ilerici, sınıfın yanında olan delegelerin, Çelik-İş'i ileriye götürülmesi için tüm girişimleri engellendi. Bunun üzerine delegeler, **''Bu oyunları oynayan tescili sarı sendikacılardır. Çelik-İş'in batakliğa götürülmesine ortak olmayacağız,''** diyerek genel kurulu protesto edip salonu terkettiler ve adaylıktan çekildiler.

1.GÜN: METİN TÜRKER'İN SENDİKAL ANLAYIŞI:SENDİKAL MÜCADELEYİ DÜZENE YEDEKLEMEK VE UZLAŞMACILIKTIR.

Karabük'te ve İskenderun'da 137 gün grev çeliğine su verenlerin, grev okulunda ateşi ve ihaneti gören çelik işçilerinin bağlı olduğu Çelik-İş sendikası genel kurulu 15-16-17 Aralık günlerinde Ankara'da, SSK toplantı salonunda yapıldı. Gene kurulun açış konuşmasını Metin Türker yaptı. Türker, konuşmasında demokratik, aktüel, çevreci, hak, eylemci ve bütünlük içinde mücadele sendikacılığı diye sendikal anlayışını 6 maddede topladı. Sınıfsal temele oturmayan, hiçbir sınıfsal ilkeye dayanmayan, sendikal mücadeleyi düzene yedekleyen, uzlaşmacı sendikal anlayışın süslendirilmiş ifadeleri olan bu maddelerle çelik işçisinin kafası karıştırılmaya çlışıldı. Metin Türker, konuşmasıyla ve genel kurul boyunca **''kurtarıcı''** imajını korumaya çalışsa bile özellikle 2.gün ve seçim gününde bütün niteliğini ortaya koydu.

Açış konuşmasından sonra konuk siyasi parti genel başkanları ve temsilcileri söz aldı.

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü **''demokrasi yok denemez ama var da denemez. Sizler hakkınızı aradınız, bizler de yakından izledik''** diyerek her zaman olduğu gibi ''bizler sorunlarınızı biliyoruz, bize oy verirseniz sorunlarınızı çözeriz'' anlamına gelen konuşmasını yaptı.

DYP Genel Başkanı Demirel, ANAP'a çatarak, **''Elma ağacından kiraz beklemek gerektiğini''** oy istemeye gelmediğini, 137 günlük greve sahip çıkarak, **''mücadele gücünüz varsa hakkınız var''** sözleriyle ve şovlarıyla alkış topladı.

Daha sonra Sosyalist Parti'yi temsilen Yalçın Büyükdağlı söz aldı. Büyükdağlı, 12 Eylül üzerinde durdu ve 12 Eylül'leri engellemenin halkın her alanda yönetime gelmesiyle gerçekleşeceğini vurguladı.

Refah Partisi Genel Sekreteri de **''Hakkını bilen ve sahip çıkan çelik işçisini''** tebrik ederek, **''İktidar boşluğu versa, muhalefet boşluğu da vardır''** dedi.

Otomobil-iş Genel Başkanı Celal Özdoğan birlik sorunu üzerinde durarak, **''sorunların çözümü sendikal birliktir, 2 yıldır Çelik-İş sendikasıyla dostluk temelinde ilişkilerimiz gelişmektedir. Çok sendika olmanın zararı oluyor. Birlik sürecini 3 sendika (Otomobil-İş Özdemir-İş Çelik-İş) kapsamalıdır''** diyerek Türk-İş'le Hak-İş'in eylem birliğinin öneminden söz etti.

Özdemir-İş'den Mehmet Aras da birlik sorunu üzerinde durarak **''Çelik-İş'i, Türk-Metal'in aç kurt gibi beklediğini ve Çelik-İş'e katılmaya hazır olduklarını''** belirtti.

Genel kurulun birinci günü, siyasi parti ve sendika temsilcilerinin konuşmalarından sonra bitirildi.

2.GÜN: KARABÜK VE İSKENDERUN DELEGELERİ KÜRSÜLERDE ÇELİK İŞÇİSİNİN SESİNİ YÜKSELTTİLER

Genel kurulun ikinci günü, bütün perde arkası oyunların ortaya çıktığı, aleni bir gün oldu. Tek bir aktör vardı: İstanbul Şube başkanı Muzaffer Gökçeoğlu. Genel kurulda ilk hareketlenme Türker 'in **''Metal iş kolunda birliğin sağlanması ve Otomobil-İşve Özdemir-İş'le görüşmelerin sürdürulmesi için bir komisyon kurulması ve 3 aylık bir süre sonrasında, hazırlanan raporla, sonuca gidilmesi ve yetkinin genel yönetime verilmesi'** teklifiyle oldu. Bu teklif üzerine Muzaffer Gökçeoğlu salona hışımla girerek genel başkana **''oyuna mı geliyoruz''** diye usul hakkında itirazda bulundu. Burada Muzaffer Gökçeoğlu ile Metin Türker'in diyaloğu oldukça ilginç bir görüntü oluşturuyordu. Muzaffer Gökçeoğlu'nun Metin Türker'i azarlayan tavır ve sözleri tüm salonun dikkatlerini çekti. M.Gökçeoğlu kendi teklifi olan **''konfederasyon bazında ilişkilerin kurulması ve yetkinin genel kurula verilmesini içeren''** teklifi oylamaya geçildi. Bu arada konuşma yapan Metin Türker'e M.Gökçeoğlu **''teklifi çekin, çekin''** diye bağırdı. Bunun üzerine Abdullah Kuzulu söz aldı. MESS ve siyasi iktidarla işbirliği yapan ve toplu sözleşmesinin imzalayanlardan biri olan Kuzulu'nun **''burada ayak oyunları yapılıyor, belki grupları tatmin etmek için, ''**demesi üzerine delegeler **''burada hainler konuşamaz''''** sözleriyle konşmasını kestiler. Kuzulu'nun konuşması Metin Türker'e son şovunu yapması için fırsat verdi. Kürsüye gelen Metin Türker **''Çelik-İş'i Bakanlara, iktidara peşkeş çekenler ayak oyunundan bahsedemez, çekiliyorum''**dedi. önergeyi geri aldı ve yırttı. Bunun üzerine delegeler ayağa kalkarak ''başkan, başkan'' diye tempo tuttular. Türker'i omuza almaya kalktılar. böylece tansiyonu elinde tutmayı başaran Metin Türker, daha sonra önergeler üzerine **''farklılık yok, ben sendika bazında derken, diğer önerge konfederasyon bazında komisyon kurulmasını istedi''** sözleri dikkat çekiyordu.

Önergenin onaylanmasından sonra delegeler, çalışma raporu üzerine, görüşlerini belirtmeye başladılar. **''İskenderun delegesi, Yahya Bayram ''Çelik-işSendikası'nınbaşka sendikalara benzemediğini, tarihinin yüce ve gururla dolu olduğunu''** belirterek **''federasyon gücümüz varsa kendimiz olalım''** diyerek, komisyon kurulmasını destekledi.

İskenderun Delegesi Mehmet Çelik, ''Sendikal hak ve özgürlüklerin yok edildiği bir dönem yaşıyoruz. Kısıtlı da olsa mevcut haklarımızı bizler buraya kullanmak Çelik işçisinin sesini yükseltmek, için geldik. Çelik işçisi kendilerini ve toplumu ilgilendiren konuları iyi bilmektedir. Suskun ve sabırlı olmamız hiç kimseyi yanıltmasın, haklarımızı söke söke almakta kararlıyız. Bu kongre sendikamızın olağanüstü, olağan kongresi niteliğindedir. Burada hiç kimsenin şov yapmaya hakkı yoktur. Hiç kimse kendisini aldatmasın Çelik İşçisinin birliği oyunları bozacaktır. Uyumlu yönetim ancak işçilerin güven duydukları, inandıkları, özgür iradeleriyle, hiç bir baskının yapılmadığı seçimlerle mümkündür'' diyerek örgütlü şubelerin başka yerlere toplanmasının yanlışlığı üzerinde durdu. **''İskenderun Demir Çelik'te seçilemeyen, oradan çıkmaya cesaret edemeyen 3 arkadaşın ikisi Ankaradan, biri Kadıköy'den delege seçildiler. Bununla ne amaçlanmaktadır. İşçiler söz ve karar sahibidir ve bu bizim yasamızdır. Tüzüğe ters düşen bu oyunlar neden yapılıyor. Türk Metal, Mustafa Özbek'in Çelik-İş sendikasının altını boşaltma oyunlarını grev silahımızla bozduk. Düşmanıda gördük, dostuda gördük''** diyerek Mali raporu eleştirdi. Ve sendikanın 1.8 milyar borcunun nereden kaynaklandığını ve yönetimin bunu açıklamasını istedi.

İskenderun delegesi Yahya Payda'da, **''Sendika bir aile yuvasıdır, bazılar grev döneminde, sendikamıza üye olunmaması doğrultusunda propaganda yaptılar. Bazıları grev bitinciye kadarda üye olmadılar, Çelik-İş sendikasını parçalamak istediler. Bunlardan hesap sormaya Genel yönetime karşıyım, bir sendika işverinin kucağına oturuyorsa, o sendika işçileri temsil etmiyor demektir''**

Karabük delegesi Mehmet Oğuz, **''1989 yılında yaşadığımız eylemler ve 137 günlük zaferle çıktığımız grev birbirimizi kardeş etti. Biz olaylara ''sınıf ve kitle sendikası'' anlayışıyla bakmaktayız. 24 Ocak kararları bugün kadar acılarımızın temelidir.**

Devamı 7.sayfada

Çelik-İş delegeleri:

Bize sınıf örgütü gerek

Karabük ve İskenderun delegeleri ''Çelik-İş'in örgütlüğünün yok edilmesine karşı mücadelemizi yükselteceğiz'' dediler.

Genel kurulun ikinci gününde Karabük ve İskenderun delegasyonunun büyük bir bölümü salonu terk etti. Delegasyonun, basın açıklamasında Çelik-İş sendikasının doğurduğu ve geliştiği Karabük ve İskenderun delegeleri olarak; Genel Kurul delegasyonunun oluşumundan genel kurulun işleyişine kadar her alanda sendikamızın bugüne ve geleceğine ilişkin yapıcı önerilerde bulundukları fakat olumlu bir sonuç alamadıkları belirtilmektedir. Basın bildirisinde ''Çelik-İş 10. genel kurulunda mafyanın suskunluk yasası hakimdir. Naylon delegelik verilen şubelerin delegeleri üzerinde işi ve ekmeği önüne konularak mafyanın suskunluk yasalarına uymaları istenmekte ve Çelik-İş'e hayat veren, gerçekten sınıfın mücadelesine vermiş işçilerin temsilcisi delegeler dikkate alınmadan bu çıkar çetesi oluşturmak amacı ile seçim oyunları oynanmaktadır.

Bu oyunu oynayanlar tescilli sarı sendikacılardır.

Çelik-İş genel kurulunda oynanan oyunlar ve seçim taktikleri, 137 gün sınıf mücadelesi vermiş Karabük ve İskenderun işçilerinin zaferini gölgelemekte ve bu zaferle birlikte Çelik-İş sendikasında oluşacak sınıfsal gelişimi engellemeye çalışmaktadır '' denilerek ''Sorumlulukta ortak olmamak için'' genel kurul üzerine görüşük

İBRAHİM KÖROĞLU*(Çelik-İş sendikası eski teşkilatlandırma sekr.)*

Naylon delegeyle gelmiş bu yönetimi değiştirmek istiyoruz. Delegasyonun % 80'nini oluşturması gereken Karabük ve İskenderun delegasyonunun ağırlığı % 30-40 civarındadır. Genel Merkez yönetiminin yasal yollardan tasfiyesini amaçlıyoruz

CELAL ÇERİ*(İskenderun delegesi-DYP'li)*

Bu yönetim böyle gittiği sürece Karabük ve İskenderun'da işçilerin sesi yükselecektir. Çok güvendiğimiz bütün madenin kendisinde olduğunu sandığımız Metin Türker'in gerçek yüzünü gördük. Metin Türker'in ve ekibinin, İstanbul şube başkanı Muzaffer Gökçeoğlu'nun kuklası olduğunu gördük, yaşadık.

ALİ YAZICI*(Refah Partili Karabük delegesi)*

Ben itfaiye biriminde sorumluyum. Ondan bir örnek vererek görüşümü söyleyeyim. Bu yangına girdiğim zaman benim yanımda sağcısı, solcusu var. Yangını bu arkadaşlarımla birlikte söndürüyorum. Buradaki tavrımızda aynı doğrultudadır.

MEHMET ÇELİK*(İskenderun delegesi)*

137 günlük bir sınavdan geçtik. Dostu ve düşmanı gördük. Çelik-İş üzerinde oynanan oyunlara grev çeliğimize su vererek direndik. Genel Kurul'a çelik işçisinin alın terini, mücadele çizgisini taşımaya çalıştık. Ama naylon delegelerle Çelik-İş bir bataklığa götürülmek isteniyor. Biz buna ortak olmadık, olmayacağız. Karabük, İskenderun ve diğer çelik işçilerinin şimdi görevi, usanmadan, yılmadan, grev okulunun tüm dersleriyle birlikteliğimizi, ve gücümüzü örgütlemektir. Çelik-İş'in önündeki zor günler Çelik işçisinin örgütlülüğü ve kararlılığıyla aşılabilir. Makina başından, ünite birimlerinden, fabrikalarımızdan başlayarak, ilişkilerimizi geliştirmeli, çelik işçisinin gerçek sınıf örgütlülüğünü yaratmak için adım atmalıyız. Sermaye biz işçileri sağ-sol diye ayırmıyor. Biz işçileri sömürdükçe sömürüyor. Sendikanın yönetimine çöreklenen sermayenin uşaklarını ancak birlikte, tek bir vücut gibi hareket ederek defedebiliriz. Şimdi görev alınımızın terini akıtarak ekmek kazandığımız işyerinden başlayarak ilişkilerimizi geliştirmek, örgütlülüğümüzü yaratmak, sınıf bilinciyle daha da donanmaktır.

Tezkoop-İş Genel Kurulu yapıldı

Tek gündem: İhraç

Tez-Koop-İş Genel Kurulu beklenildiği gibi gergin ve olaylı bir havada geçmedi.

Aynur Karaaslan sendikadan ihraç edildi.

Kamuoyunun dikkatlerini bir süredir üzerinde toplayan Tez-Koop İş Genel Kurulu, ilk ertelenmesinin ardından 2-3 Aralık günlerinde Ankara'da toplandı. Daha önce 4-5 Kasım günlerinde yapılacağı açıklanan genel-kurul, İstanbul 2 nolu şubenin seçimlerine yapılan itiraz üzerine, mahkemenin genel kurula ihtiyati tedbirini bildirmesi nedeniyle ertelenmişti.

Genel kurulun tek gündem maddesi vardı. Tez-Koop-İş İstanbul 3 nolu şubenin kapatılması ve Şube Başkanı Aynur Karaaslan'ın sendikadan ihracı. Daha önce disiplin kurulu tarafından alınan bu karar,genel kurula sunuldu. Yapılan oylama sonucunda Aynur Karaaslan 21'e karşı 1353 oyla sendikadan ihraç edildi ve İstanbul 3 No'lu şube kapatıldı.

Bilindiği gibi,Türk İş'e bağlı sendikalar,Türk-İş GenelKurulu'ndan en az bir ay önce genel kurullarını tamamlamak zorundalar. Aksi taktirde, Türk-İş Genel Kurulu'na katılamıyorlar. Tez-Koop İş'de böyle bir sorunla karşı karşıya kaldı. Ancak Türk-İş Yönetim Kurulu'nun aldığı karar uyarınca bu izin Tez-Koop İş'e verildi. Bu izin verilirken, Şevket Yılmaz tarafından, Tez-Koop İş Genel Kurulu'nda tek bir listenin seçimlere girmesinin istendiği, iki veya daha fazla listenin çıkması ve oylamanın az bir farkla sonuçlanması durumunda, İstanbul 2 No'lu şubenin genel kurula katılamaması neden gösterilerek, genel kurulun iptaline gidilebileceği öne sürüldü. Nitekim, Yılmaz'ın istediği oldu. Seçimlere tek liste ile girildi. Ve yönetim yerini korudu.

PARMAK ATANLAR KARACAAHMET'E

Genel Kurullar en genel anlamda sendika içi sorunların, sendika içi demokrasinin, sendikal anlayışların, dünya ve ülke sorunlarının tartışıldığı platformlardır. Tez-Koop İş GenelKuruluna bu açıdan bakıldığında, tek bir olumlu yan görülmedi. Gündemin tek maddesi üzerine konuşmalar yapıldı. Genel yönetim adına konuşanlardan böyle bir tavır beklenmese de, Aynur Karaaslan için de durumun aynı olması şaşırtıcıydı. Genel Kurul öncesi kamuoyunun gündemine açlık grevi yaparak, dikkatleri üzeri Karaaslan, bir saat süren konuşması ca, genel merkez yöneticilerinin ha temlerle ve ne şekilde kendisini sen uzaklaştırmak istediklerini kanıtla lıştı. Belgeler gösterdi. Belgeler ve arasındaki çelişkileri sergiledi. Anc aslan'ın konuşmasında olmayan; anlayışıydı. Karaaslan genel merk dikal anlayışından rahatsız olduğun ti. Ancak bu anlayışını açmadı, Karaaslan'dansonra kürsüye bir ko sıyla İstanbul 1 nolu şube başkanı Sarıpolat çıktı.Sarıpolat tam bir hı dü. Bağırdı, çağırdı, tehditler sav öyle bir noktaya getirdi ki, cümles diğinde salondaki herkes donup Yalnızca ''vay canına'' gibisinden sesi duyuldu. Sarıpolat, Aynur Ka ın, İstanbul 1 nolu şubeye de parm nı iddia ederek şöyle dedi: **kongremde de söyledim, burada d lıyorum. Benim şubeme parmak sonu Karacaahmet Mezarlığı'dır.** konuşmasını ''şimdi de Aynur Kar kirli çamaşırlarını anlatacağım sizle rek sürdürdü. Genel Kurulu bir y kalım, sohbetlerde bile ağıza alına nitelikteki sözcüklerle, düzeysiz örn di. Son konuşmayı ise genel başk Gürbüz yaptı. Gürbüz'ün konuşm kurnazca havayı yumuşatıcı nitelik ki de, Gürbüz, ''bitiririlmiş' bir s kendini yıpratmak istemedi. Gür demokratik bir biçimde sendikad Aynur Karaaslan için kullandıklar leri saklamaya neredeyse gerek duy raaslan'ı sendikadan uzaklaştırmal kaldıklarını söyleyerek, şöyle dedi: **kangren gibiydi, bütün bedenimiz tı. Biz de kolumuzu kesip attık.''**

Tez-Koop İş Genel Kurulu'nun lamlı, daha öğretici geçmesi bekl Kamuoyunda genel kurula yaklaşı le bir hava estirildi. Ancak genel dukça düzeysiz geçti. -Nerede **başkan tarafından itiraf edilecek demokratik yöntem, tehditler savu be başkanı, yetersiz kalan, sendik şını açmayan ve genel kurulu ikna çok uzak bir Aynur Karaaslan Ge işte böyle özetlenebilir.** Bundan b lacak, aktarılacak pek birşey yaşan dikodular yapıldı, dedikodulara verildi yalnızca...

Teslimiyetçi sendikacı Metin Türker'de

İlkelilik mi, ilkellik m

Metin Türker'in sendikal anlayışını kurduğunu söylediği 6 madde ''ilke'' değildir. İşçi sınıfının sendikal mücadelesini sömürü düzenine yedekleme ilkelliğidir. Bu uzlaşmacı sendikal anlayış, işçi sınıfını kapitalistlerin (sömürücülerin) sürekli ücretli köleleri olarak düşünmektedir.

Çelik-İş Genel Başkanı Metin Türker, Çelik-İş'in 10. Genel Kurulunda ''Temel ilke'' olarak göstermeye çalıştığı 6 madde (demokratik, aktüel çevreci, hak,bütünlük içinde mücadeleci ve eylemci sendikacılık) üzerine kurduğunu söylediği teslimiyetçi-uzlaşmacı sendikal anlayışı ile, Çelik işçilerinin kafalarını bulandırmaya ve mücadelesini saptırmaya çalışmaktadır.

BUNLAR ''İLKE'' DEĞİL, İŞÇİYE YALAN SÖYLEME İLKELLİĞİDİR

Çelik-İş Genel Başkanının **'' temel ilkeler''** dediği maddeler her şeyden önce **''ilke''** değildir. İlkeler, mücadelenin yönlendirildiği, mücadelede uymak zorunda olduğumuz temel ve belirleyici nitelikteki hedefleri kapsar. Örneğin bir sınıf ve kitle sendikası, **''soygunsuz-sömürüsüz bir düzen''** için mücadele eder. Emperyalizme, faşizme ve şovenizme karşı mücadele eder. Emperyalist savaşa karşı barış için mücadele eder vb.Bunlar birer ilkedirler.

Hayat: üreten işçi sınıfının bilincine, sınıf bilimene ve yönetici yeteneğine inanmayan Metin Türker, **''temel ilkeler''** işçi sınıfının çıkarlarına dayanmayan, sendikal mücadeleyi kapitalist sömürü düzenine yedekleyen uzlaşmacı sendikal anlayışıyla, işçi sınıfını kapitalistlerin sürekli **''Ücretli köleleri''** olarak düşünmektedir.

TÜRKER'İN ANLAYIŞI, MÜCADELEYİ SÖMÜRÜ DÜZENİNE YEDEKLEME ANLAYIŞIDIR

Demokrasi, devrimci anlamıyla ancak işçi sınıfı ve geniş emekçi kitlelerin (halkın) yönetimde söz, yetki, karar ve iktidar sahibi olduğu bir yönetimdir. Bu nedenle ülkeye ancak işçi sınıfının (iktidar) siyasal mücadelesiyle gelebilir. Bunun için gerçek demokrasi mücadelesi, sınıf ve kitle sendikasının ''ilke'' olarak kabul ettiği **''Sömürüsüz-soygunsuz bir düzen''** mücadelesidir.

Dünden bugüne işçi sınıfı ve çelik işçileri, Metin Türker'in istediği 12 Eylül öncesi o sözde **''Demokrasi''**'nin, ancak egemen sınıflar (kapitalistler) için demokrasi olduğunu, işçi ve emekçiler için açlık, yoksulluk ve baskı düzeni olduğunu yaşayarak görmüştür, görmektedir.

Çelik işçileri sendikalarında kendi iradeleri dışında hazırlanan ve imzalanan sözleşmeler, alınan kararlar, işçilerin iradeleri dışında bitirilen grevler, kısaca ı işverene satılan işçi hakları (son çelik grevinde olduğu gibi) na tanık oldu. Sendika 10.Genel Kurulu'ndaki İstanbul İskenderun ve Karabük'teki işçi sayısı ve buna göre delege dağılımında oynanan oyunlar, delege seçimlerinin nasıl belirlendiğini, Çelki-İş'deki o sözde **''sendikal demokrasi''**'yi açıkça göstermektedir.

Bunlar sadece birkaç örnek. Şimdi kalkıp ''demokratik sendikacılık'' diyorsa Meti adama sorarlar. İşçilerin sendikalarınd ve karar sahibi olmadığı, işçi haklarını satanların yönetimde olduğu bir sendik **mokratik sendikacılık''** sözleri, işçi hak netin kılıfıdır.

Metin Türker'in işçilerin kafasını b ya çalıştığı ikinci madde, ''aktüel sen

Sınıf ve kitle sendikası işçilerin teme nı gözeten sendikadır. Sendikaların demokratik mücadelesinin içine aktüel de (örneğin ek zam, işten atılmalar..) g denle ''aktüel sendikacılık'' bir ilke d tadan ibarettir.

Bunun gibi ''çevreci sendikacılık''da b ğildir.

Dünyayı kirleten, ilkel teknoloji ile ğını ve sağlığını tehdit eden ve kârdan b şey gözetmeyen çarpık kapitalist sisten sınıfı üretim süreci içinde, üretimin baş dan, her aşamasına kadar (üretim, fiyat mesi, dağıtım) üretimin denetimin bulundurmalıdır. İşçi ve emekçi kitleler, karılan malın fiyat ve kalitesizliğinden ko olduğu gibi, sağlığını tehdit eden zehirl rın çevre ve hava kirliliği yaratmasını d üzerinde denetim kurarak önleyebilir.

Sendika, işçi sınıfının ekonomik-den hakları için mücadele örgütüdür. Sen haklarını kazanma ve geliştirme örg ''hak sendikacılığı'' diye bir ''ilke''der mek,işçi sınıfının mücadelesine inançsızlı sınıfının mücadelesi, tüm hakların kalıcı mı ekseninde yürür.

Metin Türker, **''kendi toplumumuzu ve inanç temellerinde kendisini bulan paylaşma anlayışı''**diye ifade ettiği felsefe çi sınıfı mücadelesini reddeder ve onu söm zenine yedekler.

Madem sömürü düzeninde **''adillik ve ma anlayışı''** vardı, Türkiye işçi sınıfı dan bu yana niçin mücadele verdi vermektedir?

Diğer maddelerde olduğu gibi **''Bütünlü mücadeleci sendikacılık''** maddesi de işç nın yadsınmasıdır. Metin Türker, işçi sınıf pitalist sömürücü sınıfları, aynı potaya k

Devamı 5.

...mokratik Tekstil'de yeni dönem mi?

...anlığa getirilen Asiye Yaşargün, Teksif ve Öz İplik-İş'te doğru bir anla-...adele veren işçilere seslenerek; "...Bulundukları sendikada da işçileri ...k ve bir çatışma ortamı yaratarak bu yapıları parçalayarak devrimci sen-...yı yaratma çabamızda birlikte olmaya çağırıyorum" dedi.

...ik Tekstil Sendikası yöneticileri işten atılan çağdaş boya işçilerini yalnız bırak-...ı.

...atik Tekstil İşçileri Sendikası ...Genel Kurul'u 23-24 Aralık tarih-...pıldı. Kongrede, Genel Başkanlı-... Yaşargün, Genel Başkan ...ğına Kazım Ödemiş, Genel Sek-...evzi Ay, Mali Sekreterliğe Yüksel ..., Eğitim ve Teşkilatlandırma Sek-... ise Veysel Diri seçildiler.

...çoğunluğu sağlayamadığı için ikin-...anan kongrede açış konuşmasını ...e Yaşargün, genel hatlarıyla 1 yıl-...eğerlendirdikten sonra, kendi adı-... Konuşmasında Türk-İş'e ilişkin ...ini "...Sendikacıları ve işçileri sa-...oplayarak, "Bu anayasaya evet ...z' komutunu veren, Cunta'ya Ba-... Türk-İş yönetiminin kılıçtan kes-...etmesini çok görmemek gerekir. ...değil, söyletene bak. Bugün Mus-... bile anti 12 Eylül'cü dil kullanıp, ...adelecisi" kesiliyorsa bu, Mart-...nlerinde ifadesini bulan sınıfın sil-... korkutmasındandır." biçiminde

...asında Doğu Avrupa'daki geliş-... değinen Yaşargün, "sosyalizm ...alarıyla demek istiyor ki burjuva-...nde 10-12 saat çalışan overlokçu ...mamı isteme, *sen boya ustası Ah-...n biz , yöneten de biz olacağız'* ...ıs'ı mücadele günü olarak kutla-...ini şartele vurma, ütücü Recep, ...yönettiği, herkesin eşit olduğu bir ...ne, bak artık 'sosyalizm ölüyor' ... boyun eğ! Haline şükret! ...k-demokrasi ve sosyalizm kavga-...Toto'ya, Loto'ya bak! Kapitaliz-...metlerinden yararlanmaya ...uvazi 'sosyalizm ölüyor' diye ya-...orsa, bunlar için 'bana karşı ör-...dikkatörlüğümü yıkmasınlar' ...meğin iktidarı kurulmasın diye, ...e 100 lira kazandıran işçi aldığı 7 ...etsin diye, burjuvazi sosyalizmin ...nanmamızı istiyor. Ölen, sosya-... sosyalizm dışı, sınıftan kopmuş, ...e özentili bürokrasidir" dedi.

...asında genelde işçi sınıfının, özel-...şkolunun olumsuzluklarına deği-... "Yıllardır yaşanan bu ...klardan dolayı burjuvaziyi suçla-...u bulmuyorum. Neden mi? Bur-...görevi, varoluş nedeni, sınıfların ...nunu budur da ondan. Çözümü ...lemeyeceğimize göre sorunumu-...ı da bu oluşturuyor. Yani sorun ...ğümüzdür" diyerek "**Sendikamı-...mak, işyerlerimizde devrimci sen-...ın temel taşları diyebileceğimiz ...telerini örgütleyerek ve bu konu-...rı merkezileştirmekten geçer. De-...Tekstil'i işyerinizde kumaş gibi ... başlarsanız, bunun için gerekli ... örgütlülüklerini yaratırsanız, iş-... devrimci sendikal anlayışı yeşert-...yabiliriz.**" dedi. Asiye Yaşargün, ...z İplik-İş içinde bulunanlara çağ-...rak; "**Teksif ve Öz İplik-İş için-...an arkadaşların, özetlemeye ...nlayış temelinde yürüttükleri ça-... bulundukları sendikada işçileri ... ve bir çatışma ortamı yaratarak, ... parçalayarak devrimci sendikal ...tma çabamızda birlikte olmaya ...n. Sendikamızı, bu iki sendikada-...r ile sendikasız işyerlerindeki ça-...sında koordinasyonu sağlayacak, ...lanakları kullanarak çalışmaları ...ek programlı bir çalışmaya ...n**" dedi.

...ra söz alan Yüksel Karadeniz, ...unun taşıdığı olumsuzlukları sı-...eğişik bölgelere dağılmış küçük ... oluşması, kadın ve çocuk işçi-...asından ötürü işten atmaların çok ...ı, sosyal ve sendikal haklardan ...ası nedeniyle iş güvenliğinin ol-...er işkollarına göre ücretlerin çok ...mürünün çok yoğun olması, si-...erin çok oluşu, sigortalıların ger-...erinden pirim ödenmemesi, ...ailerin çok oluşu." Bu durumun ...ru bir örgütlenme ve mücadele ... kırılabileceğini söyleyen Yük-...iz "Nasıl bir örgütlenme ve na-...adele anlayışı" sorusunu şu ...tladı; "İşçi sınıfını edilgen, pa-...ndan çıkararak söz söyleyen, ka-...ve süreç içinde kendi kendini ... öğretecek bir örgütlülük, geç-mişte DİSK'in yaptığı gibi işçinin yerine ve onun adına, en doğruyu biz biliriz mantığıyla davranmayacak bir örgütlülük ve mücadele anlayışı. Sarı ve gangster bir sendika olan Türk-İş'te birliği savunmayan, devrimci sendikal yapılanmanın bu günden ilk nüvelerini atacak bir örgütlülük, tekkeci ve kariyerist anlayışlara karşı sendikal demokrasiyi sonuna kadar savunup hayata geçiren bir örgütlülük ve mücadele anlayışı. Mücadelesinin ekseninde işyerleri temelinde kurulacak işyeri komite ve konseylerini hedefleyen bir örgütlülük, sınıfa, işçi sınıfı bilimi doğrultusunda yaklaşıp, hem bu konuda eğitim verecek hem de bu yönde mücadeleye sokacak bir örgütlülük ve mücadele çizgisi."

Daha sonra söz alan ve yayınladıkları bildiride "alternatif yönetim" imzasını kullanan kimi üyeler, yaşanan bir yıllık süreçte verilen sözlerin tutulmadığı, varolan potansiyelin de yanlış politikalar sonucu eritildiğini söylediler. Eski yönetime getirdikleri zaman zaman haklı eleştirilere karşın, Demokratik Tekstil'in bundan sonraki politikasının ne olması gerektiğine ilişkin hiçbir somut açılım getirilemedi. Dünyadaki ve ülkedeki gelişmelerin değerlendirilerek, tartışıldığı ve sendikal alana ilişkin önermelerin, politikaların üretildiği alanlar olması gereken kongreler ne yazık ki kişileri yıpratma politikalarının(!) yapıldığı dar grupçu alanlar haline dönüştürülüyor. "Alternatif Yönetim" imzasıyla çıkış yapanların da bu yanlışa ortak olmaları kendileri açısından bir çelişkidir. Gerek eleştirileri anlayıştan çok kişilere yöneltmeleri, gerekse anlayışlarını yönetimde olmayla sınırlamaları, sorunu çözümleme çabasından uzaklaştırıyordu.

Demokratik Tekstil İşçileri Sendikası 2.Genel Kurulu'nda genel hatlarıyla ifade edilen ve özünü üretenlerin yöneteceği ilkesinden alan anlayış tekstil işkolunun olumsuzluklarına, sendika içindeki yanlış eğilimlere rağmen yaygınlaşabilecek mi? Teorik düzeyde ifade edilen ve yeni bir döneme ilişkin olumlu mesajlar içeren bu anlayış doğru örgütlenmeyi yaşama geçirebilecek mi? Bu sorunun yanıtını sürece bırakırken, vurgulanması gereken; geçmişten dersler çıkararak önümüzdeki dönemde yaşanacak teorik-pratik süreç, doğru bir rotaya oturtulabilirse, Türk-İş'in güçlü kalesi ve işverenin sömürüsünün en açık olduğu tekstil işkolunda yepyeni bir sayfa açılabilir. Teksif, Öz İplik-İş ve işveren üçlüsüne karşı mücadelede, devrimci sendikal yapılanmaya doğru giden yolun ilk taşları döşenebilir.

Tes-İş Diyarbakır I Nolu Şube işçileri

Tehdit ve vaatler enerji işçilerini geriletemez

Diyarbakır Tes-İş sendikası 1 no'lu şubenin 30 Temmuz 1989 tarihinde yapılan 3.Olağan Genel kurulunda, başımıza çöreklenmiş olan gerici-despot ve ihbarcı(belgelidir) yönetime son verilmiştir. Bu gelişme demokrat-ilerici ve yurtsever işçilerin uzun yıllar zor koşullar altında vermiş oldukları demokratik sendikal mücadelenin sonucudur.

"İşçiler sendika yönetimine" şiarıyla hareket edilerek ihanetçi-ihbarcı sendika ağaları mahkum edilmiştir.

Binlerce işçinin özgür iradesini yansıtan, üretimden gelen gücü sendika yönetimine taşıyan sınıf ve kitle sendikal anlayışının gerçek savunucuları 30 Temmuz tarihinde kısa vadeli hedefleri arasında olan şube yönetimine gelmişlerdir.

İşçinin bağrından doğan yönetim kadromuzun Ali Öncü başkanlığında 7.Bölge düzeyinde Tes-İş sendikası şube yönetimine gelmesi, ilerici kamuoyu, demokrat nitelikteki kitle örgütleri, demokrat sendikalar tarafından büyük bir çoşku ve sevinçle karşılanmıştır.

Sermayenin işçi sınıfı içindeki uşakları ve gerici sendika yönetimleri ve temsilcileri ise korku ve paniğe kapılmışlardır.

Özellikle gerçek görev ve işlevleri itibariyle ihbarcı-jurnalci ve patronların uşağı olduğu belgelerle ispatlanan sendika şubesinin eski başkanı Mehmet Akgündüz ve (en az onun kadar ihanetçi olan) takımı telaşa düşmüşler, ne yapacağını bilemez hale gelmişlerdir.

30 Temmuz 1989 tarihinde binlerce işçinin özgür iradesi ile yönetime gelen devrimci demokrat, yurtsever yönetimimizi sendikadan uzaklaştırmak ve kongreyi iptal etmek için Tes-İş genel merkezi ile ihanet tezgahları hazırlayarak mahkemeye dava açmışlardır. Ve Sonuçta 25.10.1989 tarihinde mahkeme kararıyla enerji işçisinin gerçek temsilcisi olan yönetimimiz sendikadan alınmıştır.

Enerji işçileri ve ilerici kamouyu Diyarbakır Tes-İş 1 No'lu şubesi üzerinde oynanan oyunlar karşısında duyarlı olmalı ve güç birliğine girmelidir.

İşverenlerle ve sıkıyönetim komutanlarıyla işbirliğine giren, enerji işçisini patronlara peşkeş çekmeye çalışan Mehmet Akgündüz ve çetesine bir kez daha gerekli dersi vermek birliğimiz ve kararlılığımızdan geçecektir.

Tehditler ve vaatler enerji işçisinin iradesini engelleyemez.

Enerji işçisinin üzerinde oynanan oyunlar birliğimizle boşa çıkarılacaktı.

Enerji işçisinin örgütlü gücü sermayeyi ve çanak yalayıcılarını yenecektir.

İşçiler sendika yönetimine Şiarını kongrede yükseltelim ve yaşatalım.

Mehmet Akgündüz ve çetesi ihanet belgeleri

21.6.1985 tarih ve 11/7 sayılı yazısıyla eski başkan, Zeki Laçin ismindeki bir işçiyi hem sıkıyönetim komutanlığına hem de Tes-İş genel merkezine ihbar etmiş bu insanın sürgün ve tutuklanması için çaba göstermiştir.

Eski yönetim, zamanın TEK Bölge Müdürü Ali Kider ile işbirliğine giderek Mehmet Ceylan, İsa Deniz, Hasan Hüseyin Korkankorkmaz, Fevzi Sarı, Hamit Polat İsmindeki işçileri bizzat kendileri tarafından sürgüne gönderilmiştir.

Tes-İş Yönetimi suça ortak oluyor

Genel Kurul'da seçimleri kazanmaya yönelik olarak özelleştirmelere karşı çıkan, "yollara dökülürüz" türünden içi boş kahramanlık edebiyatı yapan TES-İŞ Merkez yönetimi, bugün seçimleri kazanmış olmanın rahatlığıyla özelleştirme suçuna ortak oluyor. Daha üç ay önce özelleştirmelere karşı **"Türk-iş ve kardeş sendikalarla birlikte gerekirse en etkili eylemler hayata geçirilecektir"** diye konuşan **Faruk Barut**, ve şürekası, işçilerle dalga geçercesine TEK Kayseri dağıtım müessesesinin özelleştirilmesi törenine genel başkan yardımcısı **Mahmut Özonur**'u gönderebilmektedir.

İşçi sınıfının çıkarlarına ihanetle eşanlamlı hale gelen TES-İş merkez yönetimi, açıktan açığa özelleştirme uygulamalarına çanak tutarken, özelleştirilen işyerlerindeki işçilerin haklarını da Enerji Bakanının "sözüne güvenerek" **"işçi hakları güvenceye alındı"** şeklinde yansıtmaktadır. Genel Kurulda, **"işverenin hışmına uğrayan üyelerimizin teminatı TES-İş'tir,"** diyen Faruk Barut, tıpkı TEK'in hiçbir ihaleye gerek görmeden elektrik işlemlerini özel şirketlere havale etmesi, gibi, işçi haklarının teminatını **Fahrettin Kurt'a havale etmiştir.**

Bütün bu yaşananlar, sarı-uzlaşmacı Tes-İş merkez yönetiminin ve genel kurulda onlara destek olan, bugün yaptıklarına ses çıkarmayarak desteklerini sürdüren sosyal-demokrat şube yönetimlerinin yüzlerini açığa çıkartmaktadır. Sorunları bizzat yaşayan işçiler, sadece genel kurullarda kahraman kesilen, genel kurulların hemen ertesinde sararmış işbirlikçi yüzlerini bütün çıplaklığıyla sergileyen bu yöneticilerden hiçbir olumlu davranış bekleyemezler. Onların bugün yapmaya çalıştıkları, kendi teslimiyetçiliklerini işçilere de kabul ettirmeye çalışmaktadır. Sorunları çözecek olanlar, sorunları bütün yakıcılığıyla yaşayanlardır; işçilerdir. Ve işçilerin bu sorunları çözmesinin yolu, kendi örgütlü güçlerini işyerlerinden başlayarak, sendika genel merkezine kadar uzanan bir şekilde devreye sokmaktır. Bir yandan, başlarına çöreklenen, sendikacılığı kendilerine meslek edinmiş yöneticilerden kurtulmak, bir yandan mevcut ekonomik uygulamalara, işverenlerin keyfi tavırlarına karşı koymak. İşte, bugün yapılması gereken budur. Ve bunu gerçekleştirecek olan tek güç, işçi sınıfının örgütlü gücüdür.

Hak-İş Genel Kurulu yapıldı

"Dün zalimler buradaydı, bugün mazlumlar"

Hak-İş 6.Olağan Genel Kurulu 22-24 Aralık 1989 tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Çıkarılan tek liste ile Necati Çelik yeniden Genel Başkanlığa getirilirken, Hüseyin Tanrıverdi Genel Sekreter, Salim Uslu Genel Eğitim Sekreteri, Mehmet Aras Genel Teşkilatlandırma Sekreteri, Yusuf Engin, Genel Mevzuat Sekreteri ve Kadir İmamoğlu da Genel Mali Sekreter oldular.

Genel Kurul'da sınıfa ve sendikal alana yönelik olarak bir bakış açışı, program ve çıkış noktaları gösterilemedi. Sınıflar mücadelesi ve sınıflar reddedilerek herşey **"mazlumlar ve zalimler"** kavramı ile açıklanmaya çalışıldı. İslam ideolojisi ve tarihi, hadis ve ayetlerden yapılan alıntı ve örneklerle 89 Türkiye'sine bakış getirilmek istendi.

Diğer genel kurullarda da olduğu gibi, ilk gün hükümet ve siyasi parti temsilcilerine ayrılmıştı. Türk-İş Genel Kurulu'nda konuşamayan İmren Aykut, Hak-İş Genel Kurulu'nda "Hükümetimiz, çalışma hayatını ILO ve Avrupa Topluluğunun standart ve normlarına uygun olarak geliştirmeye devam edecektir" diyordu. Genel Kurul'da ANAP temsilcilerinin konuşması İmren Aykut'la sınırlı kalmadı. Genel Başkan Yardımcısı Galip Demirel, Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler konuşmacılar arasındaydı. Siyasi parti temsilcileri arasında dikkat çekici konuşmalardan birini IDP Genel Başkanı Aykut Edibali yaptı. Edibali'nin bütün derdinin Erbakan ve Türkeş'le birleşmek olduğu ve Hak-İş Genel Kurulu'nu da bu doğrultuda kullanmak istediği anlaşıldı. Edibali Erbakan'ın elini öpesim geliyor, Türkeş ve Erbakan'la birleşmeliyiz" diyordu.

Söz sırası delegelere geldiğinde hemen tüm delegelerin "mazlumlar ve zalimler" kavramlarını sıkça kullandıkları görüldü. "Dün zalimler konuştu, bugün mazlumlar konuşacak" diyen delegeler, ağırlıklı Türk-İş'i eleştirdiler. Özdemir-İş Konya Şube Başkanı Mehmet Çınar "Konfederasyonumuzun ek zam konusunda ne yaptığının açıklanmasını istiyorum. Ezilen, horlanan, imanlı Türk işçisi için ne yapabiliriz? Biz Türk-İş'i bahar eylemlerinde gördük. Onu yapan Türk-İş değil, işçinin kendisidir derken 1 Mayıs'la ilgili olarak da şunları söylüyordu: **"1 Mayıs 35 arkadaşımızın öldürüldüğü acılı bir gündür. Ancak ben yasal olmayan bir eylemi yapmam"**

Yönetim Kurulu adına konuşan Salim Uslu ise, eleştirileri yanıtladı:

"Arkadaşlarımız genellikle eleştiri yerine, önerilerde bulunmuşlardır. Hak-İş'te bir kimlik bunalımı yoktur. Türk-İş'i eleştirme alışkanlığımız yoktur. Türk-İş sendikacılığın yüz kızartıcılığıdır. Elimizde bazı gizli protokoller vardır ki, insanı sendikacılıktan tiksindiriyor. Herkes işçiden birşeyler bekliyor. Ancak işçi Donkişot değildir."

Genel kurul yapılan seçimlerde yeniden başkan seçilen Necati Çelik'in teşekkür konuşması ile kapandı. Genel Kurul'da bir kez daha ortaya çıkan gerçek, dini ögelerin ağırlık taşıdığı, bu konfederasyonun yapılacak kimi manevralarla siyasi iktidara yedeklenmesi tehlikesini bağrında taşımasıydı.

Hak-İş'in sendikal alanda kristalize olmuş bir bakış açışı ve programa sahip olamaması ve içinde bulunduğu tıkanıklık, sendikal mücadeleyi İslam ideolojisi ile açıklamaya çalışmasının doğal bir sonucuydu. Böylesi bir yapıyla bu alana yönelik politikalar üretebilmek, sınıf mücadelesine yön verebilmek mümkün değil. Özgıda-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Agah Kafkas'ın **"1990 hayat pahalılığı ile mücadele yılı olarak ilan edilmelidir"** derken yaptıgı gibi döneme denk düşen kimi öneriler gündem gelse de bu önerilerin boğulması kacınılmazdı.

İşçilerin fabrikasında işçi düşmanlığı

(İşçilerin Sesi-Denizli)-Denizli'de bir süre önce işçi kuruluşu olarak faaliyete başlayan Uygar Motor A.Ş.'de son günlerde toplu sözleşmeyi ihlal ve keyfi işten çıkartmaların yoğunlaşması üzerine 4.12.1989 günü vizite eylemi gerçekleşti. Bu eylemlilik nedeniyle, 95kişi işyeri disiplin kuruluna verildi. Disiplin kurulu 17 kişiyi 17/2'ye göre işten attı. İşyerinde örgütü olan Otomobil-İş Sendikası ile işveren arasında yapılan görüşmeler sonucu 14 kişi geri döndü.

İşe döndürülenler arasında şube yöneticileri ve baştemsilci de var. Geri alınmayan ve aralarında temsilcilerinde bulunduğu 4 kişinin ortak özelliği ise "muhalefet"ten olmaları. Sendikada süren toplantıların öncesinde işverenin, şube yöneticilerine bu dört kişinin ismini vererek, toplantılara katılmamalarını istemesi ve yöneticilerin de bu isteği kabul etmesi oldukça dikkat çekici.

Viziteye ilk çıkılan gün "Toplu sözleşme ihlal ediliyor. En basit taleplerimiz dahi reddediliyor. Ambulans, sağlık uzmanı, servis, ısınma, avans, ikramiyelerin zamanında ödenmemesi, izin paraları vb. sorunlarımız çözümlenmiyor. Viziteye çıktığımız gün işletme müdürü, iş krizinin olmadığını ve yeni işçi alacaklarını beyan ederek, gerçek niyetlerini ortaya koydular. Toplu sözleşme için bakanlıktan yetki beklediğimiz bu günlerde, seslerini yükselten arkadaşlarımızı atmaları, bizlere gözdağı vermeyi amaçlıyor. Yanıldıklarını göstereceğiz. Son eylemimizde bunu işverene gösterdik. Bundan böyle de karşılarına dikileceğiz. Her geçen gün artan işyerindeki **birliğimiz** güçleniyor. Yılmayacağız. Toplu sözleşme için komite kurup çalışmalara başladık. İşverenin karşısına tek yumruk olarak çıkacağız. **Kurtulmak yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz"** diyordu işçiler.

Şube yönetimi ise işçilere "eylemlere son verin" çağrısında bulunduktan sonra, işçileri safdışı ederek, işverenle uzlaşma yoluna gitmiş, teslim bayrağını çekmiştir. Muhalefetten kurtulmak için, işverenle uzlaşan şube yönetimi ile uygar motor işvereni, devrimci önder işçilerin atılması noktasında buluşmuşlardır. Otomobil-İş Genel Merkezi'nin Denizli'deki olaylar karşısında nasıl bir tavır alacağı ise, merak konusu.

İlkelilik mi

Baştarafı 4 sayfada

sömürü sisteminin sürmesini istemektedir.

Metin Türker, **"sosyal kesimler arasındaki mücadele ve rekabetle düşmanlık hislerini birbirine karıştırmamak"**'tan söz ediyor ve **"adil paylaşım içinde** (kimle nasıl), **farklı toplum kesimleri** (...) çiyle işveren, sömürülenle sömüren (...) bütünleşmiş bir milli toplum idealine bağlı" (...) söylüyor.

Siz kimden yanasınız? İşçi sınıfından mı, işverenden mi. Sömürenden mi, sömürülenden mi?

İşçi sınıfı sömürücü kapitalist ile nasıl bütünlük içinde olacaktır ve kime karşı mücad... verecektir? İşçi sınıfının mücadelesi işverene karşı değil midir? Sömürenle sömürülen arasında **"bütünlük ve adil paylaşım"** nasıl olacaktır?

İşçi haklarını işverene peşkeş çekenlerin, işçi çıkarları adına "eylemden söz etmelerinin inandırıcı hiçbir yanı yok. Hem işçi sınıfının mücadelesini inkar edeceksiniz, hem de işçi sınıfından yana eylemden, mücadeleden söz edeceksiniz. Buna da **"eylemci sendikacılık"** diyeceksiniz.

Çelik işçileri bu tür kafa bulandırmalarınıza artık izin vermeyecektir.

Türkiye'deki sendikal gelişmeleri değerlendirdiler

ETUC Genel Sekreter Yardımcısı:

"Her şey apaçık ortada"

İşçilerin Sesi, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) Genel Sekreter Yardımcısı **Markku Saackeleinen**'le görüştü. Türk-İş Genel Kurulu'nda yaptığı İngilizce konuşmada geçen "DİSK" sözcüğünün Türkçe'ye "işçi örgütü" olarak çevrilmesini, "DİSK" sözcüğünün kullanılmamasını sadece "çok kötü" olarak niteleyebildi.

-Türkiye'deki sendikal harekete nasıl bakıyorsunuz?

-ICFTU Genel Sekreter Yardımcısı, yaptığı konuşmada benim Türkiye -Avrupa ilişkisine değineceğimi söylemişti. Fakat her şey o kadar açıkça ortada ki, eğer bir ülkede insan hakları ihlal ediliyorsa, o ülkede demokrasiden bahsedilemez. Türkiye'de de 1980'den beri temel haklar, sendikal haklar, ihlal edilmektedir. Bugün Türk-İş Kongresi'nin ötesinde bir başka Türkiye var. Yöneticileri yıllarca hapiste yatmış, faliyetleri durdurulmuş bir DİSK var. Bunu gözardı edemeyiz.

-Bildiğimiz kadarıyla Türk-İş'in de üyesi olduğu ICFTU ve ETUC DİSK davasını yakından izliyor. DİSK yöneticilerine ve ailelerine Türk-İş'in ödediği aidatlar da dahil üyelerinden sağladığı gelirden yardım yapıyor. Fakat Türk-İş, yıllarca uluslararası platformlarda DİSK'e karşı bir kampanya yürüttü. Sizce bu bir çelişki değil mi?

-Hem ICFTU hem de ETUC, DİSK'lilere ve ailelerine yardım etti. Ve DİSK davasıyla da yakından ilgileniyoruz. DİSK'lilerle sık sık görüşüyoruz. DİSK davası insan haklarının ihlali konusunda son derece önemli bir davadır. Türk-İş ise bildiğiniz gibi bizim en son üyemizdir. Aramıza 1988'de katıldı. Ve bizim Türk-İş'in faaliyetlerine müdahale etmemiz, Türk-İş'e baskı yapmamız söz konusu değildir.

-Fakat konuşmanızdaki DİSK sözcüğü bile çevrilmedi.

-Bu benim kontrolüm dışında gelişen bir olaydı. Her halde çevirmenin bir hatasıydı.

-Böyle bir olay çeviri hatasıyla açıklanamaz her halde.

-Evet, çok kötü, çok kötü...

ICFTU Genel Sekreter Yardımcısı

"Özgür sendikal hareket, demokrasinin sembolü

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreter Yardımcısı Enzo Frizzo ise, Türkiye'deki sendikal hareketi şöyle değerlendirdi:

-Konuşmamda da belirttiğim gibi, gerçek demokrasiden çok uzaksınız. 1982 Anayasası, bundan kaynaklanan 2821 ve 2822 sayılı yasalar ve çeşitli antidemokratik hükümler hâlâ yürürlükte ve bunlar ILO ve ICFTU normlarının çok altında. Memurlara sendikalaşma hakkı tanınmıyor, siyaset yasağı sendikal faaliyetlerin önünde önemli bir engel oluşturuyor. Sendika yöneticisi olmak için, 10 yıl çalışma zorunluluğu, sözleşme imzalayabilmek için gerekli koşul olarak konulan % 10 ve % 50 barajları, sendikalar üzerindeki mali ve idari denetim, hükümetin grev erteleme yetkisi, Yüksek Hakem Kurulu'nun kontrol altında tutması gibi uygulamalar bizim açımızdan kabul edilemez.

Hükümetiniz ILO ve ICFTU normlarına ters düşen maddeleri kaldıracağını açıklamasına rağmen, bu yönde ciddi adımlar atmadı. Yapılan kozmetik değişiklikler de sorunu çözmekten çok uzak. Hükümetiniz, yıllardan beri sendikaların sesine kulaklarını tıkadı.

-Peki ICFTU olarak sizin ne gibi girişimleriniz oldu ve olacak?

-ICFTU, 12 Eylül'den beri sendikal gelişmeleri yakından izledi. ILO'ya gerekli şikayetler yapıldı. Birçok ICFTU heyeti Türkiye'ye geldi. Türkiye, 9 yıldır ILO'nun sendikal özgürlükler komitesinin gündeminde. ICFTU, askeri yönetim zamanında konulan ve özellikle insan hakları ve sendikalarla ilgili yasaların gözden geçirilmesini istiyor. Türkiye'deki insan hakları ve sendikal haklar mücadelesini destekliyoruz. ICFTU olarak, Türkiye'deki politik gelişmeleri takip edeceğiz ve ILO'yu bu konuda kullanacağız.

-DİSK davasına bakışınız nedir?

-DİSK duruşmalarının gelişme seyri de ICFTU'yu yakından ilgilendirmektedir. Uluslararası sendikal hareket, hüküm giymiş sendikacıların ailelerine yardımı devam ettirecektir. Davayı yakından izliyoruz ve DİSK'in askıya alınmış faaliyet hakkının ve mal varlığının geri verilmesini istiyoruz. İlke olarak, siyasi iktidarların sendikaların faaliyetlerine müdahale etmesine karşıyız. Özgür sendikal hareket demokrasinin sembolüdür. Ve özgür sendikacılığı bastırmak isteyen demokrasiyi bastırmak istiyor demektir.

Rize Tekgıda-İş üyesi işçiler

"İşverenin insafına kaldık"

(İşçilerin Sesi-Rize) Tek Gıda-İş şubesine bağlı işyerlerinde işçilerin, sendika yönetimine karşı hoşnutsuzluk ve güvensizlikleri giderek artıyor. "Kendimizi işverenin insafına bıraktık artık" deniyor.

İki aydır ücretlerini, vergi iadelerini alamayan ve fabrika içersinde her türlü işin zorla yaptırılmaya çalışıldığı işçiler, sendikaya giderek sorunlarını iletmek istediler. Ancak işyerinden izin alamayınca, hep birlikte sendikaya telefon ettiler. Başkan ve yardımcısı şehir dışında olduğu için, yönetim kurulundan Zeki Şeşen'le görüşen işçiler sorunlarını ilettiler ve ne yapmaları gerektiğini sordular. Aldıkları yanıt, "vezne önünde oturun" oldu. Sendika yönetiminin oturduğu yerden ahkam kesen bu ilginç tavrı karşısında, işçiler "aldığımız cevap işvereni bile güldürdü. Vezne sanki para kesiyor. Yine yapacak bir şey yok" dediler.

5 Aralık günü Çay-Kur işçileriyle sendika üzerine görüştük. **"Ne alınan zamdan birşey anladık, ne de sendikalı olduğumuzdan. Rami Çakıcı naylon delegelere kendini seçtirdi. Kendi adamlarına. Tıpkı Cumhurbaşkanlığı seçimleri gibi. Onun için önemli olan işçi sorunları değil, kesintilerin toplandığı koltuk önemli"** diyerek tepkilerini hergün sendikaya telefon edip, küfrederek gösterdiklerini ifade ediyorlar.

Maraş katliamını unutmadık

Emekçi halklarımızın kurtuluşu yolunda Faşizme karşı mücadelede toprağa düşenlerin anısını mücadelemizde yaşatacağız

İşçilerin Sesi

PTT'de hatlar dolu

PTT'de hatlar dolu... "Kahrolsun sarı sendikacılık" "İş güvenliğimiz yok" "Çalışma koşulları ilkel" "Anti-demokratik yasalara hayır" "Sınıf ve kitle sendikasını yaratalım"...

Yaşadıkları sorunları tartışmak üzere 16 Aralık'ta Eminönü Halkeğitimde biraraya gelen haber işçileri taleplerini, hedeflerini dile getirdiler, tartıştılar. Sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık aşamasında olan, genel merkez tarafından grev lafı edilmesine karşın, ne sözleşme görüşmelerinden ne de diğer gelişmelerden haberdar edilmeyen haber işçilerinden tek ses yükseldi: "Söz karar sahibi olmak istiyoruz".

Genel Merkez tarafından toplantının yapılacağı gün işyerlerine, çalışanlara fazla mesai yazılması "rica" edildiği halde yaklaşık 250 kişinin katılımıyla gerçekleşen ve oldukça canlı geçen toplantıda ilk konuşmayı düzenleme komitesi başkanı Nihat Sanatçı yaptı. PTT çalışanlarının çalışma koşullarının elverişsizliğini, PTT'nin birçok konuda yaptığı atılımlara karşın bu çalışma koşullarında hiçbir değişiklik olmadığını, haber işçilerinin ortalama 140 bin lira ücretle kamu işçileri arasında son sıralarda yer aldığını vurgulayan Sanatçı; "Sorun Ali, Mehmet sorunu değil, anlayışlar sorunudur.. Aslolan örgütlü davranmak. Genel merkez kimsenin malı değil. Orada işçiler olmalı. Onlarsa o koltuklarda haber işçilerinin bilinçsizliğini kullanarak oturuyorlar. O halde bilinçli, örgütlü hareket etmeliyiz. PTT içindeki sürülmeler duyarlı insanları sindirmeye, yok etmeye yöneliktir." dedi.

Yapılan diğer konuşmalarda PTT işçisinin yaşadığı belli başlı sorunların ve örgütlenmenin önemi üzerinde duruldu. Öncelikle TİS görüşmelerinin işçilerden adeta gizlendiğini, herşeyin oldu bittiye getirilmek istendiğini vurgulayan işçiler, müdahale etmenin araçlarını yaratmanın zorunluluğunu, gerekirse, durumun protesto edilmesi gerektiğini söylediler.

Yine PTT işçilerinin yaklaşık % 95'inin geçici işçi olarak, iş güvenliğinden yoksun çalıştığını, bunun genel merkezin de işine geldiğini belirttiler. İşçiler İstanbul haber işçilerinin İstanbul yakası-Anadolu yakası olarak bölünmesine de izin verilmeyeceğini eklediler.

Yaklaşık dört saat süren toplantı haber işçilerinin kendileri için adım atmalarında olumlu bir gelişme olarak değerlendirildi. Bir konuşmacının da dediği gibi haber işçilerini üzerlerindeki kabuğu yırtışının silkinişinin ifadesi oldu. Haber işçileri soruyor, sorguluyor. Sarı-uzlaşmacı genel merkezin çizdiği sınırlar içinde mücadele etmek yerine bu çürümüş yapıyı yıkıp, gerçekten işçilerin söz, karar sahibi olduğu bir yapının kurulması gerektiğini vurguluyorlar. Toplantı süresince farklı isimlerle ifadelendirilse de (İşçi komiteleri, işyeri komiteleri gibi) işyeri birimlerinde örgütlenmenin zorunluluğunu hemen herkes kabul etmiş durumda.

Ve artık hatlar PTT işçilerinin elinde "Söz karar sahibi işçidir"

Haber-İş'le TÜHİS arasında görüşmeler uyuşmazlık safhasında

19 bin işçinin yemek boykotu

Haber-İş'e bağlı işyerlerinde sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlığa girmesi üzerine 26 Aralık'ta ülke çapında yemek boykotu gerçekleştirildi. Ayrıca fazla mesaiye kalmama eylemi de sürdürülüyor. 19 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinde, 16 madde de uyuşma sağlanıyor.

Haber-İş üyesi işçiler asgari ücretle ve sözleşmeli olarak çalışıyorlar. Ayda ortalama 60 saat fazla mesai ile ücretlerini 800 bin liraya çıkarabiliyorlar. PTT'de çalışan 23 bin civarındaki işçinin sadece 1150'si kadrolu eleman statüsünde. Haber-İş'in, sözleşmeli işçilerin kadrolu olmasına ilişkin önerisine, TÜHİS'in cevabı; 20 yıldan fazla çalışma koşuluyla "evet".

Güvenlik önlemlerinin alınmadığı ve sağlıksız koşullarda çalışan PTT işçileri, yürütülen sözleşme görüşmelerinden haberdar edilmeyişlerine de tepki duyuyorlar. "Sözleşmeye ilişkin herhangi bir bilgi verilmiyor. Şubeye gidiyoruz. Ankara bilir diyorlar. Kimin ne yaptığı belli değil" diyen işçiler, toplu sözleşme imzalanıncaya kadar eylemlerini sürdürmeye kararlılar.

Haber-İş Genel Başkanı Ali Akbal'ın 8 Ocak'ta yaptığı açıklamaya göre, sendika 10 Ocak'ta grev kararı alacak. Ayrıca açıklamada "vurdumduymaz" bir tavır sergileyen TÜHİS ve hükümete karşı, fazla mesaiye kalmama eyleminin sona erdirilerek, yeni eylem türlerinin geliştirileceği de vurgulandı.

Direnmek yaşamaktır

"İktidarın yetkililerince cezaevi koşullarında iyileştirmeler yapıldığı açıklanırk[en] gerçekte cezaevlerindeki yaşam her geçen gün daha kötüleştirilmektedir. Ay[dın] E Tipi Cezaevi'nde ise baskıcı, hak tanımaz ve keyfi uygulamalar daha da ö[zel] bir olurum göstermektedir."

Son günlerde, yetkili ağızlarca, cezaevlerine ilişkin pembe tablolar çiziliyor. En son cezaların infazına ilişkin tüzükte yapılan değişikliklerle cezaevlerinin "güllük gülistanlık" olduğu (ya da olacağı) izlenimi kamuoyuna verilmeye çalışıyor: 'Katıksız hapis cezası kaldırıldı" "Toplu, bedensel zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar disiplin cezası olarak uygulanmayacak" "ziyaretçi kapsamı genişletildi" "hücre koşulları iyileştirilecek" vb. açıklamalarla bu imaj besletilmek isteniyor.

Egemenler, Oltan Sungurlu'nun ağzından yaptıkları açıklamalarla ikiyüzlülüklerini de itiraf ediyorlar. Öyle ki tüzük değişikliğiyle toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı, küçültücü cezalar verilemeyeceğini söylemek, bugüne dek varolan uygulamaları da isimlendiriyor: **ZALİMANE, KÜÇÜLTÜCÜ, İNSANLIK DIŞI...**

Peki bu saldırı, baskı politikası değiştirilecek mi? Tüzük değişikliği gerçekten cezaevi koşullarını iyileştirmenin bir aracı olarak mı kullanılacak? Elbette hayır.. Siyasi iktidarın ve efendilerinin politikalarının kanla beslendiğini biliyorken buna inanılmaz.

İşte **Ferhat, Necmi, Orhan, Eşref, Mahmut, Fatih, Haydar, Hasan, Abdullah, Mehmet, Hüseyin...** İnsanlık onurunu yok etmeye yönelik, 12 Eylül'ün cezaevine uzanan politikalarına karşı yükseltilen direnişin güneşe duran tomurcukları oldular. Bu tomurcuklardan boy atan filizse egemen sınıflarca, aralıklı olarak hep kırılmaya çalışıldı. Kazanılan haklar gaspedildi, baskı, saldırı politikaları değişik şekillerde hep gündemde tutuldu.

Bugünse bu politikaların yeni provaları Aydın cezaevinde oynanıyor. Aydın cezaevindeki **Devrimci Yol hükümlü ve tutukluları adına A.Kemal Bilginer'in** yaptığı kamuoyu açıklamasıyla, gelişmeler, yapılmak istenenler anlatılıp, ikiyüzlü politikalar teşhir edildi.

Açıklamada, "1990 yılının cezaevlerinde baskı ve işkencelerin daha da yoğun o[lacağı] bir yıl olacağını söylemek mümkündür. [Ada]let Bakanlığı, cezaevleri üzerinde bask[ı ve iş]kence uygulamalarını iyice yoğunlaştır[maya] yönelik tertipler peşindedir" denirken [şim]dilik Eskişehir Cezaevinde gündeme ge[len] hücre sisteminin, diğer cezaevlerinde [uy]gulanıp yaygınlaştırılacağı belirtiliyor. [...] cezaevinde baskıcı, hak tanımaz, keyfi [uygu]lamaların daha da özel bir durum göst[er]... vurgulanırken, Eskişehir'de başlayıp, A[ydın'] da **Mehmet Yalçınkaya ve H.Hüsnü E**[...]nun öldürülmesiyle devam eden gelişm[eler] cezaevinin bugünkü anlatılıyor. Sürek[li gün]demde tutulan keyfi tutum ve davran[ışlar] (özel eşyaların 'kaybedilmesi' ya da tala[n e]dilmesi, cezaevi kantinin bir soygun ve tal[an ara]cı olarak kullanılması, en temel ihtiya[çların] verilmemesi, sipariş edilen malzemelerin [a]lınması, yemeklerin kötü, yetersiz ve [...]siz olması ve herşeyden önce işkenceci y[önetim] ve gardiyanların pervasızca bu uygul[amala]rın uygulayıcısı olmaları) tamamen on[uru kır]maya yönelik olduğu vurgulanıyor. Ar[dından] talepler sıralanarak şöyle deniyor:

"Aydın E Tipi Cezaevi'nde keyfi tu[tum ve] davranışlara son verilmez, işkenceciler [hak]kında soruşturma açılmaz ve görevle[rinden] alınmazlarsa; en temel insani hakları[mız ye]rine getirilmezse bizlere açlık grevine [ve ölüm] orucuna gitmekten başka çözüm yolu [bırakıl]maktadır.

İçinde bulunduğumuz durum bize [se]çenek bırakmamaktadır. En temel insa[ni hak]lardan yoksun baskıcı bir yaşam[ı] kabullenemeyiz. Yaşamımız pahasına [kazan]dığımız hakları yine yaşamımız pahas[ına ko]rumaktan çekinmeyeceğiz.

İlerici, demokrat çevrelerden, duy[arlı ke]simler ve kişilerden, halkımızdan biz[e destek] olmasını bekliyoruz.

İNSANLIK ONURU İŞKENCEYİ [YEN]CEKTİR!"

Emekçi sınıflardan

Baştarafı 1.

iktidarın arabesk niteliği kendini ençok kültür ve diyanet alanında gösteriyor. Diyanet işlerinin bütçesi bir önceki yıla göre % 237 artarak bütçeden pay alan 31 kuruluş içinden 8.sıraya yükseldi. Kültür bakanlığının bütçesi ise diyanet bütçesinin ancak yarısı kadar. Kültür bakanlığı hizmetinin büyük bölümünü 'milli kültür'e adayacağına göre şu sloganı bütçe sancaklarına kazıyabilirler: 'Elveda kültür, yaşasın diyanet'. Dahası var, diyanet tek başına üç yatırımcı bakanlık (enerji, sanayi, bayındırlık)ın bütçesi kadar ödenek alıyor. Dahası var, diyanet ödeneği çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı ödeneğinin tam tamına 10 katından fazla.

KÜLTÜR VE DİYANET-"ELVEDA KÜLTÜR YAŞASIN DİYANET"

"Bir yandan AT entegrasyonunu sağlamak, diğer yandan islamiyeti sistemin bir istepnesi olarak kullanmak" şeklinde özetleyebileceğimiz aracılığıyla, altyapıdan üretim ilişkileriyle ve doğrudan müdahale etme olanağına sahipken, esas düzenleyiciliğini ve müdahalesini üstyapıdan, bütçe, vergi sistemi ve iktisat politikalarıyla gerçekleştiriyor. Devlet müdahalesinin temel amacı ise, fabrika ve tarlalarda son hızıyla devam eden sömürüye ek olarak, bağımlı kapitalizmin kronik bunalımını emekçi sınıflara daha çok yıkabilmek için, yeni ve üretim dışı sömürü teknik ve yöntemleri geliştirmektedir. Yani devlet, fabrika ve tarlalarda üretim araçları sahiplerinin kapitalist ücret sistemi yoluyla veya taban fiyatları politikasıyla küçük ve yoksul üreticilerin artı ürünlerine el koymaları ve şiddetli bir biçimde sömürmeleri yetmiyormuş gibi yeni üretim dışı mekanizmalar yaratmaktadır. Bu yöntemlerin en bilineni ve yaygın kullanılanı ise Enflasyon'dur. Enflasyonu bizim gibi bağımlı/yeni gelişen ülkelerde esas olarak 'derinleşen bunalımı geniş halk sınıflarının omuzlarına yıkma yolu ve sömürüyü hayatın her alanına yaymaya yarayan bir teknik olarak görmek ve teşhir etmek gerekir. Aynı işe yarayan ve son yıllarda Türkiye mali sermayesinin revaçta tuttuğu diğer bir teknik ise dolaylı vergiler ve özelde Katma Değer Vergisidir. Bütçeyi ise (Sermayenin genel çıkarları doğrultusunda ekonomik ve sosyal hayatın düzenlenmesi işlevinin yanı sıra), sözettiğimiz sömürü tekniklerini içeren, bunları hayatın her alanına yaymaya çalışan teknikler bütünü olarak da teşhir etmek zorundayız.

Bir yıllık devlet bütçesinin iki ana başlığı vardır: Gelirler ve giderler. Devletin amacı açısından bakıldığında, bu iki başlığın 'bazı sınıflardan alıp, bazı sınıflara vermek' olarak yani 'Emekçi sınıflardan alıp, tekelci sınıflara vermek' olarak anlaşılması gerekir. Devlet, bu temel müdahalesini yaparken bir şeye titizlikle dikkat etmek durumundadır: 'yeni sömürü tekniklerine, sınıf mücadelesinin seyrine göre, halktan alıp oligarşik sınıflara verme olgusunu örtbas eden, sömürüye gizlilik ve meşruiyet kazandıran biçimler bulmak'. Kapitalist emperyalist sistemin bu anlamdaki en temel yöntemi, İşçilerin, bordrolarında kesintiler olarak, veya yaşamlarını sürdürmek ve kendilerini yeniden üretmek için kullandıkları temel tüketim maddelerinde KDV olarak ödedikleri fazlalıklarda somut olarak karşılaştıkları vergi sistemidir.

BÜTÇE GİDER VE GELİRLERİ

63.5 trilyon liralık 1990 bütçesinin % 43.2'si cari harcamalar(ki personel cari harcamaları % 31.6'lık yer tutuyor) % 15'i yatırımlar ve % 42.5'u transferlere ayrılmıştır. Sözkonusu rakamlar geneli anlatmakla beraber harcamaların genel niteliği ortaya çıkmamaktadır. Bütçe de en geniş yer tutan transfer harcamaları esas olarak şu maddelerden oluşuyor: iç ve dış borç geri ödemeleri, özel sermayeye yapılan destekler, ve bazı sosyal transferler. Görüldüğü gibi resmi kaynaklar böylesi konulardaki bilgileri bu biçimde herşeyi perdeleyen isimler altında toplayıp gerçekleri gizleme yolunu seçiyorlar. Evet bütçenin harcama kısmının temel bölümü Transferler adı altında toplanmaktadır. Peki nedir bu transferler, kim neyi kime transfer ediyor? Boşuna aramanın gereği yok, Burjuvazinin resmi rakamlarından bunları bulmak olanaksız.

Bütçe rakamlarını bir başka açıdan [...] yetkili ağızlardan 'kaçan' bilgileri değe[rlendirdi]ğimizde harcama tablosu şöyle beliriy[or: Ge]nel harcamaları bütçenin % 30'u, [...] içgüvenlik, emniyet gibi üretken olm[ayan ve halk] için bir anlam taşımayan alanlar ise % [...] sektöre yapılan destek ise % 18'i. Ge[riye kalan] iç ve dış borçlara karşılık yapılan tran[sferler]. Çalışanlarına çok düşük oranlarda zam [veren] bir bütçe, acaba neye mahsuben bütç[enin ...] birini tekelci sermayeye doğrudan des[tek olarak] vermektedir? Emekçi sınıfların yarat[tığı ...] üretken olmayan alanlara hangi hakl[a transfer] etmektedirler? Bu kadar değil kuşkusu[z, bütçe]nin bir de o ünlü fonları var. Bütçe dı[şı fonlar] 1989 da GSMH daki payı % 7.9 iken [...] kamu harcanabilir gelirinin % 14.5'in[i bulmuş]tır. Yani, kamu harcamalarının altıda [birini de]netimsiz ve istediği gibi, burjuva yasal[lığına bile] riayet etmeden yapmıştır. 1990 progra[mında] hedef 21.5 trilyon fongeliridir. Sermay[e, ken]di yasal organlarından bile kaçırılan bu [...] let bütçesinin % 33.4'üne yaklaşmıştır [...] harcamalarının yaklaşık yarısı böylece [...] harcamalar diye hasıraltı edilebilmekte [...]lar sermayenin oluklarına istenildiği gi[bi akıtıla]bilmektedir.

DEVLET EMEKÇİLERDEN BESLE[NİYOR]

Madalyonun diğer yüzü yani bütçe g[elirlerinin] ayrıştırılması, devletin bu harcamaları [ve trans]ferleri hangi kaynaklardan yaptığını aç[ıkça gös]teriyor Bir kere 1990 bütçesinin resmi [olarak] tahmin edilen 15 trilyonluk bir açığı va[r. Devlet] bu açığı iki yoldan karşılayacak; biri[ncisi iç]den ve dışardan daha çok borçlanarak [ikincisi] de karşılıksız para basarak. Her iki [yolun] emekçiler açısından sonu aynıdır. E[...] Devletin sermayeye yaptığı her katkı, h[...]ma, emeğe enflasyon olarak ödettirile[cektir].

Dahası var elbet, aşağıdaki tablo da [görüldü]ğü gibi bütçe gelirlerinin beşte dörtü ver[gilerden] sağlanmaktadır. Devletin en temel kay[nağı ver]gidir, son yıllarda KİT karları ve fonlar d[a önemli] bir yer tutmuştur ki fon gelirleride aslın[da vergi] gelirleridir. Peki vergileri kim ödüyor? [...]can alıcı yeri burasıdır. Devletin işi [...] emekçilerden alıp sermayeden alıyormu[ş izleni]mi yaratmaktır. Sınıf mücadelesinin çıp[lak gözle] le görülebilmesini engellemek içi[n ...] yapmalıdır. Bu yüzden 1980 sonrası k[...] vergi sisteminin en büyük keşiflerinden o[lan KDV] Türkiye'ye uygulanmıştır. Hemde sınıf [...]lerinin baskı altında tutulması açısında[n uy]gun zamanlamayla gerçekleştirilmiştir. [...] toplam vergi geliri içinde % 39 olan dol[aylı ver]gilerin payı KDV ile birlikte 1990 da [...] geçmeye başlamıştır. Devlet vergi gelir[lerinin %] 60'ını görünmez hale getirmiş ve tümüy[le emekçilerin] sırtına yüklemiştir. Emekçi sınıflar doğru[dan ver]gilerin (gelir vergileri) % 58'ini, dolaylı[ların]rın ise % 75'ini ödemektedirler. T[...] hesaplamayla ve varolan bütün bilgi sakl[ama ça]balarına rağmen, Emekçi sınıfların, devle[tin vergi] gelirlerinin % 67'sini verdiği ortaya çıka[r. Türk]iye'nin bütün kaynaklarının % 70'ini el[inde tu]tan tekelci sermaye ise vergilerin ancak [...]ini karşılarken, ara sınıfların payı % 13.6[...]tadır. Madalyonun gerçek yüzü budur.

Burjuva devletinin bir yeni bütçesi dal[ha ...] güçlerinin insiyatifi dışında tasarılaşıyo[r ...] kaynaklarının paylaşımı bir kez daha e[mperya]lizmin ve mali oligarşinin istekleri doğru[ltusun]da dağıtılıp 'transfer' ediliyor. Bir yanda[n ...] akımlar beslenirken, diğer yandan özel [serma]yeye denetimsiz, isimsiz fonlar aktarılıy[or. Tür]kiye'nin bağımlı kapitalizmi bir yandan [...] bunalımını aşmak için yeni sömürü meka[nizma]ları yaratıyor, diğer yandan yükselen sı[nıf]cı ve toplumsal devrimci muhalefet kar[şısında] bu sömürü mekanizmalarının üstünü ört[erek] halkın gözünden kaçırmaya çalışıyor. En[...] Dolaylı vergiler ve fonlar bu amaca hizm[et edi]yor. Proleterya'nın öncüleri ve bütün de[mokrat]ler, bu gerçekliği bütün halk kesimleri[ne] teşhir edip toplumsal bilince dönüştürm[...]

aşasın sosyalizm"

Baştarafı 3.sayfada

ılardan ayrı olarak, eskimiş programın sayılıp sayılmaması bakımından en eyici güç, bugün en etkisiz konumun- ıhalefetidir. Halk muhalefetinin olan- (dağınıklığı, örgütsüzlüğü) karşısında "umut", 141-142'nin kaldırılması ola- e getirilmiştir. Yani bir zamanların Ecevit"inin yerini şimdi "umudumuz Türkiye" almıştır.

nkü koşullarda 141-142'siz Türkiye ne n koparıp aldığı bir hak olarak orta- r?

Türkiye'de sürdürülen demokrasi mu- öyle bir noktaya gelinmesindeki etkisi nez, ama kazancın değeri onun bir lü- urjuvazi tarafından mı verildiği, yok- alınarak mı elde edildiği gerçeğinde . İkincisi söyleyebilmek için aşırı bir orunludur.

oktada 141-142'nin kaldırılmasını hem arın hem de halk sınıflarının eline geç- r an geri tepebilecek) bir koz olarak ek mümkündür.

örgütlenme özgürlüğünün kısmen de lmesi kuşkusuz olumlu bir gelişmedir. ir gelişmeden Özalların da bir kazan- Solu etkisizleştirme programındaki nan ve diğer baskıcı yöntemlerin ya- u programın bir aracı olarak günde- bu konu daha rafine (damıtılmış) ve " görünümlü bir oyunun parçası ola- ktadır. Böylece, solu etkisizleştirme eşru sol-meşru olmayan sol ayrımı te- etkili bir tarzda uygulanabilecektir. nispeten daha özgür, devrimcilik ise aden daha fazla yasak bir hale getiri- P'li-SHP'li resmi solun içine bu kez izme de yerleştirilecektir. Türkiye'nin macerasında aslında fazla bir şey de- komünizm gerekirse onu da biz indeki devlet ideolojisi, "komünizm a da biz yaptırırız" biçimine bürün-

bir Türkiye'de siyasi atmosferde el- ni rüzgarlar esecek, değişimler, bur- azetine boyun eğmeyen devrimci içleri de katılabildikleri ölçüde, taze aktır. Ortaya çıkan yeni siyaset yap- en verimli şekilde kullanılmalı ve fi- sinin kazanımları bu imkanlarla

42'nin kaldırıldığı ya da hafifletildiği nin (ki böylesi fiili bir durum 1980 ön- nmıştı; tek fark yalnızca tabelasında zan parti kurulamıyordu) siyasi tab- en oldukça ihtiyatlı davranmak ve ol- arklı bir Türkiye beklentisi içine erekir. Bu noktada, 1975'lerde iktida- r CHP reformizminden "Faşizm teh- dan kaldırması" beklentisi nasıl uçlandıysa. 141-142'nin kaldırılmasıy- emokrasinin kurumlaşacağı şeklinde- entinin de benzer bir sonuca yol nutulmamalıdır. Burada tarihsel bir rmakta yarar görüyorum: 1945'lerde ın birleşmiş milletlere girebilmek için jime yöneldiği ve bunun iki patili bir *demokrasi'nin ötesine gitmediği ger-* *mak* ve bu gerçek ışığında Turgut girebilmek, emperyalizmle entegras- ıklıkları aşmak kaygısıyla ve solu et-

kisizleştirmek amacıyla eline aldığı 141-142 silahının doğuracağı sonuçları bilmek ve bu silahın halkın elinde sağlayacağı sınırlı imkanları aşan bir beklentiye düşmemek gerekmektedir. Turgut Özal, benzer kaygılarla gündeme getirdiği ve uygulamaya koymadığı işkence sözleşmesine atılan imzalarda, gözaltındakiler o tanıdığı ve uygulamaya koymadığı hukuksal düzenlemelerde bu konudaki hünerlerini yeterince sergilemiştir. Aynı türden hünerler, kürt köylülerine dışkı yediren kontrgerillacılar, gencecik öğrencileri askıda tutan Dal işkencecileri tarafından da sergilendiği sürece, 141-142'siz ceza kanunu, yumurtasız omletten farklı olmayacaktır.

Çok karamsar bir tablo çizmiş olmuyor musunuz? Umut 141-142'siz bir Türkiye'de de değilse, hiç umut yok mu?

Umut, 141-142'siz bir Türkiye'de değildir. Umut, halkın fiili kazanımlarındadır; halkın demokratik haklarını fiilen kullanmadaki kararlılığında ve kendi demokrasisini kendi elleriyle kurmadaki azminde yatmaktadır. Hani, şu dönülmesinden pek çok korkulan 12 Eylül öncesinde, yani 141-142'li bir Türkiye'de de örgütlenme ve propaganda özgürlüğünün fiilen kullanılabildiği bilinmektedir. Demokrasi mücadelesindeki fiili kazanımlar sayesinde emekçi halk güçlerinin bu konuda oldukça ileri adımlar atabildikleri unutulmamalıdır. Bu adımlarda halkın faşist saldırılara karşı özsavunması gerçekleşmiş, ülkenin çeşitli yörelerinde, belediyelerde, üniversitelerde, işyerlerinde halkın iktidar organlarının nüveleri çiçeklenmiştir. Demek ki umut, dün olduğu gibi bugün de, işçilerdedir, gecekondululardadır, gençlerdedir, umut halktadır.

Umut, açız diye sokaklara dökülen, bahar eylemlerini yaratan işçilerdedir; devlet terörüne karşı koyan öğrencilerdedir. Kendi gücümüze güvenerek sendikamızı kuracağız diyen öğretmenlerdedir, beyaz gömlek eylemlerini yaratan hekimlerdedir, kontgerillaya rağmen ana dillerinde konuşma hakkını devlet başkanına bile kabul ettiren kürtlerdedir. Umut kanun kitaplarında değil, emekçilerin bağrındadır. Bugün hayatın içine bu umut beslenmekte ve gün geçtikçe boy vermektedir. Sonuç olarak,

Türkiye'deki gelişmeler, karşı sınıfların karşı politik çıkarlarının çatışmasının bir bileşkesi olarak biçimlenecektir...

Bu noktada, sizin başlangıçta sorduğunuz bir soruyu biz yeniden soralım: Türkiye'yi bir iç savaş mı bekliyor, bir iç barış mı bekliyor?

Bu sorunun yanıtı aslında, Türkiye devletinin yönetiminde ağırlık, şiddet yöntemlerinden barışçıl yöntemlere geçebilir mi sorusuna verilecek yanıtta aranmalıdır. Markos'vari bir rejimin sistemleriyle, kontrgerillalarıyla, işkencehaneleriyle, grev yasaklarıyla, depolitizasyon yöntemleriyle, dinsel gericiliğe yönelik teşvikleriyle, (ve 141-142 kalksa da kalkmasa da) mevcut baskı yasaları ve uygulamalarıyla, bunların herboydan ve soydan kurumlarıyla, barışçıl yöntemlere ağırlık kazandıracaklarını düşünmek, düş kurmaktır. Üstelik bu düş, barışçıl-demokratik yöntemle (tavizler) için uygun bir ekonomik yapı gerekliliğini dışladığı için tm bir kabusa dönüşebilir. Bunların da ötesinde, devleti-toplumu faşistleştirme politikalarının tam bir siyaset geleneği olduğu bir ülkede, demokratikleşmenin resmi komünist parti kurulmasıyla bir çırpıda sağlanabileceğine inanmak için ya bu ülkede yaşamıyor olmak ya da bu ülkeye gerçekten de "yeni gelmiş" olmak (yani TBKP'li filan olmak) gerekir.

İşçi kıyımı

Baştarafı 8.sayfada

Buna karşılık sendikalar işçi kıyımlarına karşı basın açıklamaları, işvereni zorlayıcı olmayan yemek-boykotları, açlık grevleri, siyah çelenk gibi eylemlerle (aşınmış eylemlerle) yetiniyorlar. İş güvencesi ve çalışma hakkının Anayasal güvence altına alınması, İş Yasasının 13 ve 17 maddesinin kaldırılması, işsizlik sigortası gibi istemlerde bulunmakta ve 12 Eylül yasa ve yasaklarını "ağlama duvarı" yapmaktadırlar. Varolan yasa ve yasakların çerçevesi içinde kalınmakta ve işçi hakları için meşruiyet (haklılık) hiç gözönüne alınmamakta ya da alınmak istenmemektedir. "Tüketici boykotları" gibi "az bulunur bir kafanın" ürünü eylem biçimleri bile işçi sınıfının önüne konulmaktadır.

Ülkemizdeki sosyo-ekonomik, politik gelişmelerin "Markosvari" bir sisteme doğru akışı gözönüne alınırsa, önümüzdeki günlerde işçi kıyımlarının daha da yoğunlaşacağı (üstelik artan bir baskı-yasak ve şiddetle birlikte), mücadelenin daha da kızışacağı ve daha sıcak gelişmeler içine girileceği açıktır. Nitekim işverenlerin hiçbir çekince göstermeden fütursuzca uyguladığı işçi kıyımları daha da artarak yoğunlaşmış durumdadır. Türk-İş ve bağlı sendikalardaki "oligarşik yapıların" pekiştirilmesi, işçi sınıfının bu "devlet sendikaları" içinde denetimde tutulmaları bu gelişmelerle uygunluk içindedir. "Devlet sendikal yapısı"nın korunmaya ve işçi sınıfının sendikal mücadelesi düzen sınırları içine akıtılmaya çalışılmaktadır.

İşçi kıyımlarına karşı artık işverene zarar vermeyen, onu zorlayıcı olmayan edilgen eylemlerin aşılması gerekmektedir. İşçilerin örgütlülük durumu, ülkedeki gelişmelerin seyri, bunun ancak işçi sınıfının kendi örgütlü gücünün devreye sokulmasıyla mümkün olduğunu göstermektedir. Bu da ancak işyerini ve işçileri temel alan, sınıf ve kitle sendikası ilkelerine dayanan işyeri örgütlenmeleriyle gerçekleştirilebilir.

Sarı uzlaşmacı sendikacıların iktidarlarından çıkacak söze değil, işçi sınıfının söz ve kararına dayanan bu örgütlü yapılarla, işçilerin üretimden gelen gücünün devreye sokulması gerekmektedir. İşverenleri tüm keyfi uygulamalarına dur diyecek olan işte bu gücün etkisidir. Böylesi örgütlü ve etkin bir eylem biçimi, varolan yasal sınırlar içinde kalınarak değil, işçi sınıfının mücadelesinin (haklılığı) meruiyeti içinde yürütülebilir.

İşyerlerine dayalı örgütlenmelerle, bir yandan en geniş işçi kitleleri kavranıp, eyleme sokulurken, değişik işkolları işçileriyle, işyeri çevresindeki halkla da dayanışma ve ilişki içine girilerek, eylem alabildiğine kitleselleştirilerek "sendikasızlaştırma politikalarına" karşı toplu üretimi durdurma ile karşı konulabilir. Yoksa yapılan pasif eylemler ve sarı uzlaşmacı sendikaların işverenleri cesaretlendiren göstermelik tavırları ile bir yerlere varılamaz ve işten atılmaların önü alınamaz.

Sonucu eski

(Baştarafı 4.sayfada)

Dün burada konuşan Demiral bu ekonomik kararları alan kişidir. 12 Eylül faşist darbesi de egemenlerin istediklerinin hepsinin yapılmasını sağlamıştır. Bu genel kurulda Karabük'e demokrasi yasak olmuştur. Biz 137 gün gibi grev okulunda eğitim gördük. Görüş farklılıklarımıza rağmen bize bizden başka yardım eden olmadı. Şu an yürütme kurulundaki arkadaşlar Karabük ve İskenderun işçisidir. Burada İskenderun ve Karabük delegasyonunun etkisi ortadan kaldırılmak istenmektedir. (Başkana yönelerek) Hâlâ bizden gelip oy istemediniz, sonuçlarını başkalarında değil kendinizde arayınız"diyerek "İskenderun ve Karabük delegasyonunu" yok farzetmek Çelik-İş sendikasına büyük zarar verir. Biz bunu söylüyoruz. "Muzaffer Gökçeoğlu, Çelik-İş'i İstanbul'dan idare edeceğine gelsin genel başkanlığa otursun" dedi.

Karabük delegesi Adil Obay ise; Genel yönetimi destekleyen konuşmasında "Türkiye işçi sınıfının yüreği 137 gün Demir-Çelik işçileri ile atmıştır. Direndik, demir gibiydik, çelik gibiydik. Uyuyan dev uyandı, artık çelik işçisi değişti. Ekmek yoksa barışta yok dedik. Artık hiç bir güç Çelik işçisinin kavgaya atılmasını engelleyemeyecektir." Abdullah Kuzulu için "Ayak oyunları dönüyor, ama kendileri tarafından döndürülüyor. Kendisi Karabük'ü olağanüstü kongreye götürendir" diyerek "burada hırsızlara omuz omuza verilip oyunlar hazırlanmaktadır. Türk Metal'le bunların "İçimizdekilerinin" farkı ne kadar?". Sınıf dayanışması bu grevde görülmüştür. Emek kavgası veren Demir-Çelik işçisi vatan hanı hesapları ile uyutuluyordu. Böylece Demir-Çelik patronları milyonlarına milyon katıyordu. İşçi arkadaş, grev bitmiştir ama savaş devam ediyor" diyerek demokratik hakla ifade eden maddeler üzerinde durdu.

Delege olmadığı halde konuşan **Fahri Balcılar**'da özellikle kürsüye çıkarak Genel Merkez yönetimini ve **Metin Türker**'i öven konuşmalar yaptı.

Eleştirilere cevap vermek için Metin Türker kürseye çıktı. Eleştirilere oldukça yumuşak cevap verdikten sonra, birliğin önemi üzerinde durarak "**kurtarıcı**" imajını korumaya çalıştı. Grevde ekip çalaşması yaptıklarını ve ekibiyle yeniden çalışmak istediğini belirten Metin Türkler, son sözlerini 1990 yılı için "**radikal sözlerle**" bitirdi. "**Anayasa ve çalışma yasasındaki anti-demoratik yasalar için mutlaka eylem gerçekleştireceğim. Hak grevinin alınması, lokavtın kaldırılması için eylem ortaya koyacağız. Bu anayasa 12 Eylül iktidarı ve sermayederlar tarafından hazırlanmıştır. Büyük mitingler gerçekleştireceği**".diyen **Metin Türker**'in konuşmasından sonra Mali sekreter, eleştirelere cevap vererek İkenderun delegesi **Mehmet Çelik**'iın mali bütçe hakkındaki eleştirilerini "**söylediklerini ben bilemiyorum Mehmet Çelik bunları nerden öğrenmiş" diyerek saldırı yöntemi ile cevap vermeye kalkıştı.**

Tüzük Tadil komisyonunun raporu okunurken, Karabük ve İskenderun delegasyonu 46 imzalı "**Genel kurulu protesto eden ve seçilecek yönetim gayri meşru sayan**" bir dilekçe verdiler. Çelik-İş'in bataklığa sürüklenmesine, ortak olmayacaklarını, Genel Kurula, Karabük ve İskenderun çelik işçilerinin iradelerinin yansımadığını, naylon asker delegelerle, Çelik-İş'in örgütlülüğünün parçalanmak istendiğini belirterek 70'e yakın delege salonu terk ettiler.

Çelik-İş sendikasının kalbi olan Karabük ve İskenderun işçileri 137 günlük grevin öğretisiyle, kendi şube yönetimlerine müdahale edip özellikel İskenderun'da Türk Metal destekli faşist **Ali Ulukanlıgil** ve çetesi yönetimden defedildi, Özellikle üst kuruldelegeliklerineağırlığını koyan devrimci, demokrat, ilericiler Karabük ve İskenderunda büyük bir potansiyel oluşturuyorlar. Direkt işyerlerinden gelen çelik işçisinin gücünü Genel Kurula taşımaya çalışan bu delegasyon, Çelik-İş sendikasının geleceği ve Çelik işçisinin gücünü yönetime taşımak doğrultusunda, sendikanın bugünü ve geleceğineilişkin her alanda yapıcı önerilerde bulundular. Fakat bu önerilere ve girişimlere hiç olumlu yanıt alamadılar. Alınması da mümkün değildi. Çünkü delegasyonun oluşumu Çelik işçisini yansıtmıyordu. **İstanbul şube başkanı Muzaffer Gökçeoğlu** ve güdümündeki **Metin Türker** aritmetik olarak sonucu tayin edecek kendi delegasyonlarına güveniyorlardı. Delegelerin dağılımına baktığımızda: Gökçeoğlu'nun genel kurul öncesi tezgahını iyi kurduğu anlaşılmaktadır. Ana tüzükte her aidat ödeyen 200 üyeye 1 delege çıkarma hakkı yazılsa bile.

Örneğin Devlet kayıtları ve bakanlık yetkililerince yapılan inceleme sonucunda, Ankara'nın 1 veya 2 delegeyle katılması gerekirken 12 delegeyle genel kurulakatıldığı, yine İstanbul'un 450 sendikalı üyesi 23 delegeyle katılması gerekirken 21000 adatlı üyeye tekabül eden105delegeninde genel kurula katıldığı, ayrıca İzmir'in 3-4 delegeyle genel kurula gelmesi gerekirken 15 delegeyle katılması ve bunlarında ağırlıkla MÇP siyasal tercihli olmaları dikkati çekiyordu. Ayrıca İskenderun'da kaybeden iki delege Ankaradan, bir delegede İstanbul'dan üst kurul delegesi olarak genel kurula katılıyordu.

Delegasyonun böylesi oluşmuu, özellikle İstanbul delegelerinin işten atılma tehditleriyle parmak kaldırmaktan başka bir şey yapmadıkları, Genel kurulda; **Gökçeoğlu** genel kurulun şovmenliğini yapıyordu. Bu aritmedik dağılımından dolayı **Metin Türker**, Gökçeoğlu'nun kuklası olarak hareket ediyordu. Karabük ve İskenderun'un gözardı edilmesine, harcanmasına azı olmayan delegeler, bu yapının parçalanması doğrultusunda her türlü girişimde bulundular. **Metin Türker ve Gökçeoğlu** ile görüştüler. Fakat oyunun baştan tezgahlanması Karabük ve İskenderun delegelerini etkisiz kılıyor, sayısal olarak sonuç başından belirleniyordu. Bundan dolayı, "**Çelik-İş'in bataklığa sürüklenmesine, mafyaya peşkeş çekilmesine**" ortak olmayacağız diyen 70 civarında Karabük ve İskenderun delegeleri genel kurulu protesto ederek toplu şekilde salonu terk ettiler ve adaylıklarını geri çektiler.

Devrimci, demokrat, ilericilerin sınıfın yanında olanların bu kararına, başka seçeneği olmayan, MESS, hükümet ve Türk Metalle ilişkide olan "**Abdullah Kuzulu ve Enver Bora'da "aklanmak"**" için uymak zorunda kaldı. Bu insanların, genel kurulu protesto eden delegelerin arasında olması, delegelerin niteliklerini kuşkuya düşürmemelidir. Çelik İşçileri Kuzulu ve Bora'nın niteliğini bilmekte ve tayır almaktadır.

3.GÜN: GÖKÇEOĞLU HÜKÜMRANLIĞINI KURUYOR. METİN TÜRKER DÜBLÖRLÜK TE DE BAŞARISIZ

Gökçeoğlu daha son kozunu oynamamıştı. **Metin Türker "ben buraya ekibimle geleceğim"** demesine rağmen 1.tur oylaması sonucu delegelerle salonu terk etti. Çünkü ilk turda tek aday olan genel başkan **Metin Türker** ve genel sekreter **Abdullah Kaplan**, Genel mali sekreterliğede Gökçeoğlunun desteğiyle **M.Feridun Tankut** seçildi. Bu seçimle yönetime seçilen **Metin Türker**' genel kurulu protesto ederek terk etmesi yani bir manavraydı. Gökçeoğlu ağırlığını koyuyor. İzmirli delegelerin oyuyla 2.tur seçimi de tamamlayarak diğer dört yönetime de İstanbul'dan kişiler geliyordu. Çelik-İş yönetimiesit "**Gökçeoğlu yönetimi**' oluyordu. **Metin Türker'de Gökçeoğlu'nun elinde oyuncak olduğunu bu kez çok net olarak gösteriyordu. Feridun Tankut**'un oylama sonrasında basına "**aslında yönetimin aynı kalması, yalnızca teşkilatlandırmaya İstanbul'dan birinin gelmesi doğrultusunda Gökçeoğlu ile anlaşmıştık**" sözleri **Metin Türker** ve ekibinin niyetini ve Gökçeoğlu'nun elindeki kuklalar olduğunu göstermektedir. Çünkü kazanmaları da kaybetmeleri de Gökçeoğlu'nun elindeydi. Çelik işçisinin gücüne inanmayan, onları yok sayan Metin Türker ve ekibi, oyun yapayım derken oyuna geliyordu.

ÇELİK İŞÇİLERİ, KARABÜKTE VE İSKENDERUN'DA GREV ÇELİĞİNE SU VERENLER, BÜTÜN METAL İŞKOLUNDAKİ İŞÇİLER..

Genel kurulda Çelik işçisinin örgütlü gücü ve mücadele geleneği parçalanmaya çalışılmıştır. Gökçeoğlu sendika yönetimine kuklalarını getirerek çelik işçilerini, Karabük ve İskenderun işçilerini hiçe saymıştır. Çelik-İş'in bağımsız sendika kimliğine açık bir saldırı olan bu gelişme "**Gökçeoğlu monarşisini**" yaratmıştır.

Türk-İş genel kurulunda, Şevket Yılmaz'la, **Türk Metal Başkanı Mustafa Özbek'in** ittifak kurması, Çelik-İş'in bağımsız kimliğini hiçe sayan, Türk-İş'te yığılma, eklemlenme eğilimine sahip olanların umudunu da boşa çıkartmıştır. Özal'ın sendikaların kurulması için yüzde 10'luk barajın kalkması demeci de "**ormanları talan edip tek bir ağaç kalmamacasına kestikten sonra, ormanları koruma haftasılan etmek**" gibi bir anlamsızlığı ve saldırıyı göstermektedir.

Gelişmeler siyasi iktidar ve devlet sendikal yapısının bağımsız sendikaları yok etmek için programlı bir saldırısı şeklindedir. Gökçeoğlu monarşisi de bu programın Çelik-İş'teki parçasıdır. Çelik-İş Sendikası'nın örgütlüğünü dağıtmaya yönelik genel kurulun sonuçları, tüm Çelik işçilerinin gelişmelere dünkünden daha duyarlı ve aktif olmasını gerektirmektedir.

Çelik-İş Sendikası'nın bağımsız kimliğine içten bir saldırı olan bu gelişme özellikle Karabük ve İskenderun işçilerinin kendi özgüçlerine dayanarak örgütlüklerini yaratmaları ve geliştirmeleriyle engellenebilir. Dün Karabük'te ve özellikle yönetim düzeyinde İskenderun'da çelik işçilerine ihanet eden faşizan eğilimli Ali Ulukanlıgil çetesiyle nasıl mücadele edildiyse ve temizlendiyse bugün görev daha da ağırlaşmıştır.

KARABÜK VE İSKENDERUN ÇELİK İŞÇİLERİ

Gökçeoğlu hükümranlığının Çelik-İş örgütlülüğünüparçalayarak Türk Metal'epeşkeş çekmesi,örgütlülüğün yok edilmesi önümüzdeki günlerde yaşanabilir. Karabük ve İskenderun işçileri, alınterlerini ekmeğe dönüştürdükleri alanlardan işyerlerinden başlayarak, savaş ve mücadele okulunun, grevin bütün öğretileriyle işyeri örgütlülüklerini yaratmalı ve geliştirmelidir. İşyeri komite ve konseylerini yaratarak örgütlülüklerini korumalı ve kalıcılaştırmalıdır. Sınıf düşmanlarına ve içlerindeki işbirlikçilerine sınıf bilincinin öğretisiyle tek vücut, tek yumruk gibi hareket etmeli, üzerlerinde oynanan oyunları boş çıkarmalıdır.

OTOMOBİL-İŞ, ÖZDEMİR-İŞ, TÜRK METAL İŞÇİLERİ.

Bu mücadele sizin mücadelenizdir. Bu mücadeleye sahip çıkmak, destek vermek, ilişki kurmak ve ilişkileri geliştirmek metal işkolundaki işçilerin geleceği için acil bir önem taşımaktadır. İşçi sınıfının lokomotifi olan metal işçileri, bu bilinçle önündeki tüm engelleri aşması, özgüçlerini sendika yönetimlerine taşımaları, İskenderun'daki çelik işçisinin mücadelesini İzmit'te Nasaş işçileri ile İstanbul'daki Kavel işçileri ile kopmaz bir bağ içinde görmek zorundadırlar.

zleşme yılında

Baştarafı 1. sayfada

ak Türkiye'nin sorunlarının çö- edakarlıktan bahsediyor. Kimin lik, kiminle birlik, kiminle da-

uzlaşma"nın anlamı, emekçile- nesi üzerine kurulu sistemin de- ay istemektir

la, emekçi halklarla, sömüren- zlaşmasından" karşılıklı larından" söz eden böylesi bir a ölümün uzlaştırılması kadar Ve gerçek anlamı "geleceği par- nin "sorunlarını elele açmak de- hep emekçilere çıkartılan düzen vidalarının sağlamlaştırılması- nın altında yatan, tekelci serma- arına çözüm bulma, emekçilerin üzerinde kurulu bir sistemin de- ay istemektir.

olaya sınıf perspektifiyle bakıl- kü milli birlik, beraberlik ve fe- rahatlatılması istenen vatan, patronların kâr akışıdır. Ve ol- etli geçecek olan önümüzdeki büyük tehlikelerden biri de ola- zünden saptırılarak, egemenle- ğrultusunda bir anlaşmanın işçi atılmasıdır.

maz'ın şu sözleri böylesi bir teh- abercisi gibi; "Öncelikle işçile- arının giderilmesi gerekir. koşulu enflasyonun altında ka- in bu kesimlere verilmesiyle ."

ük tehlike...Sınıfı satmanın adı- sal uzlaşma" diyen uzlaşmacı öyle bir mantık ki "Birkaç yüz seniz uzlaşabiliriz." diyebiliyor. öylesi anlayışların oyunlarına layı sınıfsal açıdan yorumlayıp, anlaşma" girişimlerine tavır al- ır alışın önümüzdeki dönemde lanacağı, şekilleneceği alanla- i toplu sözleşme görüşmeleri

yla, toplu sözleşme mücadele- ücadelesinde işçileri biraz daha nletiren bir bileyici işlevini gör- önemde işçiler, işverenlere karşı ne silahını kullanacaklar. n, bu silaha kurşunu iyi sürme- defe doğru yöneltip, iyi ateş-

ne kadar zam gelecek?" soru- e geçip, toplu sözleşmeleri,işçi l mücadelesinden bağımsız dü- lepleri elde etme uğraşını, siya- i doğru kavrayışla, bilinçle ütlü bir temele oturtarak, pat- sınıf mücadelesinin yükseltil- ge büründürülmeliyiz.

leşmeler bugünkü ücretimizin, , çalışma koşullarımızın biraz rilmesine yöneliktir. Diğer bir sözleşme, işçilerin işverenlere

karşı verdiği ekonomik-demokratik mücadelenin bir aracıdır. Nedir ekonomik-demokratik mücadele?

Kapitalizm ortaya çıktığından beri işçiler daha iyi yaşama ve çalışma koşulları uğrunda mücadele veriyorlar. Daha çok ücret, daha az çalışma saati, iş kazalarının azaltılması, işçi sağlığı vb. amaçlar için mücadele ediyorlar. Bütün bu kazanımlar patronun kârını sınırlar, azaltır. Ancak, düzenin çarkları işverenlerin koyduğu kurallarla döndüğü sürece, toplu sözleşmelerle alınan haklar bir noktadan öteye geçemeyecek, yani düzen sınırları içinde kalacaktır. Bu anlamda toplu sözleşmeler sömürüyü ortadan kaldırmaz, ancak törpüler.

Fazla değil, geçtiğimiz Mart-Nisan aylarında kamu işyerlerinde toplu sözleşme görüşmeleri "% 142" olduğu iddia edilen bir ücret artışıyla bağlandı. Çok kısa bir süre nefes alır gibi oldu ücretler. Ama işverenlerin margarinden tüpgaza, elektrikten ulaşıma kadar işçilerin ürettiği pekçok mala yaptığı peşpeşe zamlar ücret artışlarını da eritti, anlamsızlaştırdı. Ücretler toplu sözleşmeyi imzalamadan önceki durumunun da gerisine düştü.

Ücret konusunda oldukça çarpıcı bir örnek de ücretlerle, çalışma sürelerinin yıllara göre izlediği seyir. 1980 yılında bir işçi 1 kg ekmek alabilmek için 29 dakika çalışırken, 1988'de 1 saat 11 dakika çalısmak zorunda kaldı. 1 kg beyazpeynir için 80'de 5 saat 6 dakika çalışırken, 88'de 1 gün 3 saat, 32 dakika çalıştı. 1 kg zeytin için, bir işçinin 80'de 4 saat 56 dk.çalışması gerekirken 88'de bu süre 1 gün, 2 saat, 15 dk.ya çıktı. Ve en akıl almaz olanı; evinin aylık (30 günlük) kirasını ödeyebilmek için, bir işçinin 1988'de tamı tamına 73,5 gün çalışması gerekiyordu. Oysa bu süre 12 Eylül'den önce 11,5 gün idi.

Evet bu istatistiki tablo pek çok şeyi açıkça ifade ediyor. Salt ücretlere ilişkin verilen mücadelenin nasıl bir çözümsüzlük, nasıl bir kısırdöngü olduğunu da. Toplu sözleşme yalnızca "**bir ekmeğin ikiye çıkarılması**" mücadelesi olarak algılandığında, verilen mücadelenin geriye dönerek hep kendini tekrarlayacağını, çarpıcı bir biçimde ifade ediyor. Bu anlamıyla toplu sözleşmede ücret artışıyla birlikte, demokratik kazanımlar hedeflenmezse, elde edilen ekonomik kazanımlar kalıcı olamayacaktır.

İyi bir toplu sözleşmede dikkat edilecek nokta daha çok, ücreti bütünleyen demokratik kazanımlardır. İşverenlerin, işçiyi istedikleri zaman, tazminatsız, gerekçesiz işten atmasını yasalaştıran bir hukuk sisteminde, işten atılmaya karşı direnmenin en önemli aracı öz örgütlenmelerimizdir. Aynı mantıkla, sağlığımızı hiçe sayan-fazla çalışma, güvenlik tedbirlerinin alınmadığı ve sağlığa uygun olmayan-çalışma koşullarını düzenlemek ve korumak da güvencesini bu örgütlenmelerle sağlayabilir.

Bir işyerindeki, zaman zaman bir iş kolundaki işçilerin çoğunluğunu ilgilendiren toplu sözleşme görüşmeleri, kapalı kapılar ardında sürdürülen pazarlıklar sonucu bağıtlanır. Kimi zaman, "**sınıf ve kitle sendikası**" olduğunu iddia eden bir sendikaya üye isek, ne istediğimiz bize birtakım anketlerle önceden sorulabilir. Ve "**bilimsel**" olduğu iddia edilen yöntemlerle, "**isteğimize yakın**" önermelerle çıkılır işverenin karşısına. Grev kararını sendika alır, bizim hangi ücretle ve hangi koşullarda çalışacağımıza sendika karar verir. Bize de ücret bordrosundan- çabucak eskiyecek olan-yeni ücretmizi öğrenmek kalır. Eğer verileni anlaşma sağlanmadan önce öğrenme şansına erişir de, kabul etmez grev istersek, işte o zaman da, 5 kuruş için kargaşa yaratmakla, ülke yararını düşünmemekle ve birtakım mihrakların bizi kışkırtmış olmasıyla suçlanırız.

Toplu sözleşmenin hazırlanmasından, denetlenmesine kadar her süreçte yer almak; işyeri komite ve konseyleriyle gerçekleşir.

Öyleyse toplu sözleşmenin tüm evrelerinde yer almak, bilgi sahibi olmak, karar vermek ve uygulamak nasıl mümkün olacak? Bu, ancak işyerimizdeki örgütlülüğümüzle mümkündür. Eğer toplu sözleşme döneminde böylesi bir örgütlenmemiz yoksa bile oluşturmak için iyi bir fırsattır. Ancak toplu sözleşmenin hazırlanması, hem işverene hem sendikaya karşı savunulması ve imzalanmasıyla sorun çözümlenemez. Bir de uygulanması var. Bunu bizler işyerindeki örgütlülüğümüzle denetleyebiliriz. Öyleyse toplu sözleşme dönemi işyerinde komite ve konsey örgütlenmelerini oluşturmada iyi bir fırsat olarak değerlendirilmesi ve kalıcı kalınması noktasında çalışmalarımızı boyutlandırmalıyız. Eğer işyeri komitemiz toplu sözleşme imzalandıktan sonra işlevsiz görülüyorsa, o zaman sorun imza sorunu olarak görülüyor; demektir. Ya da denetleme görevini bizim adımıza başkalarına-örneğin sendikaya-terkediyoruz demektir. Kendi koyduğu yasaya kendisinin dahi işine gelmediğinde uymayan işverenden "namuslu" olup kendi imzasına saygı göstermesini bekliyoruz, demektir.

Yeni bir toplu sözleşme dönemine girerken bir yandan işçi kıyımları, bir yandan "toplumsal uzlaşma" çağrılarına karşı Türk-İş yönetiminden gelen utangaç "evet" lemeler, işçilerin tüm bu oyunalra karşı uyanık olmasını gerekli kılıyor. Tek tek bu oyunların farkında olmamız da yetmiyor. Bu oyunları örgütlü gücümüzle bozmak zorundayız. İşyeri komite ve konseylerini işyerlerimizde örgütlemek ve kalıcı kılmak zorundayız. Bu kalıcı örgütlenmeler aynı zamanda sarı-uzlaşmacı-devlet sendikaları çemberini kırıp, devrimci sendikal yapılanmaların oluşturulmasının da güvenceleri olacaktır.

Cam

Baştarafı 8.sayfada

Yazının başında sendika genel merkeziyle, işverenin çıkar ortaklığından söz ettik. Bu çıkar ortaklığı, işçilerin varolan örgütlülüğünü dağıtma noktasında ortaya çıkıyordu. Çünkü merkez yönetimi Lüleburgaz ve Topkapı'da gerçek anlamda bir sınıf ve kitle sendikasının yaratılması doğrultusunda adımları atılan işyeri örgütlenmelerinden rahatsız olmaktadır. Bu adımlar, kendi bürokratik sendikal anlayışlarını sarsmaktadır.

Genel hava, sendika merkez yönetimince soğutulsa da, bugün yapılması gereken genel merkezin bu tavrını sorgulamak, varolan örgütlülükleri geliştirmek, gelebilecek saldırılara örgütlü güçle karşı durmaktır. İşten atılmalara karşı verilen mücadeleyi tazminatların alınması şekline büründüren anlayışlar teşhir edilmelidir.

Örgütlülük ve birliğin geliştirilip, kalıcılaştırılmasının yolu, işyeri temelindeki örgütlenmelerden geçmektedir. Bugüne kadarki gelişmeler cam işçilerinin mücadelesi için (olumsuz sonuçlansa da) bir deneyim olacaktır. Bu deneyimden çıkan sonuç cam işçilerini umutsuzluğa düşürmemelidir. Olumsuzlukları aşmak üretimden gelen gücü örgütlemekten ve bu örgütlülüğü sendika yönetimlerine taşımaktan geçer.

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin Uygur
Yazıişleri Müdürü: Soner Kızılkaya
Yazışma Adresi: Prof. K. İsmail Gürkan Cad. 3-5 Hüdaverdi Apt. Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 528 16 73
Dayanışma ve Abone Ödentileri:
Yapı Kredi Bankası Çağlayan Şubesi
Tl. Hesap No. 19096-4
Döviz Hesap No: 630328-5

Üretenler: Çetin Uygur, Füsun Demiralp, Aytimur Doğan, Soner Kızılkaya, Behzat Taş, İnönü Alpat, Ali Ateşoğulları, Volkan Yaraşir, Meral Aslankaya, Ülfet Tavlı ve işyerlerinden işçiler

Ankara Bürosu: Adakale Sok. No: 16/6 Yenişehir

Dizgi ve Baskı: Son Havadis

İşçi kıyımı daha da artacak

Ülkemizde işçi kıyımı işçi sınıfının en önemli sorunlarından biri.

Gün geçmiyor ki, sudan gerekçelerle (13 ve 17.maddelerden) toplu işçi kıyımları yaşanmasın. Gittikçe yoğunlaşan bu keyfi işlemlere karşı sendikalar da duyarsız ve tepkisiz. Yapılanlar yalnızca Bölge Çalışma Müdürlüklerinin kapılarını aşındırmak ve basın açıklamaları yapmaktan öteye geçmiyor. İşçilerin değişik biçimlerdeki kendiliğinden tepkileri de polis-işveren saldırılarıyla dağıtılıyor. Bunlara karşılık işi kıyımı, özellikle bilinçli işçiler hedef alınarak işyerlerini sendikasızlaştırma temelinde tüm acımasızlığıyla sürüyor.

SENDİKASIZLAŞTIRMA POLİTİKASI

12 Eylül yasa ve yasakları işçi sınıfının örgütlülük, hak ve eylemliliklerinde de sınırsız engel, yasak ve baskılar getirmiştir. Aynı yasalar işverenlere sınırsız sömürü yetki ve (hakları) tanımıştır. İşverenler bu sınırsız olanakları alabildiğine kullanarak işçileri denetim altında tutmak ve etkisiz kılmak istemektedir. Bunun için kendileriyle uzlaşan sendikal yönetimlerden, (yapılardan) yararlanıyorlar. Sınıfın bilinçli öğelerinin bulunduğu ya da sendikalarına rağmen, işçi eylemlerinin yaşandığı işyerlerinde, örgütlenmenin ve eylemlerin kaynağı olan yapı ve öğelere karşı saldırılarını yöneltmektedir **"Sendikasızlaştırma politikaları" temelinde yürütülen bu saldırılar sonucunda işçi kıyımları yaşanmakta ve azgınca sömürü sürdürülmektedir.**

Sendikasızlaştırma politikası işçi sınıfını bilinçsiz, örgütsüz bırakmak ve kapitalist sömürüyü en kârlı ve en kolay biçimde sürdürme politikasıdır.

SENDİKALAR VE İŞÇİ KIYIMINA KARŞI TAVIRSIZLIK

İşçiler büyük ağırlıkla sarı-uzlaşmacı sendikalar içinde bulunuyor. İşçilerin sendikal alanda sınıf bilinci kazanmalarının önünü tıkayan bu sendikalar, bütünüyle uzlaşmacı-teslimiyetçi bir tutum sergilemekte. İşçi kıyımına karşı alabildiğine duyarsız ve tavırsız kalmaktadırlar. Sendikalardaki tepkisizlik, teslimiyetten-uzlaşmadan edilgen tavırlara, 12 Eylül yasa ve yasaklarını "ağlama duvarı" yapmaktan, işvereni zorlayıcı olmayan göstermelik (işlevsiz) eylemlere kadar uzanmaktadır.

Nitelikli diyebileceğimiz sendikalar bile işten atmalara karşı, ihbar ve kıdem tazminatının alınmasını yeterli görmekte, "Bu mevzuatla başka birşey yapılamaz" anlayışıyla hareket etmektedirler. İşçiler de yükselen tepkiyi "verilenle yetinilmeli" diye eritme yönüne gitmektedirler. Oysa Kazlıçeşme'de son işten atılmalarda olduğu gibi, tüm bölgeyi harekete geçiren eylemler güzel bir örnek oluşturmaktadır. Fakat bununla da yetinilmeyip, eylemlerin daha üst boyutlarda sıçratılması, sendikalar arası ilişki ve iş kolları arasında dayanışmanın kurulması gerekmektedir.

Diğer konularda olduğu gibi, işçi kıyımı konusunda da, işçilerin mücadele ve bilinç niteliğinin yüksek olduğu ve işyeri örgütlenmelerinin bulunduğu işyerlerindeki işçilerin sendikalarına rağmen ve sendikalarını da zorlayarak yer yer (pasif nitelikte de olsa) eylemler yaşanmaktadır.

Devamı 7.sayfada

Kazlıçeşme işçileri haykırdı

"İŞÇİ KIYIMINA SON"

Kazlıçeşme'de grev sonrasında yoğunlaşan sendikasızlaştırma, işten atma politikaları Omurtak'ta çalışan 27 işçinin daha işten atılmasıyla yeni bir boyut kazandı. Kazlıçeşme işçileri, yaptıkları basın açıklamasıyla ve işçi kıyımına son "İşçiler elele genel greve" "Kahrolsun faşist diktatörlük" sloganı attıkları yürüyüşle işçi kıyımını protesto ettiler.

Daha önce, işyerinde örgütlü olan Deri-İş Sendikası'nı etkisizleştirmek için "ucuz emek" olarak gördüğü, her istediğini yaptırabileceğini düşündüğü Bulgaristan göçmenlerini işe alan Omurtak işvereni, göçmenlerin de sendikaya üye olması karşısında işçi kıyımına başladı.

İki arkadaşlarının işten atıldığını söyleyen Omurtak işçileri, işverene işten atılmanın gerekçesini sorduklarını, bunun haksız bir uygulama olduğunu belirttiklerini, buna karşılık işverenin noter çağırdığını ifade ettiler. Noterin, işçilerle görüştürülmeden ve işverenin şalter indirmesiyle "işçilerin çalışmadığı" yönünde zabıt tutmasıyla, işverenin 27 işçiyi 21 Aralık günü 17. maddeye dayanarak işten çıkarttığını anlatan işçiler, 22 Aralık günü tekrar işbaşı yaptılar.

İşveren bu kez de **"işçiler işyerini işgal ettiler"** diyerek polis zoruyla işçileri dışarı attırdı. İşverenle polisin işbirliğini somutlayan bu olay esnasında polisin oldukça sert davrandığı ve Kazlıçeşme'de başka bir işyerinde çalışan bir işçiyi gözaltına aldığı görüldü. Daha sonra serbest bırakılan işçi, polis tarafından coplandığını söyledi. Bu arada işçiler, işyerinin önünde toplu olarak beklerken, aynı işverenin diğer işyerinde çalışan işçiler, işten atılmayı protesto etmek amacıyla yemek boykotu gerçekleştirdiler.

"BİZİ SİLAH OLARAK KULLANIYORLAR"

Türk yöneticilerinin çeşitli vaadleriyle Türkiye'ye gelen Bulgaristan göçmenleri açısından da Omurtak'ta yaşananlar oldukça öğretici. Görüştüğümüz göçmenler şöyle konuştular:

"Biz orada ezildiğimiz için Türkiye'ye geldik, ama burada da eziliyoruz. Hiçbir sosyal hakkımız olmadan çalıştırılmak isteniyoruz. İşverenler, bizi ucuz emek gücü olarak görüyor ve buradaki yerli işçilere karşı silah olarak kullanıyorlar. Beni işe alınca, burada çalışan işçiyi işten atıyorlar. Olur mu böyle şey? Biz de bu koşulları kabul etmedik. Sendikaya üye olduk. Şimdi işveren bizi de işten attı."

Bulgaristan'daki çalışma ve yaşama koşullarını Türkiye'yle karşılaştırırken ise şunları söylüyorlar. **"Ben orada kaloriferli, sıcak**

Devamı 2.sayfada

ASELSAN

Yemek boykotu ve iş bırakma

Otomobil-İş Sendikası Ankara şubesi örgütlenen ASELSAN işçileri, işverenin çe baskı ve oyunlarıyla karşı karşıya.

İşveren, kendisine yakın kişilerce ASE SAN'da alternatif sendika arayışlarını gün me getirerek, bir taraftan işçilerin örgü mücadelesini kırmayı hedeflerken, diğer raftan da, kendisiyle anlaşabileceği ve işve lerin dostu olarak bilinen, MÇP'nin send alandaki dayanağı Türk Metal'i işyerine maya çalışıyor.

Bunlarla da yetinilmeyip, birtakım pr katif olaylar bahane ediliyor, 5 Aralık günü sendika üyesi 3 ASELSAN işçisi, altına alınıyor. Sendika üyesi 3 işçinin so lamalarında ise, ısrarla, sendikaya üye işçilerin isimleri isteniyor.

ASELSAN işçilerine yönelik, tüm bo kı ve tehditlere karşılık, sürdürülen örgü me çalışmaları, Çalışma ve Sosyal Güv Bakanlığına yapılan tespit başvurusu ile bir aşamaya gelmiştir.

Sendikanın tespit başvurusundan s ASELSAN işçilerinin örgütlü mücade yönelik, yeni bir saldırı olarak, 5 işçin ten atılması karşısında, 12 Aralık 1989 2000 ASELSAN işçisi yemek boykotu v at süren işi bırakma eylemi yaptı.

İşgücü fazlalığı gerekçe gösterilerek atılan 5 işçi, sınıf kardeşlerinin kara inançlı direnişleri sonucu tekrar işe alın

Bundan sonra ASELSAN işçilerini, nin yeni saldırılarının bekleyeceği açık tadadır.

ASELSAN işçilerinin, işyeri düzeyin nıf ve kitle sendikal anlayışıyla, örgütl ni geliştirebilmeleri, işverenin tüm saldı boşa çıkartarak, ASELSAN işçilerinin cı örgütlenmesinin yollarını açacaktır.

Hakları almak örgütlenmekten geçer

Altınyıldız ve Beymen'de ek zam talebiyle başlayan hareketlilik Teksif Eyüp şubesinin ve işveren Cem Boyner'in tüm engelleme ve sadırılarına karşın boyutlanarak gelişiyor.

Gencecik, pırıl pırıl işçiler. Yaş ortalaması 18-19. Ayda 150-200 bine sadece işgüçlerini satmıyorlar. İçlerinde yeni tomurcuklanan baharları da tüketiyorlar makaralar arasında. Makaralar dönüyor, dokuma makineleri işliyor. Patronun kar homurtularına karışarak çalışıyor, çalışıyor...

Altınyıldız ve Beymen'de gelişmeler, bir dairedeki ustabaşılara yaklaşık bin lira "ek zam" verildiğini duyulmasıyla başladı. İkili üçlü sohbetlere dile gelen tepkiler kendi doğallığında gelişti ve yemek boykotuyla ilk adım atıldı. Yaklaşık 3000 kişinin çalıştığı fabrikaların önü yemek saatlerinde ellerinde simitle, bisküviyle dolaşan işçilerle doluyor.

Sahnede yine Türk sanayicilerinin yupilerinden Cem Boyner var. İkinci oyuncu Şevket Yılmaz ve Teksif. Altınyıldız ve Beymen işçileri zor ama anlamlı bir mücadele içinde. Bir tarafta tekelci sermayenin en güçlü isimlerinden Boyner, diğer tarafta sarı sendikacılığını defalarca tescil ettirmiş Teksif. İşveren "istedikleri kadar aç dursunlar. Birşey vermeyeceğiz" diyor.

Yüzde yüze yakın bir katılımla gerçekleşen yemek boykotlarında şimdilik sessiz bir hava yaşanıyor. Bu havanın rüzgara vurması ise işçilerin elinde. Sendikanın tavrı ortada; işverenle kucak kucağa, kraldan çok kralcı. Şube ve temsilciler ise bu yapının Altınyıldız ve Beymen'deki uzantıları Teksif Eyüp şube başkanının ek zam gelişmelerine ilişkin "bu olayların arkasında örgüt parmağı var" türü, provoke edici açıklamaları bunun açık bir göstergesi. Hareketlilik başladığından beri Eyüp şube yöneticilerinin tavrı potansiyeli eritmek, umutsuzluk yaymak, mücadeleyi kırmak yönünde. Yapılan toplantılarda işçilere söylenenler: **"Yemek boykotunu bırakın. Ne yapabilirsiniz ki?"** sözleriyle özetlenebilir. Sendika yöneticileri yemek boykotuna katılan kişilerin, öncülük yapanların tespitinde bizzat işveren yardımcı olarak niteliklerini gizlemeyebile gerek görmüyor. Fabrika çevresinde ve içinde yoğunlaşan kimlik kontrolleri ve polis baskısıyla tedirgin bir hava yaratmaya çalışıyor.

Olay artık sadece birkaç yüzbin lira ek zam alma ile sınırlı değil. Altınyıldız, Beymen işçileri, özellikle tekstil işkolunda yaşanan işten atılmalara, Teksif'in çürümüş yapısına ve bunun uzantılarına, yaşadıkları azgın sömürüye tepkiler. Ek zam gelişmeleri bu tepkilerin patlama noktası olmuş.

Bugün gelinen noktada Altın Yıldız ve Beymen işçileri için işgüvenliği en başta gelen talep olmuş. Ve ek zam talebinin de önüne geçmiş. Bir çok kere örnekleri yaşandığı gibi ek zam ya da ücret zammı alındıktan sonra toplu işçi kıyımlarına girildiğinin bilincinde işçiler. Temsilcilerin seçimle işbaşına getirilmesi ise talepler arasında. Çünkü işyeri temsilcileri temsilciliğin dışında "herşeyi" yapıyorlar.

Bütün bunlar olumlu gelişmeler. Bu noktadan sonra işverenin ve sendikanın varolan mücadele potansiyelini eritmeye yönelik saldırılarına örgütlü bir şekilde karşı durmak, talepleri sistemli bir halde ve bu örgütlülüğe dayandırarak savunmak önem taşıyor. İşçiye karşı her silahı kullanan işverene karşı kullanılabilecek en güçlü silah bu örgütlü güç çünkü. Yaşamın içinde, yaşanın ortak sorunlardan doğan birlik bu örgütlülük etrafında gerçek anlamına kavuşacak.

Öncelikle aynı işkolunda faaliyet gösteren çevre fabrikalardan gelecek desteğin de önemi büyük. Verilecek destek sıcak bir ziyaretten, fabrika önünde paylaşılacak bir öğle yemeğine kadar uzandırılabilir.

"Ben işçiyi tanımıyorum" tavrını takınan sendikaya **"Biz varız"** demenin yolu da bu.

Kristal-İş merkez yönetimi işverenle aynı kayıkta

Cam işçileri haklarını almakta kararlı

Şişe Cam Fabrikaları'nda herşey adeta bir senaryo titizliğiyle hazırlanmış gibi. İşverenin ve Kristal-İş genel merkezinin çıkar ortaklıklarının faturası:21 işten atılma...

Şişe Cam'da gelişmeler, işverenin (Cam Holding) toplu sözleşmeden doğan hakları gaspetmesiyle başladı. Sözleşmede cumartesi günleri hafta tatili olarak kabul edildiği halde uygulanmadı. Çift saat uygulamasına dönülmesi, havalandırma, ısıtma gibi çalışma koşullarının tüzüğe göre düzenlenmesi, yemeğe ç kullanılan 30 dakikanın mesai olara edilmesi gibi konularda ise işverenin ca ayak diremesiyle karşılaşıldı. Bu g sırasında sendika genel merkezince a tüm şubeleri kapsayan toplu viziteye ç ları sadece üç şube tarafından uygula kapı, Lüleburgaz, Çayırova. Topl eyleminin diğer şubelerde gerçekleşm yönelik tepkileri Genel Başkan Neca kaynak şöyle açıklıyordu: "Sınıf adı söyledik. Eylem yapılmadı diyemedik hazır değildi" Evet Genel Merkezin o lesine üstünkörü geçiştirmesinin yanı lemin yalnızca (diğer şubelere oranla) söz ve karar sahipliğini savunan ve bu rultusunda çalışan şubelerde gerçekle si ve bu şubelerin adeta yalnız bır olayın ilgi çekici başka bir yönü.

Toplu vizite eyleminden sonra boy h line gelen 3 şubeye, saldırı geciktirilme landı. Kısa bir süre sonra işten atılanla (2822 45.md.ihbarsız, tazminatsız) 21 İşten çıkartmaların ardından önce Lül (Trakya, Kırklareli Cam)'da başlaya lilikler, Topkapı'ya da sıçradı. Tama lerin varolan asgari örgütlülükleri yükselen eylemler sırasında genel mer yaptığı işverenle pazarlıktı. Bu pazarl verenin belirleyiciliğinde geçiyor. 'Bun ra işten atılacakların durumu' t sürdürülüyordu. Lüleburgaz ve Topk potansiyel bu toplantılar araya sokul tilmeye, coşkun hava soğutulmaya lıyordu.

Trakya, Kırklareli ve Topkapı cam larında gerçekleştirilen yemek boyko lı protesto, fabrika içinde yürüy eylemlilikler sırasında fabrikalarda ja nın işgali yaşanıyor, işçiler fabrika k üçer kişilik sıralar halinde dizilerek " sağlanıyor, jandarmalarca gözaltına a be eğitim sekreteri 2 gün gözaltın luyordu.

Bütün bunlar olurken, Lüleburgaz ziyaret eden genel merkez yöneticile melerin sonuçlarının beklenmesini ö lardı. Pasif eylemlerle birşe edilemeyeceğini, üretime yönelik eyle dilmesi gerektiğini söyleyen bir işçi başkan "provakatörlük yapma" diye ya ne denli "samimi" yaklaştığını da yordu. Genel merkezin "işbarışını ko sorunları çözme" tavrıyla eylemlilik durmaya çalışması, canlı havayı sindi litikası olarak somutlanıyordu.

Devamı 7

Treysan işçileri yemek boykotu yaptı

Eylemlerimiz devam edecek

Ankara'nın 50 km.dışında Kazan ilçesinde, konteyner karvan ve prefabrik şantiye binası malzemeleri üreten Treysan A.Ş.'den Otomobil-İş üyesi 8 işçi işten atıldı.

50 işçinin çalıştığı işyerinde 49 işçi Otomobil-İş üyesi. Geriye kalan 1 işçi ise, bu işyerinde daha önce örgütlü bulunan Türk-Metal'in işyeri temsilcisi, ancak Türk-Metal'in Treysan işyeri temsilcisi de Otomobil-İş sendikasına üye olacağını söylüyor. Buna karşılık işveren, işyerine tekrar Türk-Metal sendikasını sokabilmek için uğraşıyor. İşten atılan 8 işçi ise, işyerinde huzursuzluk yaratmak gerekçesiyle, 17. maddeye göre tazminatsız olarak, 25 Aralık günü işten atıldılar.

İşçiler; **"Türk-Metal işveren dostu bir sendikadır. Yıllardır bu işyerinde olmasına karşılık, bize aldığı zamlar asgari ücretin altında kaldı. Daha sonra ise, ücretlerimiz asgari ücret düzeyine yükseltildi. Türk-Metal her zaman için işçiyi sattı, işverenle işbirliği yaptı. Şimdi tekrar işverenle işbirliği yaparak, işyerine girmek istiyor"** diyorlar. İşyerinde çalışan işçilerin ücretleri 140-155.000 lira arasında.

Treysan'da son 6 ay içerisinde işten atılan işçi sayısı, 17. Gerekçe iş krizi ve işyerinde huzursuzluk yaratmak. Bir taraftan işyerinden işçiler atılırken, diğer taraftan işçi alınıyor. Daha önce işten atılanlar arasında, "iş kazası" sonucu 2 parmağını kaybeden Ramazan Aktay da bulunuyor.

En son 8 işçinin daha işten atılması, bardağı taşıran son damla oldu. Bunun üzerine, işyerindeki işçiler, eylemlerini başlattılar. Eylemler; yemek boykotu, servis araçlarına binmeme ve ilçeye kadar 1,5 km. yürüyüş şeklinde.

İşyerine gittiğimizde saat 18.00'e gelirken, işçiler de yürüyüşe hazırlanıyorlardı. Bir anda etrafımızı saran işçilerle sıcak bir sohbet başladı. Öğlen yaptıkları yemek boykotu ve Kazan halkının kendilerine olan desteğini anlatan işçiler; **"8 arkadaşımız işten atıldı. Ekmeklerinden oldu. Onlar çocuklarıyla birlikte aç kalırken, biz de yemek boykotu yaptık. Zaten açız. 14.000 lira ücret alıyoruz. Bu parayla kim karnını doyurabilir? Kim geçimini sağlayabilir? Arkadaşlarımız tekrar işe alınıncaya kadar, üretimden gelen gücümüzü kullanarak, eylemlerimizi devam ettireceğiz,"** diyorlardı.